

ANUL XV NR. 47 (599) — 19 noiembrie 1966

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Flacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara

cu angajamentele îndeplinite

Avântate în întrecerea socialistă, colectivele întreprinderilor din țară au obținut o serie de rezultate bune în producție.

Așa, de exemplu, minerii din Lupeni raportau încă la mijlocul lunii octombrie îndeplinirea angajamentelor luate în cadrul întrecerii socialiste pe întregul an 1966, dînd, pînă la acea dată, peste sarcinile de plan la zi, circa 19 000 tone cărbune cocsificabil care au și fost livrate uzinelor cocschimice interesate. De remarcat că productivitatea pe întreaga exploatare a fost cu peste 60 kg cărbune pe post mai mare decît cea planificată, iar economiile obținute suplimentar la prețul de cost se ridică la aproximativ 1 300 000 lei.

Pe linia realizărilor obținute mai trebuie amintit că la exploatarea minieră Lupeni s-a reușit ca la 1 000 tone cărbune extras să se economisească con-

sumul de material lemnos cu 1,6 mc.

Rezultatele de mai sus se datoresc, printre altele, gradului de organizare și mecanizare a muncii în exploatare, intrării în producție a unor abataje frontale de mare productivitate și, bineînțeles, elanului cu care muncesc vrednicii minerii din Lupeni.

O altă întreprindere din aceeași localitate care și-a îndeplinit angajamentele luate în întrecerea socialistă pe întregul an este fabrica de fire de mătase artificială «Viscoza». Realizînd o depășire cu 2 la sută a productivității muncii, colectivul acestei fabrici a dat peste plan pînă la aceeași dată 13 000 kg de fire de mătase artificială și 66 tone de sulfură de carbon, obținînd totodată 500 000 lei economii la prețul de cost.

lansarea navelor pe săni metalice

O inovație recentă a tehnicianului Nicolae Constantinescu de la Șantierul naval Galați, a făcut să se îmbunătățească radical tehnica de lansare a navelor la apă. El a conceput un sistem de săni metalice flotabile, de forma unor mici ambarcații, cu «schiuri» de alunecare pe pista calei de lansare și cu rezistența necesară pentru greutatea unor nave pînă la 20 000 tone. Pînă acum, lansarea navelor se făcea folosindu-se, ca metodă de bază, săni din lemn. Primul examen al noului sistem a fost dat cu ocazia lansării mineralierului nr. 1 de 10 000-12 500 tone, examen trecut cu succes. În prezent se urmărește perfecționarea sistemului și adaptarea lui la un număr mai mare de nave.

Prin aplicarea săniilor metalice flotabile, se realizează o siguranță mai mare a operației de lansare, economie de material lemnos, reducerea timpului de montare și de demontare a acestora la corpul navei și o prelungire a ciclului de reînnoire a lor de la 3 la 15 ani.

Între inovațiile mai valoroase aplicate anul acesta la Șantierul din Galați se numără și «dispozitivul universal de asamblare a secțiilor de navă», un fel de calapod reglabil pe care se modelează secțiile de corp cu forme și dimensiuni diferite, și «turnarea elicelor în forme metalice», deosebit de eficientă atît din punct de vedere al productivității cît și al calității.

Ion MECA

o nouă „cetate” a vinului

Podgoriile din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, în special cele de pe Valea Tîrnavelor, și-au cîștigat de mult un bun renume. La Cetatea de Baltă, lîngă Jidvei, se află o stație de șampanizare ale cărei produse, alături de vinurile de soi din împrejurimi, au fost cotate printre cele de prim rang la mai multe concursuri internaționale. În prezent, o nouă «cetate» a vinului este în curs de ridicare. Este vorba de modernul centru de depozitare și condiționare a vinului din zona industrială de la sudul orașului Tîrgu-Mureș. Corpul de depozitare, cu 3 nivele, va avea o capacitate de 470 de vagoane de vin. Aici se vor instala 36 de cisterne de beton pentru limpezirea și fer-

mentarea musturilor, cupajarea și omogenizarea vinurilor, depozitarea provizorie a vinurilor noi și a vinurilor destinate preparării de coniacuri. Acest corp va mai cuprinde cisterne frigorifice, instalații de pasteurizare, centrifugare și cupajare, precum și un număr mare de butoaie de stejar, de cite 3 000 și 6 000 litri.

În cadrul complexului se mai construiesc: o centrală frigorifică, un depozit pentru sticlele puse la «învechit», sectoare pentru spălarea și umplerea buteliilor și o centrală termică. Valoarea lucrărilor, care avansează într-un ritm rapid, se ridică la 25 milioane de lei.

Ștefan IZSAK

lemnul înlocuiește fonta

Complexul pentru industrializarea lemnului din Rimnicu-Vilcea produce placaj, panee, plăci aglomerate, furnir estetic și lignofol — un produs nou, stratificat, folosit în industria electrotehnică și în ansamblul unor piese destinate locomotivelor diesel.

Simultan cu această bogată și variată activitate, complexul dispune de un laborator uzinal în care cercetarea științifică fundamentală își găsește o activă aplicare în procesul de fa-

bricație, consacrand noi produse pe cale de omologare industrială.

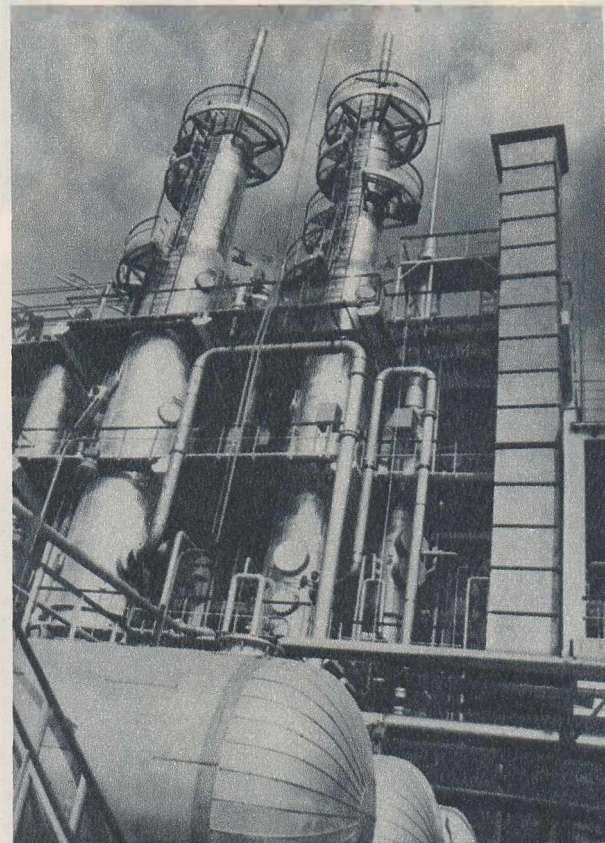
Între temele cercetate și rezolvate este și realizarea lemnului stratificat-densificat. În unele întreprinderi economice acest produs este în curs de experimentare, în vederea unei folosiri în producția curentă. În colaborare cu specialiștii din S.M.T., de pildă, sînt în studiu modalitățile tehnice de înlocuire a lagărelor din fontă de la combina agricolă de recol-

tare, cu lagăre din lemn stratificat-densificat.

Introducerea acestor lagăre în construcția combinelor asigură substanțiale economii în-

dustriei noastre producătoare de mașini, sporind în același timp sortimentele industriei lemnului.

V. FIROIU

Imagine de la Săvinești.

Fotografie de M. PÎRGARU

achiziții noi la muzeul militar central

Anul acesta se împlinesc 50 de ani de la înființarea celui dintîi batalion de vînători de munte din armata română. În urma unei activități sistematice de căutare, muzeul a achiziționat numeroase fotografii, documente, trofee și alte mărcuri din trecutul acestei arme. Totodată s-au mai depistat și procurat un veston, o cască și decorațiile generalului V. Bădulescu, primul comandant al vînătorilor de munte, uniforma generalului Gh. Ionescu-Sinaia, comandant de companie în primul război mondial, precum și obiecte ale generalului S. Dumitrache, comandantul corpului de vînători în războiul antihitlerist.

Patrimoniul Muzeului militar central s-a îmbogățit de asemenea și cu cîteva colecții sau piese dispartate de mare valoare, evocatoare a unor momente importante sau a unor personalități de seamă din trecutul istoriei noastre.

Printre acestea locul de frunte îl deține o foarte frumoasă sabie care a aparținut domnitorului Alexandru Ioan Cuza, căruia i-a fost dăruită în 1863, în semn de recunoștință, de către locuitorii județului Rimnicu-Sărat, care au ținut să-și înscrie grațitudinea și pe lama sabiei în următoarea inscripție: «Districtul Rimnic-Sărat înălțimei sale Alexandru Ion I, Intemeietorul Unirii, Restauratorul drepturilor României asupra bunurilor monastirești naționale instreinate — 1863».

Nu mai puțin prețioase sînt obiectele care au alcătuit colecția generalului Gh. Magheru, unul din conducătorii mișcării de la 1848 din Țara Românească. Dintre numeroasele piese componente semnalam sabia cu care

Gh. Magheru a luptat la Băilești în 1828, eșarfa tricoloră, sigiliul său, precum și o sabie primită în dar din partea Porții, probabil în 1854, cînd s-a dus la Constantinopol pentru a alcătui un corp de oaste română care să lupte împotriva absolutismului țarist. Reșin de asemenea atenția săbiile, iataganele, flinte și pistoalele din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, aproape în exclusivitate orientate și care dau posibilitatea urmării evoluției armamentului alb și de foc în perioadele respective. Printre ele o piesă rară: una din flintele fabricate în manufactura lui Lazarino Cominazzo, armurier italian de notorietate europeană.

Printre alte mărcuri din primul război mondial, muzeul a obținut manuscrisul bătăliei de la Mărășești aparținînd sergentului erou Iliescu Ignat, distins în lupta de la Răzoare, din 6 august 1917. De altfel, pentru vitejia arătată în această acțiune — a luat 5 prizonieri și a capturat mai multe mitraliere de la inamic — a fost decorat cu ordinul «Steaua României», cu spadă în grad de cavaler, iar ulterior avansat sublocotenent.

La celelalte obiecte privitoare la activitatea generalului H. M. Berthelot, șeful misiunii militare franceze din România în primul război mondial, s-a adăugat uniforma purtată de acesta pe frontul românesc și un set de fotografii din care unele cu autorul generalului. Vestonul păstrează încă baretele de corațiilor românești ce i-au fost acordate atunci.

Personalul muzeului continuă munca de investigare pentru găsirea și a altor vestigii din istoria patriei.

C. CĂZĂNIȘTEANU

coperta noastră

Cintăreața MARINA CRILOVICI cunoaște încă din anii studenției consacra, prin succesele obținute atît în țară, cît și peste hotare.

Fotografie de Hedy LOFFLER

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — Int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”.

noi instalatii de foraj

Gama produselor industriei noastre constructoare de utilaj petrolier se îmbogățește continuu. Un nou tip de instalație de foraj, care a intrat de curând în fabricație de serie, este instalația S.G.-300, ce se execută la Uzina constructoare de utilaj petrolier din Tîrgoviște.

S.G.-300 este caracterizată prin parametri superiori instalațiilor existente. Ea poate fi deplasată ușor, fiind montată pe o semiremorcă. Construită în două variante, își va putea găsi întrebuințarea fie în forajul la suprafață, fie în cel subteran, îndeosebi la lucrările miniere.

Instalația de foraj S.G.-300, destinată forajelor structurale și geologice, constituie unul dintre numeroasele succese ob-

ținute de colectivul uzinei tîrgoviștene în producția de utilaj petrolier.

Perfecționarea și modernizarea continuă a utilajului nostru petrolier constituie preocupări principale și pentru colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri de la uzina «1 Mai» din Ploiești. Aici, printre alte realizări pe această linie, au fost elaborate documentațiile de execuție a instalațiilor de foraj F-200-2 DH și 2 EHT-150 II. Prima din aceste instalații va înlocui în viitor instalația 4LD-150 iar cea de-a doua constituie o nouă variantă a instalației 4LD-150 D.

G.B. RĂSCHIP

trofee vînătorești

După cum se știe, în unele țări multe castele istorice păstrează, pe lângă alte suvenire ale vremurilor apuse, pe lângă diverse valori culturale, și bogate colecții de trofee vînătorești din cursul timpului. Țara noastră, deși vestită dintotdeauna pentru vînatul ei falnic ca nici unul altul, fiind în trecut adese bîntuită de războaie și cotropiri, nu și-a prea putut înfiripa asemenea mărturii ale valorilor ei cinegetice, acest lucru putîndu-se începe abia în anii de pace și prosperitate ce au urmat eliberării.

Conducerea asociației vînătorești a pornit deci la depistarea marilor trofee vînătorești produse de țara noastră, recuperîndu-le și luîndu-le în păstrare, rod al acestei munci și al acestei griji fiind, deocamdată, câteva răsunătoare succese ale trofeelor românești peste hotare: la Mülheim, cu vreo trei ani în urmă, exponatele noastre au stîrnit entuziasm și elogii printre cunoscătorii din ținurile renane. «Țara visurilor fiecărui vînător rămîne România!» exclama un prestigios ziar din R.F. a Germaniei. «Cele mai bune trofee de acest fel din Germania sînt inferioare

celor mai slabe trofee din expoziția românească» — declara un cunoscut specialist și scriitor cinegetic. Iar acum doi ani, la Florența, trofee românești au învins distanțat pe cele ale altor 14 națiuni, obținînd toate marile premii: 52 medalii de aur, 17 medalii de argint și două medalii de bronz! Și a mai primit țara noastră, în afară de cele de mai sus, încă trei mari medalii de aur: medalii speciale pentru meritul de a fi expus cele mai valoroase trofee la cîteva specii de vînat.

La sediul Asociației generale a vînătorilor și pescarilor sportivi din București (Calea Moșilor 128) sînt expuse într-o sală-expoziție cîteva din cele mai splendide trofee de vînătoare: coarne de cerb și de căprior, blănuri de urs, colți de mistreți etc.

Cei ce iubesc natura și vînătoria, cei cărora arta cinegetică le trezește cît de cît interesul sau măcar curiozitatea, trebuie neapărat, chiar dacă se află numai în trecere prin Capitală, să sacrifice o părticică din timpul lor pentru a vizita această sală-expoziție. Nu vor regreta.

Nic. A. STRĂVOIU

complexe comerciale sătești

Magazine universale, unități cu autoservire sau cu expunerea deschisă a mărfurilor întîlniți astăzi aproape în fiecare localitate bănățeană. Bine aprovizionate, cele aproximativ 900 de unități ale cooperăției de consum din regiune pun la dispoziția țărănilor cooperatori, a lucrătorilor din gospodăriile agricole de stat și a celorlalți oameni ai muncii de la sate, un sortiment bogat de mărfuri de cea mai bună calitate.

De remarcat că, în cadrul acțiunii de sistematizare rurală, se face tot mai mult simțită tendința de a construi magazine universale cu etaj sau chiar complexe comerciale. Acestea asigură condiții dintre cele mai

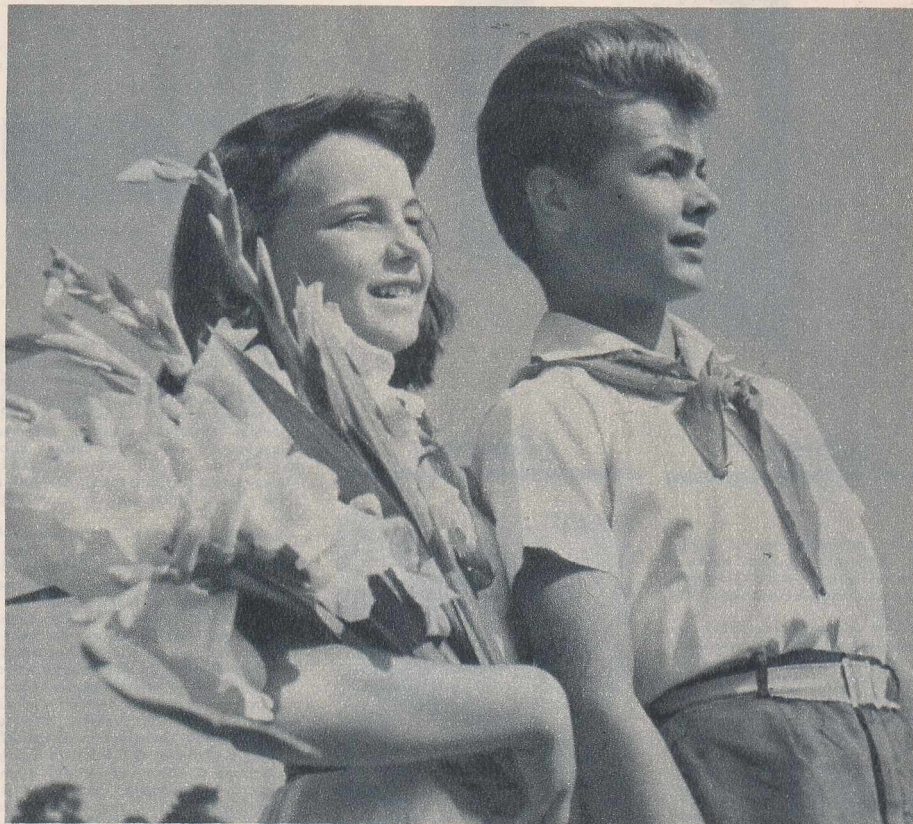
bune desfășurării activității comerciale și a serviciilor anexă. Unul dintre acestea este și cel din fotografia de față, dat recent în folosință în comuna Recea din raionul Timișoara.

La cererea membrilor lor, majoritatea cooperativelor, între care cele din Balint, Giarmata, Lenaheim, Variaș, Satchinez, Vladimirescu, Obreja, Mehădia, Berzovia, Gătaia ș.a., au înființat unități de prestații de servicii pentru populație. Încadrate cu meseriași pricepuți, atelierile de croitorie, cizmărie, frizerie-coafură, tinichigerie, blănărie, echipele de zidarizugravi se bucură de aprecierea clienților.

Viorel BOARIU

copiii patriei — cel mai prețios capital al poporului

Un eveniment de seamă în viața socială a țării a avut loc în aceste zile: reorganizarea activității pionierești ca o latură principală a educării cinerei generații.

La Palatul Marii Adunări Naționale s-au desfășurat, timp de două zile, lucrările Consfătuirii pe țară — avînd caracterul unei adevărate conferințe naționale — pentru constituirea Consiliului Național al Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România. La lucrări au participat numeroase cadre didactice, dintre cei mai experimentați profesori și învățători, comandanți de detașamente și unități, președinți ai

Consiliilor locale ale organizațiilor de pionieri, reprezentanți ai conducerii unor instituții centrale și organizații obștești, scriitori, oameni de știință și cultură. Într-un spirit de înaltă răspundere, ei au dezbătut probleme complexe ale educației tineretului, asigurînd, prin propunerile făcute, ridicarea în viitor pe noi trepte a activității pionierești. Cuvîntarea rostită la Consfătuire de tovarășul Nicolae Ceaușescu, exprimînd grija profundă și dragostea părintească a partidului pentru generația de mîine a patriei, a constituit un prețios îndrumar pentru participanții la consfătuire. În telegrama adresată

C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, consfătuirea subliniază că, pentru slujitorii școlii, cuvîntul secretarului general al C.C. al P.C.R. constituie un program însoțitor de muncă.

Consfătuirea a adoptat Statutul unităților și detașamentelor de pionieri și Regulamentul consiliilor organizației pionierilor. A fost constituit Consiliul Național al Organizației Pionierilor, cuprinzînd 135 de membri. În prima sa ședință plenară, Consiliul și-a ales un birou. Președinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor a fost ales tovarășul conf. univ. Traian Pop.

produse petrochimice cu caracteristici superioare

În cadrul activității de studii și cercetări ce se desfășoară în laboratorul Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice din orașul Georgehe Gheorghiu-Dej, pe lângă alte rezultate se urmărește continuu îmbunătățirea produselor, a caracteristicilor acestora.

Pentru ușurarea prelucrării polistirenului, cercetătorii laboratorului acestui combinat au întreprins numeroase studii care, în prezent, le-au permis obținerea unui sortiment nou ce poartă numele de «polistiren ușor prelucrabil». Datorită caracteristicilor îmbunătățite pe care le posedă, ca: temperatură scăzută și, în stare topită, un indice de fluiditate mai mare, noul tip de polistiren poate fi turnat în forme de mici dimensiuni, ceea ce va permite combinatului să-și mărească gama de produse.

În laborator se fac și alte numeroase cercetări pentru îmbunătățirea cauciucului sintetic și a produselor petrochimice, multe dintre ele — ca și în cazul polistirenului ușor prelucrabil — experimentate cu bune rezultate în stația-pilot, intrate sau urmînd să intre în produc-

ție pe scară industrială.

În urma acestor lucrări de laborator, de pildă, a fost obținut cauciucul alb de tip CA-ROM-1502, ce-și găsește o largă întrebuințare în industria bunurilor de larg consum, a articolelor sanitare etc., și cauciucul extins cu ulei de tip CA-ROM-1712, deosebit de util nu numai prin proprietățile sale superioare ci și prin diversitatea domeniilor de folosire.

Dacă la cele relatate mai sus adăugăm studiile și cercetările

ce se fac pentru ca actualii catalizatori să-și dezvolte performanțele, pentru obținerea unor materiale de protecție antiacidă, studiile în vederea realizării unor inhibitori care să elimine pe cît posibil tot ceea ce favorizează coroziunile etc., ne putem forma oarecum o imagine asupra preocupărilor și rezultatelor demne de apreciat ale colectivului de muncă din laboratorul de cercetări al acestui combinat.

Radu GEORGE

cine l-a purtat?

Într-una din vitrinele Muzeului regional din Baia Mare a fost expusă o piesă arheologică deosebit de interesantă: un coif pe care l-a purtat o căpetenie militară în urmă cu circa 2200 de ani. Coiful, confecționat din bronz și fier, cîntărește cîteva kilograme. Pe partea superioară coiful are un șoim cu aripile întinse, redat în mărime naturală și executat cu multă măiestrie.

Piesa a fost descoperită în

satul Ciumești din raionul Carei cu prilejul construirii unui grajd. În același loc s-au mai descoperit o cămașă cu zale și un pumnal. Arheologii susțin că aceste piese ar fi aparținut unei căpetenii celtice. Înfiltrați în aceste locuri, celții au rămas în regiunile nordice ale Daciei pînă la izgonirea lor de către Burebista.

F. SURU

me-mento

carte

● **Opere complete** de V.I. Lenin, tipărite în românește la Editura politică, au ajuns la volumul 41, cuprinzând scrierile sale din perioada mai-noiembrie 1920 (689 de pagini).

● **Durerile înăbușite** de Mihail Sadoveanu au apărut de curând într-o nouă ediție în colecția «Biblioteca pentru toți» Ovidia Babu-Buznea semnează o prefață a volumului, iar Geo Șerban ne oferă un util tabel cronologic.

● **Criticul și istoricul literar** Al. Săndulescu este prezent în librării cu o nouă carte. Este un volum de **Studii de istorie literară** privind autori ca Duhul Zamfirescu, în cunoașterea vieții cărui a adus date remarcabile prin documentele descoperite și publicate în presă, Panait Cerna, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, G. Călinescu. Fiecare dintre studii (unele parțial sau integral cunoscute dinainte) reprezintă câte o contribuție demnă de luat în seamă, cartea marcând un moment în evoluția autorului.

● Cele mai multe dintre scrierile filozofice ale lui Samuil Micu (**Invățătura metafizicii, Către cetitori, A filozofiei cei lucrătoare, Invățătura politicească**) au fost de curând editate în volum (cu titlul **Scrieri filozofice**) de Pompiliu Teodor și D. Ghișe, care semnează și un cuprinzător studiu introductiv.

● **Conversind despre Ionescu** se intitulează al doilea volum al lui George Bălaia, prozator în care — la debut și după aceea — critica a investit reale speranțe. Volumul recent vine să-i adăcească profilul știut.

● Cu **Puștoaica** revine în librării un alt tânăr prozator interesant, Corneliu Omescu, a cărui carte a apărut în aceeași serie cu a lui Panek Zoltan (**Fulgerul trecut prin ac**) tradusă în românește de Florica Perian.

● După **Viața lui Ion Creangă** a lui G. Călinescu, cu o bună prefață de Eugen Simion «Biblioteca pentru toți» ne aduce volumul de teatru al lui Calderon de la Barca, intitulat **Doamna Spiridus**, cuprinzând trei piese ale acestuia, traduse de cunoscutul hispanist Al. Popescu Telega și prefațate de Paul Al. Georgescu.

● O bună și informativă carte privind **Mărcile postale românești (1948-1965)** a tipărit la «Meridian» Maria Ecaterina Florescu și Cornel Spineanu.

● Cine vrea să facă o călătorie în jurul munților noștri are la îndemână un ghid util: **1 000 de km în jurul arcului carpatic** de Ion Pleavă-Preda și Gogu Petrescu, cu ilustrații de P. Vulcănescu (Editura Meridian).

● **În lăba bărbaților**, cartea lui Ștefan Bănuțescu, a apărut acum câteva zile într-o nouă ediție (la II-a) la Editura pentru literatură.

● Un roman pentru tineret publică Tudor Popescu în colecția «Cutezători» a Editurii tineretului. Titlul: **Brățara de creță**.

● A.E. Baconsky, cunoscut publicului și prin amplele lui investigații în literatura lumii, publică la Editura tineretului, în colecția «Cele mai frumoase poezii» un volum de **Versuri** ale lui Carl Sandburg, poetul american de celebritate mondială.

● N.D. Cocea beneficiază de o monografie cuprinzătoare apărută în serie de micromonografii la Editura tineretului, scrisă de Virgiliu Ene.

● Muzele de artă încep a avea o activitate științifică concretizată în publicații. Consemnăm, între altele, un foarte bun **Catalog al desenelor românești din Muzeul de artă al Academiei Republicii Socialiste România** — donatia G. Oprescu, alcătuit de Radu Ionescu. O prefață, o notă explicativă, o bibliografie și un număr de ilustrații bine alese conferă valoare acestor lucrări.

cinema

Catherine Spaak

Jean-Paul Belmondo

● **Week-end la Zuydcoote**. Corectă reconstrucție cinematografică, cu unele momente de tensiune autentică, a evenimentelor ce s-au petrecut la Dunkerque între 28 mai și 2 iunie 1940. Personajele cărții lui Robert Merle (după care s-a realizat scenariul) au prilejului actorilor francezi Jean-Paul Belmondo (mai ales), Georges Geret, Jean-Pierre Marielle, Pierre Mondy, François Périer, creații valoroase. Regia este semnată de Henri Verneuil («Inamicul public nr. 1»). În alte roluri apar Catherine Spaak și Marie Dubois.

● **Minunata Angelica**. Nefericita (deocamdată) eroină smulșă de Bernard Borderie din paginile fasciculului «Drumul spre Versailles» (autori: Anne și Georges Golon) își continuă peripeziile sentimentalo-aventuroase, menite să dea de urma soțului său dispărut în prima serie. Fără Robert Hossein filmul pierde ceva: farmecul pe care-l aduce cu el acest actor. Un partener nou pentru Michèle Mercier: Jean-Louis Trintignant, excelent interpret de film («Depășirea») dar nu în roluri ce-i sînt nepotrivite.

● Mari filme pe ecranele noastre: **Femeia nisipurilor** (H. Teshigahara) și **Magazinul de pe strada mare** (J. Kadar și Elmar Klos); conștientă umană în viziunea unor cinești de prestigiu.

● Creații ce împacă cerințele adevărului istoric cu cele ale legilor artistice: **Cenușă** (A. Wajda), **Tudor** (Lucian Bratu).

● Un scurt-metraj închinat poetului de la Hordou, de curînd sărbătorit (George Coșbuc — cîntărețul pămîntului romănesc), dovedește încă o dată că documentarul nostru dispune de serioase posibilități de intruchipare cinematografică a unui univers artistic. (Regia: P. Gilmeanu).

disc

● **EDC-771** — Festival Mamaia 1966 «Culorile» (Premiul Uniunii compozitorilor) de N. Kirulescu; «Trece o umbră» de P. Mihaescu; «Noaptea» de Tem. Popa (originala prescurtare a numelui compozitorului aparține, desigur, redacției Electrecord); «Am strîns toamnă după toamnă» de A. Giroveanu. Toate în interpretarea lui **Constantin Drăghici**. Care a fost premiat și el. Pe bună dreptate.

● **EDC-772** — Festival Mamaia 1966 «Cînta un matelot» (Premiul Uniunii scriitorilor) de Vasile Veselovschi; «In așteptarea tax» de Sergiu Malagamba; «De necuprins» de Noru Demetriad; «Pentru nimic în lume» de Mișu Iancu. Cele mai sus s-au bucurat de atenția **Doinei Badaea**, care și ea s-a bucurat de atenția publicului. De asemenea pe merit!

● **EDC-774** — Festival Mamaia 1966 — cuprinde patru melodii, dintre care două premiate: «Nu te supăra» (Premiul U.T.C.) de Paul Ghentzer și «Olimpiada tinereții» (Premiul U.C.F.S.) de Temistocle Popa și două nepremiate: «Luna shake» și «Mandoline, mandoline» de Vasile Veselovschi și, respectiv, Marcel Ionescu. Cîntate de **Anca Călugăreanu** (cunoscută, în alte versiuni) și sub numele de **Anca Călugăreanu**; urmează ca Electrecordul să-și precizeze poziția). Dan Spătaru, Ilinca Cerbacev și Constantin Drăghici.

● **EDC-775** — Festival Mamaia 1966. «Cîntec de lampă» de Laurențiu Profeta și «Dear fi să mă mai nasc o dată» de George Grigoriu, ambele interpretate admirabil de **Gică Petrescu**. Cele două excelente cîntece compuse și scrise de Alex Mandi: «Cîntecul vîntului» (Premiul Comitetului executiv al Sfatului popular al orașului Constanța) și «Glasul tău», ambele interpretate, tot excelent, de **Sergiu Cioiu**, fac farmecul acestui mic disc.

muzică

● Evenimentul săptămîinii se include de astă dată în stagiunea simfonică a Radioteleviziunii. Revenit dintr-un turneu în țările Americii Latine, dirijorul Iosif Conta ne prezintă o primă audiere din marele repertoriu clasic: «Requiemul german» pentru soliști, cor și orchestră de Johannes Brahms. Soliști vor fi Dan Iordăchescu și Elisabeta Neculce-Carșis (alegere premeditată, dată fiind cunoscuta lor artă în repertoriul de lied, inrudit ca stil); participă corul Radioteleviziunii dirijat de Aurel Grigoras. (Studioul de concerte al Radioteleviziunii.)

● Un mult așteptat recital de canto al Marinei Crilovici (vezi coperta), tînăra cîntăreață al cărei succes în concursurile internaționale de canto a adus țării noastre mai multe premii de prestigiu.

Dan Iordăchescu

va avea loc în 25 noiembrie în Sala mică a Palatului. Acompanied de Martha Jipa, ea va interpreta lucrări de Mozart, Schubert, Gounod, Verdi, Wagner, Massener, Debussy, Diamandi Ghicui, Pascal Bentoiu (ora 20.00).

● O reîntîlnim la Filarmonia «George Enescu» pe pianista Nicole Henriot din Franța, în Concertul în sol major de Maurice Ravel. Programul, dirijat de Mircea Cristescu, cuprinde, pe lîngă «Divertismentul» de Bela Bartok, poemul simfonic «Pini din Roma» de Respighi și o primă audiere din repertoriul românesc, «Simfonia de cameră» de Anatol Vieru (sîmbătă 19 noiembrie, ora 20.00 și duminică 20 noiembrie, ora 11 dimineața).

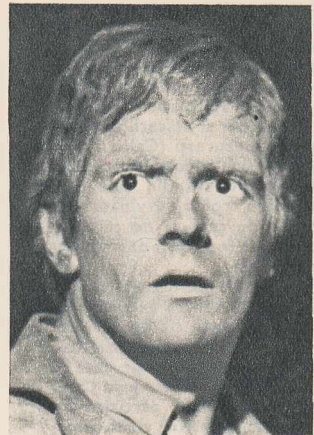
● În recitalul de pian al Sofiei Cosma ascultăm lucrări de Haydn, Brahms, Liszt și Hrisanide (23 noiembrie, ora 20.00. Sala mică a Palatului).

plastică

● Foaierul Teatrului de Comedie: **Gh. Vartic** — sculptură. O lecție învățată de la un înaintaș strălucit (Brîncuși), o bună cunoaștere a tehnicii sculpturii, un talent în plină evoluție.

● Sala fostului Muzeu Kalinderu: **Stelian Panțu** — desene și acuarele. Popasurile și observațiile lui Stelian Panțu sînt făcute cu predilecție în piețe și străzi de burg medieval (din lucrările expoziției s-ar putea alcătui o monografie sentimentală a Sibiului, în linii și culori). Transparența colorilor reinvie inefabilul acestui univers de citadelă, fixînd momente și locuri («Umăr lîngă umăr», «Sibiul de sus»). Încărcată de poezie: «Terasa profesorului». Desenele — notații calme — cuprind scene caracteristice cotidianului («Cosașii din Dumbrăvița», «La treabă» etc.). Totuși unele lucrări expuse se opresc la stadiul unor notații care s-ar fi vrut încheiate, desăvirșite.

teatru

● **Florin Piersic** în «Oameni și soarece» — spectacol cu care Naționalul bucureștean a obținut un frumos succes în recitalul turneei de la Viena.

● Patruzeci de ani de teatru a împlini artistul arădean Nicu Antoniu, reprezentant al unei familii de actori. A debutat la Teatrul Național din Cluj și a jucat pe scenele multor teatre din București, pentru a deveni unul din actorii de frunte ai Teatrului de stat din Arad unde — pildă de devotament — joacă de peste 18 ani. Dintre creațiile sale: Dandanache, Spirache («Titanic vals»), Ipingsescu, Dobcinski, Svejk, Sir Andrew («A 12-a noapte»), Sorcovă («Domnișoara Nastasia»). În spectacolul de sărbătorire **Visul unei nopți** de iarnă de Tudor Mușatescu, N. Antoniu joacă rolul lui Manole. Ne asociem felicitărilor și urărilor de noi succese.

● 172 și 116... Două cifre enunțînd titlurile a două studii experimentale (indicînd totodată numărul locurilor) deschise de teatre din provincie — uneri mai întreprinzătoare decît cele din Capitală. «172», s-a deschis la Timișoara cu un trptic de piese: **Începem** de I.L. Caragiale, **Dactilografii** de Murray Shisgall și **Dragostea lui don Pirmplin** de Federico Garcia Lorca. Regia: Ianis Veakis. «116» studioul din Baia Mare, va prezenta piese de: Romulus Vulpescu — **Curierul de seară**, Charles Fraikin — **Banda de magnetofon** ș.a.

● **Casa Bernardei Alba** de Lorca a văzut lumina rampei la Teatrul Național din Craiova într-un spectacol elevat, cu bune momente de tensiune dramatică, regizat de Georgeta Tomescu. În distribuție: Madeleine Nedeianu, Anca Leduna, Paula Culița și Smaragda Olteanu — o tînără cu reale calități și perspective.

● **Sfînta Ioana** de Bernard Shaw — text ce implică mari eforturi spectacologice — a văzut lumina rampei la Teatrul maghiar de stat din Timișoara în colabo-

rarea clujenilor Otto Rapaport: regia, Mircea Macaboji; scenografia. Protagonistă: Iulia Borbath.

● E. Svart — cunoscut prin piesa sa **Umbră** — e pus în scenă de Teatrul de stat din Sibiu, secția germană, cu piesa **O minune obișnuită** — ca de obicei amestec de feerie și aluzii contemporane. Regia: Mihail Raicu. Scenografia: Viorel Phoebus Ștefănescu. Printre interpreți: Konrad Kurt, Margot Gottinger, Horst Strasser, Rosemarie Müller.

televiziune

Luminița Dobrescu

Duminică 20 noiembrie. O măsură pe care o aplaudăm: regularitatea cu care se retransmit concertele simfonice duminicale (vezi și rubrica noastră de muzică) (12.15) ● Magazin... duminical — o emisiune care, în ciuda unor inegalități, stîrnește legitim interes (18.00) ● Un concert de muzică populară cu Maria Crăciun, Tița Ștefan, Petre Săbădeanu cerut de telespectatori (19.20) ● Atențiune! — rubrica teleport programată la o oră neobișnuită (19.40) ● Un film muzical «Ascultînd ploaia» cu participarea citorva înzeștrați interpret: Elena Caragiu, Flavia Buref, Cristian Popescu, Constantin Diplan (20.05) ● Elena Cernei ne împărtășește (firește, pe muzică), impresii din turneul ei pe marile scene lirice (20.30) ● Prin intermediul intervizionii vom vedea un program de varietăți transmis de la Budapesta (21.00) ● Filmul «Van Gogh», după răscolitorul roman-biografic «Bucuria vieții» de Irving Stone cu doi giganti ai ecranului: Kirk Douglas și Anthony Quinn (21.45).

Marti 22 noiembrie. Din creația unui alt mare realizator al filmului de animație: Trnka (19.23) ● Un recital poetic ce ni-l evocă pe marele Goethe (19.50) ● După electronică economică (20.05) vom vedea o nouă emisiune din ciclul «Istoria teatrului românesc» (piese și spectacole în preajma revoluției din 1848) cu concursul unui colectiv al Naționalului din Craiova.

Miercuri 23 noiembrie. Rubrica turistică ne invită într-o excursie pe Valea Arieșului (19.23) ● Un nou episod din «Aventurile lui Robin Hood» (19.40) ● Rubrica de știință ne propune trei teme deopotrivă de interesante: 1) Probleme actuale ale chimiei macromoleculare. 2) Ce este somnul? Cum combatem insomniile? 3) Leacurile băbești sînt băbești? — fiind vorba de cercetări în legătură cu plantele medicinale (20.10) ● «De la romanșă la tangou» își intitulează sugestiv recitalul său cîntăreața Mia Braia (20.55) ● Filmul realizat de studiourile din R.D.G. «Fără pașaport în țară străină» (21.15).

Joi 24 noiembrie. Un program de muzică ușoară, interpretată la instrumente mai puțin obișnuite (19.55) ● Recital coregrafic: Ileana Iliescu (21.00) ● La «Studioul Mic» — două bucași argeziene: «Neguțatorul de ochelari» și «Interpretări la cleptomanie» (21.30) ● Renio Germani, Ana Prucnal, Franca Siciliana, Nicole Felix, Jean Swărd sînt soliștii unui program de muzică ușoară (22.15).

Vineri 25 noiembrie. Pagina din «Atlasul folcloric» este închinată Văii Muresului (19.30) ● Teleglob ne oferă prima dintr-o serie de șase pelicule-jurnal de bord pe ruta Constanța-Gibraltar (21.15) ● Seară de operă cu o reluare: «Pygmalion» de Rameu (21.40) ● Tînăra solistă de muzică ușoară Luminița Dobrescu în emisiunea «Un bilet la alegere» (22.15).

Sîmbătă 26 noiembrie. Principalul eveniment fotbalistic înainte de încheierea sezonului: meciul Italia-România, transmis de la Neapole (15.25) ● În afară de rubricile obișnuite de sîmbătă, mai este programat «Un concert dintr-un joben» cu Margareta Pîslaru, Don Powell, Ion Dichiesanu, Ruth și Los Granados. Nella Stoenescu, Tudose Martinică, George Bunea și iluzionistul italian Genaro Trevisan (21.00) ● Filmul «Sfîntul» (21.15).

cu piloții în larg

de F. URSEANU

Pilotul-șef Dumitru Purgea (Sulina) «escaladind» de pe pilotina care l-a adus în larg bordul cargoului pe care-l va pilota din mare în Dunăre.

Ciți știu că felul în care navele acostează sau pleacă depinde în primul rând de măiestria profesională a unui singur om: pilotul portului? Pilotul este primul care dă bună ziua comandantului. Face acest lucru încă în larg — și, după toate legile marinărești din lume — i se pune la dispoziție vaporul pentru a-l conduce în bune condiții la locul de acostare. Nu numai pe timp frumos, când soarele e pe cer, și nu numai când marea e liniștită ca apa din albie, ci și pe furtună, pe ceață, pe viscol, pe întuneric. Marea lui obligație: să ducă vaporul «viu și nevătămat» la locul rezervat în port și fără ca în această scurtă călătorie să «rănească» alte nave sau să se lovească de cheul portului...

Am fost zilele acestea oaspeții piloților de la cele două porți de intrare în țară pe calea apei: Constanța și Sulina. I-am văzut la lucru; aducând și scoțând în și din port — respectiv în și din canalul Sulina — zeci de nave, pe timp «favorabil» sau pe vînt de forță 8 sau 9.

Piloții — să vi-i prezentăm — sînt mai întii de toate marinari calificați și mulți dintre ei au practică îndelungată; sînt apoi niște oameni curajoși: escaladarea lor în larg, de pe o pilotină care dansează cadrul pe valuri cînd marea e montată, pe vaporul pe care-l iau în primire, și în special operația de urcare pe navă pe «scara de pisică» cînd furtuna ia uneori proporții de uragan sau cînd valurile îi acoperă — e o treabă pe care o poate invidia orice acrobat iscusit.

Aceștia sînt, în cîteva cuvinte, piloții.

LUPTA CU MAREA ARE ȘI EFECTE ECONOMICE

«Stad Zwole» este numele unui cargou olandez. Lungimea: 160 metri; capacitatea: 15 000 tone. Una din furtunile din toamna aceasta l-a surprins în dreptul Constanței, unde urma să descarce fosfați. Pe mare, beznă, vînt de forță 7-8. Ce era de făcut? Doi piloți din corpul de pilotaj al portului Constanța — Paul Păunescu și Mircea Dermengiu — și-au pus la încercare priceperea și curajul. În miez de noapte, ei au reușit să învingă stihiiile naturii. După trei ore, cînd mijeau zorile, «Stad Zwole» era acostat la chei. Nu-i singurul caz. Sînt nenumărate ocazii cînd piloții dau dovadă de abnegație. Ni s-a relatat cazul navei poloneze «Karpaty» (tanc de 22 000 tone) care în timp ce era manevrată din larg spre port a fost surprinsă de ceață. În cîteva minute ceața a redus vizibilitatea sub 50 de metri. Din această cauză era aproape imposibil atît ca vasul să fie readus la locul unde ancorase prima dată, cît și să-l conduci mai departe spre port — în acest ultim caz fiind evident pericolul lovirii cu alte nave. Și totuși, pilotul l-a adus în port întreg și fără să «deranjeze» alte vapoare. Specialiștii au considerat acest fapt drept o performanță în materie de pilotaj.

De ce am amintit aici toate acestea? Este vorba de spiritul de abnegație al piloților. Pilotul-șef al portului Constanța — Pavel Gherghișteanu — ne-a explicat ce efecte directe are asupra activității economice aducerea cît mai devreme în port a unei nave aflate în larg. «Primo — ne spunea pilotul-șef — se evită prin aceasta taxele de staționare îndelungată în larg a unei nave (așa-numitele contrastalii); secundo: muncitorii angajați să descarce sau să încarce nava nu mai așteaptă, macaralele programate pot lucra, iar vagoanele pot fi încărcate sau descărcate în timpul prevăzut, fără a mai intra în locație. În afară de toate acestea, mărfurile ajung mai curînd la destinație și intră astfel în circuitul economic. Îngăduiți-mi — a adăugat

(Continuare în pag. 6)

pilotul-șef Pavel Gherghișteanu — să numesc pe câțiva dintre piloții maritimi care luptă cu succes împotriva mării furtunoase, a ceții, a viscolului, scurtînd astfel timpul de staționare a navelor în larg: Gh. Preda, Dumitru Mironescu, Gh. Leca, Constantin Gavriliță, Virgil Truța, Mihai Moraru, Gh. Prisăceanu și încă alții — unii cu mulți ani de experiență, alții cu mai puțin».

...ȘI CEI DE LA DUNĂRE

La fiecare cîteva ore un alt vapor urcă sau coboară pe Dunăre, salutînd din mers portul și orașul Sulina. Sînt nave care se îndreaptă spre Galați sau Brăila, ori apucă drumul mării. Navele plutesc paralel cu strada principală, trec prin fața palatului navigației, a sfatului, a restaurantului cu mesele scoase pe terasă, a magazinelor de tot felul. De pe această stradă, localnicii, martori permanenți a tot ce se întîmplă pe brațul Sulina, văd azi trecînd în aval sau în amonte mult mai multe vapoare ca în anii trecuți. Explicația e simplă: extinderea din ce în ce mai mare a relațiilor noastre economice cu alte țări. Aproape 25 de țări își trimit acum vapoarele în porturile danubiene românești. În plus, dezvoltarea flotei noastre maritime comerciale — flotă care în momentul de față are un parc de nave cum n-a avut niciodată în trecut și a cărei capacitate, așa cum prevăd Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R., va crește în anii cincinalului cu circa 420 mii tone dw — mărește simțitor traficul pe canal. Căpitanul portului Sulina — Simion Petrescu — are pe biroul său o dinamică interesantă a mișcării vapoarelor în ultimii cîteva ani. Un singur exemplu concludent: în nouă luni din acest an, adică din ianuarie pînă la sfîrșitul lui septembrie, au trecut pe brațul Sulina, în sus și în jos, aproape tot atîtea nave cît în întreg anul 1963.

La această activitate își aduc contribuția, desigur, și cei aproape 60 de piloți de la Dunărea maritimă. Care e aportul lor? De felul în care ei însoțesc navele, evitînd avariile, poate și eșuările, sau reducînd din timpul de staționare în larg, depinde desfășurarea navigației în bune condiții. Piloții de care vorbim aici, adică cei de la Dunărea maritimă, așa-numiții piloți de linie, au o activitate mai complexă decît a celor de la Constanța. Ei «scot» vapoarele de la mare, și, după cum se știe, marea nu-i întotdeauna cuminte nici în dreptul Sulinei, conducîndu-le pe canal și pe Dunărea mare pe o distanță care ajunge uneori la 90 de mile (Brăila). Tot timpul în picioare lîngă comandă, cu ochii atenți în toate

părțile, cu simțul de răspundere veșnic treaz. «Aveți piloți buni», au spus de foarte multe ori comandanții navelor care se opresc la Dunăre.

Ce înseamnă de fapt un pilot bun aci? Să cunoască perfect marea la gurile Dunării și să cunoască tot atît de perfect canalul și fluviul; să știe unde-i curentul mai tare sau mai slab; să știe, ziua sau noaptea, unde se poate întîlni cu bancurile de nisip; să aibă ochiul deprins nu numai cu lumina zilei, dar și cu întunericul, cu ceața. Lucrurile acestea ni le-a spus pilotul-șef al corpului de pilotaj Sulina — Dumitru Purgea — el însuși pilot cu mulți ani de experiență. «Altfel — ne spune el — cum ar fi putut zilele trecute pilotul Ignat Mișurnov să învingă un vînt de forța 8-9, valuri între trei și patru metri și să «scoată» la timp din mare vaporul libanez «Madelene» aducîndu-l la Sulina?» După cum tot în aceleași zile cu furtună pe mare, alți doi piloți (Petre Gheorghe și Ștefan Munteanu) — ne împărtășește în continuare pilotul-șef Purgea — au adus «vie și nevătămată» la Dunăre nava italiană «Coragioso», care devenise o jucărie a valurilor...

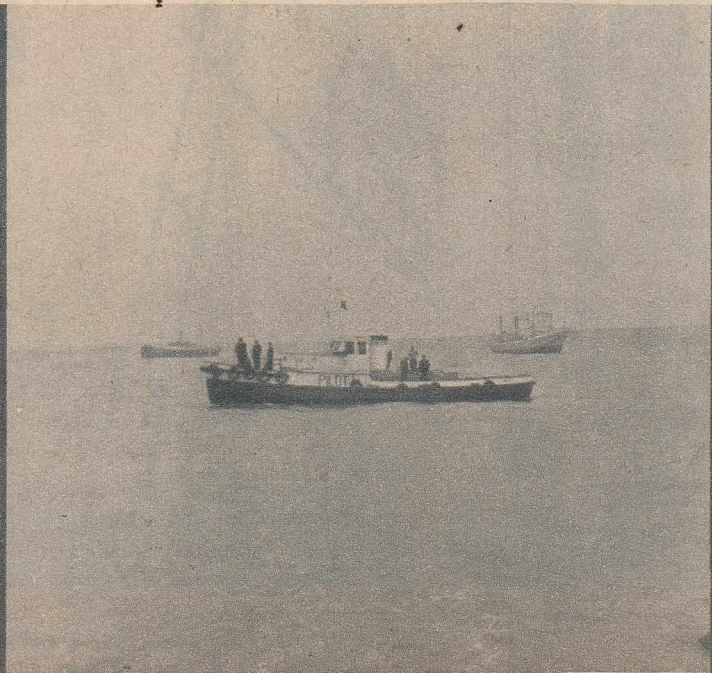
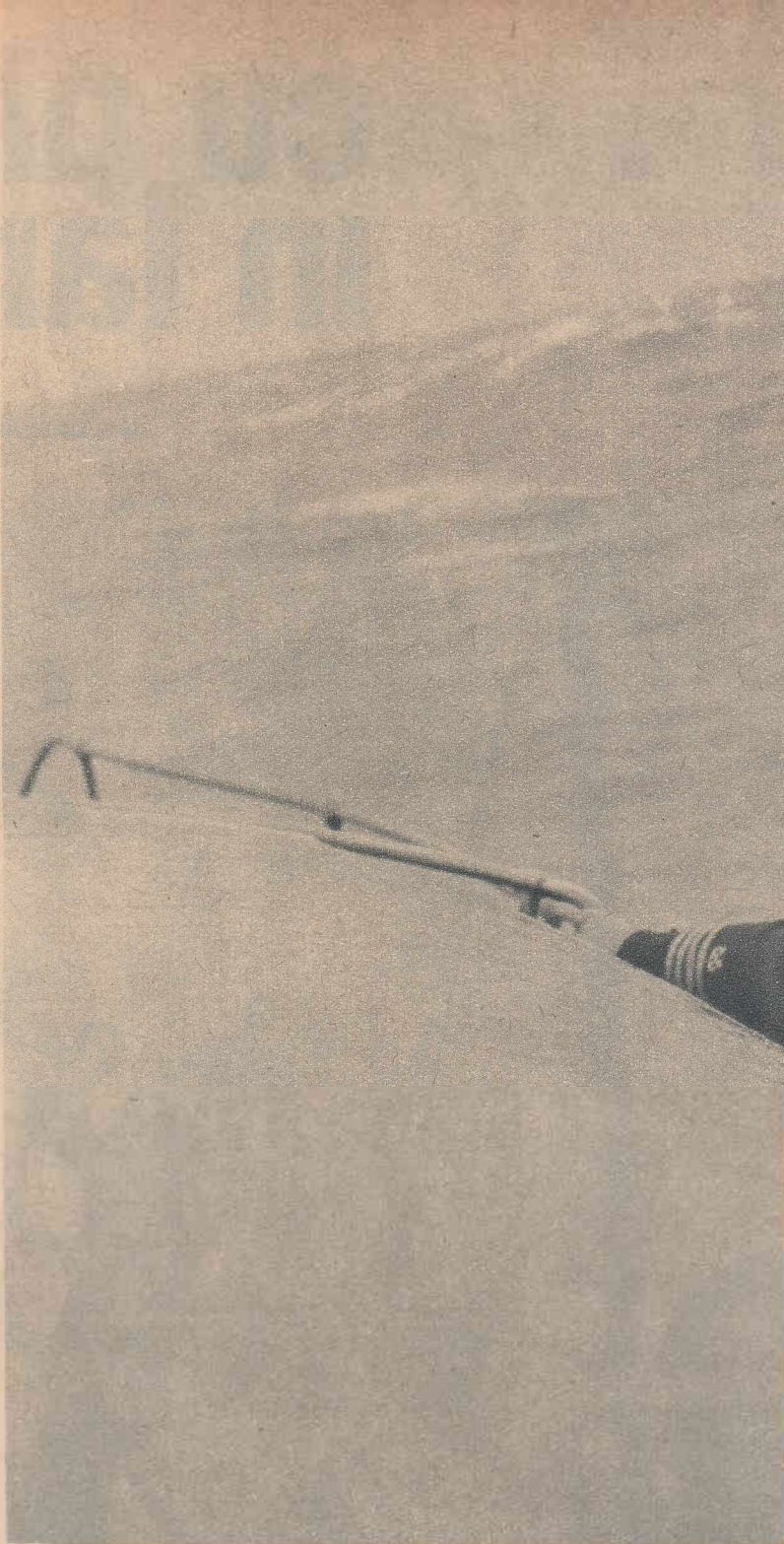
*

În anii ce vin numărul piloților maritimi se va mări în raport direct cu numărul crescînd al navelor ce vor atinge porturile noastre. Va crește și pregătirea lor profesională. În această direcție — ni se spune — există o preocupare în momentul de față: cursuri de perfecționare, practice și teoretice, la Sulina și la Constanța. Ceea ce desigur, le va mări măiestria profesională și le va aduce un prestigiu și mai mare printre marinarii din lumea întreagă.

Fotografii de S. STEINER

Cu pilotina, în larg. Pilotul Gh. Leca (Constanța) încercînd să se apropie — pe furtună — de o navă pe care urmează s-o aducă în port.

Portul Constanța. Un mijloc modern de a se comunica de la centrul de pilotaj cu pilotina aflată în largul mării: telefonul fără fir. În acest fel se pot da dispoziții de la o distanță de cîteva mii de mile cu privire la manevrarea navelor care urmează să acosteze. În fotografie, pilotul-șef al portului Constanța (stînga) ținînd legătura cu comandantul pilotinei (dreapta). La mijloc, pilotina.

DEZBATERI

PROIECTUL LEGII PENSIILOR ȘI VÎRSTA DE PENSIONARE

Concomitent cu creșterea producției industriale și agricole s-a ridicat în mod corespunzător și nivelul de trai material și cultural al celor ce muncesc. Aceasta se desprinde, între altele, și din durata medie a vieții care, ne arată statistica, a crescut de la 42 ani în 1932, la peste 68 ani în 1963, precum și din procentul celor în vîrstă de peste 60 de ani, care a crescut de la 10% în 1956, la peste 12% din întreaga populație în 1965.

Vitalitatea poporului nostru a sporit însă nu numai atît cît se oglindește în cifrele statisticii. Prin natura profesiei mele vin în contact cu oameni de toate categoriile. Din convorbirile avute cu ei pot să afirm cu toată convingerea că, în imensa lor majoritate, bărbații se plîngeau că trebuiau să se pensioneze la 60 de ani, deși se simțeau încă în plină vigoare și putere de muncă, considerînd deci că nu era cazul să fie lipsiți de satisfacția ce le oferea activitatea lor din cîmpul muncii.

Ar fi exagerat să se înlocuiască aci cuvîntul «satisfacție» cu acela de «beneficiu», lăsîndu-se să se înțeleagă că ceea ce îi determina pe acești oameni să solicite menținerea lor în serviciu ar fi numai avantajele materiale superioare față de venitul unui pensionar.

Evident că și aceste avantaje își au ponderea lor. După părerea mea însă nu ele sînt determinante. Oamenii care au muncit o viață întregă au produs, au creat, au învățat pe alții și i-au crescut, s-au deprins cu o anumită muncă, s-au obișnuit cu tovarășii lor de colectiv; oamenii aceștia, care se simțeau utili societății printr-o contribuție permanentă prestată zi de zi, prețuiau mai mult mulțumirea muncii lor decît avantajele materiale ale acesteia.

E adevărat că orînduirea noastră a creat multiple posibilități pentru pensionari de a continua să fie utili societății și în această ultimă ipostază. Mă refer astfel, cu sinceră admirație, între alții, la brutarul pensionar Cristea Adam care în calitatea sa de deputat raional în raionul 1 Mai desfășoară, la vîrsta de 67 ani, o activitate din cele mai rodnice. El lucrează nu numai în circumscripția sa, ci deseori circulă prin toată țara, însoțind în lungi călătorii oboșitoare persoane infirme din circumscripția sa care au de rezolvat diverse probleme la diferite instituții sanitare sau sociale din îndepărtate localități din țară. E foarte mulțumit, încrezător, bine dispus și mereu gata să vină în ajutorul semenilor săi.

Exemplul tovarășului Cristea nu este izolat. Dar nu-i mai puțin adevărat că trecerea de la activitatea intensă și regulată în cîmpul muncii productive la starea de pensionar creează o situație nouă, pe care nu toți angajații au puterea s-o accepte. Iată de ce imensa majoritate a omeni-

lor muncii salută cu deosebită satisfacție prelungirea vîrstei de pensionare de la 60 la 62 ani.

În ceea ce privește femeile, procentul celor care doresc să fie menținute în serviciu după împlinirea limitei de vîrstă este mai mic decît cel al bărbaților. Aceasta se explică nu numai prin diferența de structură psihică și fizică dintre bărbat și femeie, dar probabil și din cauza muncii suplimentare, deosebit de grea și complexă, pe care femeia trebuie s-o desfășoare în gospodăria sa. Puterile ei sînt astfel mult mai solicitate și epuizate decît ale bărbatului. Pe de altă parte însă, e interesant de reținut că durata medie a vieții femeilor e sensibil superioară celei a bărbatului, de unde concluzia că femeia se împacă mult mai repede și mai bine cu starea de pensionară și chiar se reface în condițiile acesteia. Sînt constatări și realități care nu trebuie ignorate în problema ce ne preocupă. Ele justifică pe deplin sporirea vîrstei de pensionare și la femei, de la 55 la 57 de ani.

E interesant de relevat împrejurarea că și în acest caz orînduirea noastră, înțelegînd să îmbine interesul social cu cel al individului, a creat o convergență între aceste elemente de factură subiectivă și cerințele obiective ale actualei etape de dezvoltare a economiei naționale. Dorința oamenilor muncii de a continua activitatea lor peste vîrsta de 60 de ani coincide cu interesul menținerii în muncă un timp îndelungat a cadrelor calificate și cu o îndelungată și valoroasă experiență.

Este greșit a se considera că experiența oamenilor în vîrstă e discutabilă de vreme ce progresul aduce alte și alte instrumente și agregate, procedee și orientări noi și care scot din uz uneltele și metodele depășite la care se referă acea experiență. Experiența din cîmpul muncii nu se reduce numai la cunoașterea pieselor și funcționării unui anumit instrument sau agregat, ori la cunoașterea unui anumit procedeu, ci reprezintă rezultatul unei practici îndelungate care asigură o viziune de ansamblu a lucrurilor, o abordare iscusită a problemelor, o corectă evaluare a etapelor, dificultăților și avantajelor, o intuiție a soluțiilor optime, un simț al răspunderii. Aceste însușiri sînt apanajul experienței și îi conferă deosebita ei valoare.

Prelungirea limitei de vîrstă (care de altminteri rămîne chiar și prin dispozițiunile proiectului sub limita de vîrstă de pensionare prevăzută de legislația altor țări) conferă astfel o satisfacție meritată pentru oamenii muncii în vîrstă și constituie totodată o premisă valoroasă pentru progresul nostru. Despre modul diferențiat în care se va produce pensionarea cetățenilor noștri, încadrați conform legii în diferite grupe de muncă, vom vorbi în numărul viitor al revistei «Flacăra».

Mircea REBREANU — judecător

● CEA MAI BUNĂ RĂSPLATĂ ● O VIZITĂ LA SPITALUL DE URGENȚĂ ● SALA DE AȘTEPTARE UNDE BOLNAVUL NU SE SIMTE ÎN LARGUL SĂU ● CE AR MAI FI DE FĂCUT.

întilniri cu oameni în alb (II)

Activitatea pe tărîmul sănătății publice reclamă din partea cadrelor medicale și medii sanitare nu numai conștiințiozitate, competență, spirit de răspundere, ci și o bună organizare a «contactului cu pacienții», o folosire rațională și eficientă a mijloacelor materiale din ce în ce mai bune puse la dispoziția lor în ultimii ani. În continuarea anchetei noastre ne-am propus să vedem cum stau lucrurile, din acest punct de vedere, în câteva spitale, policlinici și dispensare din Capitală.

Circumscripția medico-sanitară pentru adulți nr. 36, raionul 1 Mai. În sala de așteptare, curată și bine mobilată, pacienții așteaptă să fie primiți de dr. Ion Popilian, medic primar. Ne adresăm unuia dintre ei. Se numește *Voicu Pena*.

— Locuiesc de patru ani în acest cartier și am venit deseori la consultații. Aș vrea să spun că tovarășul dr. Popilian, datorită bunei sale pregătiri profesionale și modului de a se comporta cu pacienții, m-a făcut să-i acord toată încrederea. E un medic foarte bun, consultă cu grijă, urmărește atent aplicarea tratamentului prescris.

— Dr. Popilian își cunoaște bine meseria și își dă tot interesul pentru tratarea și vindecarea bolnavului — ne spune ing. Marilena Koștyal. Eu, în cazuri mai grave, l-am solicitat deseori telefonic și de fiecare dată a venit, silindu-se să nu întârzie cîtuși de puțin. Totdeauna mă simt foarte bine în urma tratamentului indicat de domnia-sa. Deși am posibilitatea să mă adresez și la alte unități sanitare atunci cînd am nevoie de ajutorul medicului, din motivele arătate prefer să vin la medicul din circumscripția noastră sanitară.

— Dr. Popilian — ne spune și B. Popescu, vînzătoare la O.C.L. «Piineas» — de fiecare dată cînd am fost bolnavă a venit acasă și m-a consultat, a urmărit foarte atent evoluția bolii pînă la vindecare. Pentru tot ce-a făcut pentru mine îi port o deosebită stimă.

Sînt doar cîteva aprecieri ale unor pacienți despre medicul lor. Stima și recunoștința ce i se acordă este cea mai bună răsplătă pe care și-o dorește un medic. Și dr. Ion Popilian are din plin, în circumscripția sa, această satis-

facție.

Deschizîndu-i ușa cabinetului am avut prilejul să aflăm că aici bolnavii cronici sînt vizitați acasă cel puțin o dată pe lună sau chiar zilnic, la nevoie. În circumscripția medico-sanitară nr. 36 educația sanitară se desfășoară pe un cîmp larg și în forme variate. Ca urmare, o serie de boli, și mai cu seamă cele contagioase, s-au redus mult ca pondere și gravitate.

Mașini purtînd însemnul sanitar intră și ies pe poartă într-un ritm trepidant. Ne aflăm la Spitalul clinic de urgență din Calea Floreasca. Simtem oaspeții gării de noapte într-o duminică seara. Cele cinci servicii: chirurgie, ortopedie, medical, reanimare și laborator, lucrează intens. Medicii aproape că nu-și găsesc răgaz să ne răspundă la întrebări. Rămînem în tovărășia lor pînă tîrziu după miezul nopții. Am fost martori la numeroase internări de urgență care solicitau intervenții imediate. Primele constatări: centrala telefonică a spitalului nu funcționează duminică după orele 12 pînă a doua zi, deși datorită specificului muncii de aici, zeci de oameni îngrijorați se interesează de soarta celor dragi și apropiați. La toate apelurile telefonice din oraș și din diferite regiuni ale țării răspunde, pe un ton rece, portarul: «Duminica centrala telefonică nu funcționează, reveniți mîine». Tot portarul este singurul om de la care se pot primi în acest timp informații, funcționarul de la ghișeu care are această misiune fiind și el liber duminică.

Ne adresăm tovarășului dr. Octav

Constantinescu, medic primar la serviciul de chirurgie:

— Cîte ore lucrează medicul din gardă?

— 32 de ore consecutiv, adică 24 de ore garda propriu-zisă și 8 ore în continuare care reprezintă durata perioadei obișnuite de serviciu. Este într-adevăr foarte obositor, extenuant chiar, pentru că la noi tot timpul e o activitate intensă.

Dr. Gheorghe Jilavu, medic chirurg, s-a referit la un alt aspect al muncii de gardă:

— Spitalul de urgență, după cum vedeți și dumneavoastră, are un specific aparte față de alte unități spitalicești. Aici totul ar trebui să meargă ca pe roate, neîntrerupt, zi și noapte. Lucrurile însă nu stau tocmai așa, din unele motive aparent neînsemnate. De exemplu: avem numai doi brancardieri care fac foarte greu față solicitărilor. De ce? Pentru că marea majoritate a bolnavilor trebuie urcați pe brancardă pînă la etajul I, unde e blocul operator. De aici ei sînt duși în saloane. La parter, lingă camera de gardă,

Timișoara, dar nu se găsesc în comerț). Circuitele unor aparate nu sînt etanșe, iar baloanele de cauciuc, confecționate dintr-un material special, sînt dezlipite. Le cîrpin cum putem cu plasture. Tensiometrele se repară foarte defectuos de către întreprinderea tehnica medicală. Și așa mai departe...

În timpul nopții am întîlnit pe culoarul de la etajul II al spitalului paturi cu bolnavi. Erau «cazați» aici, după cum am aflat ulterior, din lipsă de spațiu în saloane. Spațiu nu există suficient, în schimb există un proiect de extindere și amenajare a spitalului ce se află de aproape 5 ani în stadiu de proiect de ansamblu, înaintat spre avizare la Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemalizare (C.S.C.A.S.).

Între Sfatul popular al orașului București și instituția amintită se poartă, de multă vreme, o dispută cu prea vagi sorți de finalizare. Dar în timp ce se emit hîrtii cu antet și se pun parafe, execuția lucrării întîrzie, iar cei ce au de suferit sînt bolnavii, oameni ai muncii care la nevoie solicită serviciile

Noile aparate cu care a fost inzestrată policlinica «Bucur» permit medicilor de aici să stabilească cu precizie diagnosticul diferitelor afecțiuni și să urmărească prompt evoluția fiecărui «caz» în parte.

Condițiile tehnico-materiale create în spitale, policlinici, dispensare și alte așezări sanitare permit aplicarea în bune condiții a unor tratamente complexe de maximă eficiență. În fotografie: utilaj moderne în secția de reanimare a Spitalului clinic de urgență al Capitalei.

avem o baie pentru dezinfectia bolnavilor. Noaptea însă, femeia care lucrează aici nu are schimb, iar obligațiile ei trebuie să le îndeplinească suplimentar unul din brancardieri. Aceasta ne îngreunează munca și provoacă nemulțumiri bolnavilor nevoiți să aștepte.

La sala de reanimare am stat de vorbă cu dr. Ștefan Stanciu:

— Aici avem doar 9 paturi, ceea ce e foarte puțin față de necesități. Greutăți mari întîmpinăm însă și din lipsa unor piese la aparate, mărune la prima vedere, dar imperios necesare. Să vă dau doar cîteva exemple: în toată sala de reanimare nu există decît un singur laringoscop în stare de funcționare, fiindcă la celelalte lipsesc bateriile (care se fabrică la

spitalului de urgență.

Normarea muncii cadrelor medii și retribuția acestora reprezintă un alt aspect de care se leagă buna desfășurare a activității spitalului de urgență. Cîteva exemple: la blocul operator chirurgie de la etajul I sînt prevăzuți în schemă 8 asistenți și o soră șefă. Practic însă, din lipsa acestor cadre, aici lucrează într-o tură de gardă numai 3 asistenți și o soră șefă. Pentru completare se aduce personal de la alte servicii. Explicația la această situație am primit-o de la dr. Mircea Constantinescu, directorul spitalului:

— La noi, așa cum de altfel ați remarcat, lipsesc unele cadre medii. Majoritatea asistenților, după cîteva luni de muncă în găzdi de noapte, își cer transferul sau își prezintă demisia.

Aceasta din pricina că normativele de până acum stabilesc retribuirea acestor cadre în mod uniform, indiferent unde lucrează. Or, dacă retribuirea lor s-ar face în mod diferențiat și stimulat, în raport cu caracterul muncii depuse, cu gradul de solicitare, cred că și această problemă și-ar găsi o rezolvare pozitivă. Același situație și în cazul medicilor care fac serviciu de gardă.

*

Un alt popas. De astă dată la spitalul și policlinica «Bucur». Forfota de aici în primele ore ale dimineții dă impresia că te găsești mai degrabă într-o sală de așteptare a unei gări decît într-o unitate sanitară. Cele câteva bănci sînt suprasolicitate. Unii pacienți veniți pentru internare au găsit loc, alții se reazemă de pereți. Aglomerație la toate ghișeele: informații, fișier, biroul de internări, laborator, cabinete de consultații etc., etc. Sala de așteptare este comună pentru spital și policlinică.

La biroul de internări am stat de vorbă cu dr. Marcel Albu, medic spe-

cialist interne.

— Cum este organizată primirea și internarea bolnavilor?

— Aglomerația este foarte mare în fiecare zi, totuși prin măsurile luate de conducerea spitalului reușim să facem față cerințelor. O parte a bolnavilor cronici, care nu vor să se interneze și aduc analizele necesare pe care le-au efectuat ambulatoriu sub supravegherea medicilor de circumscripții, sînt tratați fără a fi nevoie de spațiu de spitalizare. În acest fel putem spori posibilitățile de internare în cazurile urgente și grave.

Ne-am adresat dr. Stelian Cherciu, medic specialist interne, directorul spitalului și policlinicii «Bucur».

— Oamenii sînt nevoiți să aștepte ore în șir la ghișee și la cabinetele de consultații. Cum vedeți posibilitatea descongestionării acestor servicii?

— E adevărat că sala de așteptare și în general toate celelalte cabinete sînt aglomerate. Există însă o explicație. În timp ce populația raionului N. Bălcescu a crescut considerabil prin noile blocuri date în folosință,

spațiul spitalului și al policlinicii, ca și personalul, au rămas aceleași. Serviciul de chirurgie al spitalului, fiind unicul pe raion, este foarte solicitat. Numărul cabinetelor de consultații în policlinică este redus față de cerințe.

Un remediu la această situație mult discutată? În prezent, ar fi mutarea policlinicii într-un alt local și extinderea spațiului destinat spitalului.

Totuși, prin unele măsuri luate în ultima vreme am reușit să reducem în parte aglomerația. De exemplu: recoltarea analizelor pentru laborator se face jos în hol și nu la etaj unde se făcea înainte. Aici se lucrează tot timpul fără programări, folosindu-se numai bonuri eliberate pacienților.

Raidul nostru prin unitățile rețelei sanitare se încheie aici. Constatările, sugestiile, observațiile făcute sînt de natură să dea de gîndit celor care poartă răspunderea pentru bunul mers al activității pe tărîmul sănătății publice.

A. DOMȘA și N. RĂDULESCU
Fotografii de S. STEINER

Sala de așteptare a spitalului «Brincovenesc». O sală spațioasă, prevăzută cu mobilier suficient. Din păcate, nu același lucru se poate spune și despre policlinica «Bucur».

IGIENA SARCINII

de conf. univ. dr. Nicolae N. GHEORGHIU, directorul Maternității Filantropia.

Pentru evitarea unor complicații în timpul sarcinii este necesar ca femeia gravidă să respecte o igienă cât mai riguroasă, pentru a-și păstra alături propria sănătate, cât și pe cea a viitorului ei copil.

Igiena gravidei trebuie aplicată în mod corect de diversele funcții ale organismului ca și de mediul său înconjurător. O deosebită importanță are pentru femeia gravidă igiena sistemului său psihonervos. În viața de fiecare zi trebuie îndepărtat tot acei factori care pot avea o acțiune defavorabilă. Activitatea prea intensă, cu surmenaj fizic și psihic, nerespectarea somnului și discuțiile triste, deprimante, trebuie evitate. La fel, zgomotele obositoare, excitațiile dure, frigul, umezeala, căldura excesivă etc. Tot alături de acestea este să se creeze gravidei, alături de mediul familial, cât și la locul de muncă, o atmosferă calmă, un anumit echilibru sufleteș, de deplină încredere față de desfășurarea normală a sarcinii, de etapele prin care va trece pînă la sîrșitul nașterii. În această privință extinderea metodei sovietice Platonov-Velovski de pregătire psihoprofilactică sau de profilaxie a durerilor nașterii este foarte utilă pentru calmarea sistemului nervos, avînd ca efect reducerea sau chiar eliminarea durerilor la naștere.

În ceea ce privește igiena muncii trebuie accentuat că, dacă o activitate rațională e folositoare organismului, o muncă excesivă, neorganizată, dăunează alături de gravidei, cât și viitorului copil. Gravidă nu va trebui să lucreze în mediu toxic, în mediu cu vibrații, de asemenea îi este interzis să ridice greutăți mari.

O foarte mare importanță o are respectarea igienei alimentare. Plecînd de la principiul că sarcina este un fenomen fiziologic, regimul alimentar nu trebuie să se deosebească în general de cel obișnuit. Totuși trebuie luate în considerație și unele condiții speciale care apar în timpul sarcinii, în ceea ce privește metabolismul apei, grăsimilor, glucidelor, proteinelor, calciului etc. De cantitatea, dar mai ales de calitatea alimentelor vor depinde în mare măsură alături de dezvoltarea normală și sănătatea fătului, cât și sănătatea gravidei.

Alimentația trebuie să fie variată și să conțină zilnic circa 100 de grame proteine (carne, lapte, ouă, pește, cereale). Hidrocarbonatele, zaharurile sînt obligatorii în alimentația zilnică a gravidei, fiind energetice. Grăsimile sînt mai puțin indicate în cursul sarcinii deși au o mare putere calorică. Se va da preferință untului, care are un conținut mare de vitamina A. Din alimentația gravidei nu trebuie să lipsească vitaminele B, vitamina C (cu acțiune anti-anemică), vitamina D (cu un rol important în metabolismul calciului).

Este bine ca în ultimele două luni ale sarcinii să se reducă sarea din alimentație, deoarece aceasta, prin acțiunea sa hidroscopică (adică de reținere a apei în țesuturi), poate favoriza producerea edemelor.

În igiena alimentară trebuie cuprinsă și noțiunea de evitare a consumului accentuat de conserve, de condimente (piper, ardei) și în special de băuturi alcoolice.

Gravidă trebuie să respecte și anumite reguli privind igiena corporală. În această privință sînt recomandabile dușurile zilnice. Se vor evita în schimb băile în cadă, apa prea fierbinte sau prea rece, care pot provoca contracții uterine, favorizînd avortul spontan sau nașterea prematură.

Sînil trebuie să fie spălați cu apă și săpun, iar mameloanele frecate cu o pînză aspră, pentru întărirea epitelului în vederea sîntului. Îmbrăcămintea și încălțămîntea vor trebui să fie comode și adaptate sezonului.

Nu trebuie uitată nici igiena genitală, care va consta în spălături externe. Raporturile sexuale sînt interzise în ultimele două luni.

Gravidă trebuie să se prezinte la control medical, la policlinică sau la circumscripție, cel puțin o dată pe lună pînă în luna a VII-a, de două ori pe lună în luna a VII-a și a VIII-a și săptămînal în luna a IX-a. Cu ocazia acestor examene, pe lângă sfaturile de igienă și pregătirea psihoprofilactică în vederea nașterii, pe lângă controlul evoluției sarcinii și efectuarea examenelor de laborator, se pot depista și trata unele eventuale stări patologice.

cine a ucis

22 noiembrie 1963. Al 34-lea președinte al Statelor Unite ale Americii, John Fitzgerald Kennedy, cade răpus de gloanțe la Dallas. După trei ani de la asasinat, versiunile contradictorii asupra împrejurărilor în care crima a fost făptuită circulă cu o insistență mai mare ca oricând.

Exact la o săptămână după crimă, prin ordinul 11 130 din 29 noiembrie 1963, noul președinte, Lyndon B. Johnson, dispunea constituirea unei comisii speciale de anchetă, alcătuită din șapte personalități de frunte ale vieții publice americane: președintele Curții Supreme, Earl Warren, senatorii Richard Russel și John Sherman Cooper, membrul Camerei Reprezentanților, Hale Boggs și Gerald Ford, fostul director al C.I.A. — Allen Dulles, și fostul înalt comisar al S.U.A. în Germania — John McCloy.

După câteva amânări, comisia Warren a prezentat, la 27 noiembrie 1964, un voluminos raport cuprinzând 888 de pagini de concluzii, alcătuit pe baza a 26 volume de mărturii, rapoarte, probe. Documentele (în afara celor considerate ulterior de unii experți ca hotărâtoare...) se află depuse la Arhivele Naționale. Pentru stabilirea împrejurărilor în care a fost comis asasinatul au fost trimise echipe de anchetatori în întreaga Americă: 80 de agenți speciali ai F.B.I. au lucrat numai în Texas. Aceștia au luat 25 000 de interogatorii și au întocmit 2 300 de rapoarte, totalizând 25 400 de pagini. La rândul său, serviciul secret a luat 1 550 interogatorii și a redactat 800 de rapoarte, în total alte 4 600 de pagini.

Departele însă de a pune definitiv punct afacerii, raportul comisiei Warren a făcut să se nască în timpul din urmă o sumedenie de întrebări. Numeroși autori care au cercetat amănunțit cele 26 de volume de mărturii au pus la îndoială concluziile comisiei, acuzând-o că nu a folosit întregul material factual pentru a stabili adevărul și că a elaborat o versiune menită să ascundă pe adevărații vinovați.

Gravitatea acestor acuzații a tulburat opinia publică americană. Fiecare afirmație cuprinsă în raportul comisiei Warren a început să fie examinată de experți literalmente cu lupa. Dezbaterile argumentelor pro și contra concluziilor comisiei s-a transformat într-o dispută de interes unanim.

Fotografia aceasta, luată de James Altgens de la «Associated Press», prezintă momentul când președintele Kennedy, rănit, duce mâinile la gât (în cerc). În ușa depozitului de cărți, un bărbat prezentând o mare asemănare cu Oswald (în pătrat). Potrivit concluziilor comisiei Warren în acel moment Oswald ar fi trebuit să se găsească cu șase etaje mai sus.

CONCLUZIILE COMISIEI

Pentru a înțelege esența poziției criticilor, să amintim mai întâi, în linii mari, punctul de vedere al comisiei Warren:

Toate focurile de armă care l-au ucis pe președintele Kennedy și l-au rănit pe guvernatorul Texasului, Connally, au fost trase de Lee Harvey Oswald; Oswald a acționat de unul singur; nu s-a stabilit nici o dovadă oficială asupra existenței unei conspirații; arma ucigașă a fost identificată ca fiind o pușcă italiană de tip Manlicher-Carcano, de 6,5 mm, cu lunetă, pe care Oswald a cumpărat-o de la Chicago, printr-o comandă făcută prin poștă sub un nume fals.

CUVÎNTUL CRITICILOR

Veridicitatea afirmațiilor comisiei a fost combătută pe larg de jurisții și publiciștii care s-au ocupat într-o serie întreagă de cărți și articole de dosarul

asasinării lui Kennedy. Cităm principalele argumente invocate de criticii raportului oficial:

— Identificarea lui Oswald, ca ucigașul care a tras din clădirea depozitului de cărți școlare, nu s-a făcut pe bază de probe incontestabile. Singurul martor care a pretins că l-a zărit pe Oswald la fereastra clădirii — un oarecare Brennen — nu a izbutit să-l recunoască a doua zi dintre mai multe persoane care i-au fost prezentate la poliție;

— Majoritatea martorilor — 58 din aproximativ 90 — au declarat că primul foc a fost tras din față (de pe șosea, de pe o peluză sau de pe o pasarelă de cale ferată) și nu «de sus și din spate», așa cum a stabilit comisia Warren;

— Martorii oculari ai scenei asasinatului s-au contrazis asupra numărului împușcăturilor; unora li s-a părut că au auzit două, altora mai multe — cinci și chiar șase (comisia a stabilit oficial că

au fost trase trei gloanțe: unul care nu a ajuns pînă la automobilul președinesc; altul care a perforat gîtul lui Kennedy și l-a rănit pe guvernator și un al treilea, care a pătruns în capul președintelui;

— Locțiitorul de șerif din Dallas a stabilit că arma ucigașă a fost un Mauser de 7,6 mm și nu un Manlicher-Carcano de 6,5 mm, ceea ce vine în sprijinul ipotezei că au fost folosite mai multe arme

● Oswald și fratele său
geamăn.

● Când declarațiile mar-
torilor oculari nu se
bucură de atenție.

● Întrebările fără răs-
puns devin tot mai
multe.

● Unde duce firul com-
plotului

● Va fi redeschis dosarul
asasinării președinte-
lui Kennedy?

otogra-
eședin-
nnedy,
de a fi

și deci au existat mai mulți asasini;

— Oswald a fost calificat în armată ca un trăgător slab. El nu ar fi putut în nici un caz trage succesiv trei gloanțe într-un timp atât de scurt și cu o asemenea precizie. Ochitori de elită ai armatei americane au încercat și nu au izbutit, la reconstituirea crimei, să repete performanța atribuită lui Oswald;

— N-a fost găsit decât un singur glonț

— celebrul corp delict cu nr. 399. Deși comisia a susținut că acesta l-ar fi lovit atât pe președinte, cât și pe guvernator, era atât de curat și de nedeforimat încât specialiștii au considerat imposibil ca el să fi străbătut două trupuri;

— Glonțul a fost găsit abia mai târziu, pe targa cu care a fost transportat guvernatorul Connally la spital, ceea ce sprijină supoziția că oricine ar fi fost

interesat ar fi putut, în învălmășeală, să-l plaseze acolo;

— Guvernatorul Connally a declarat că a avut impresia că a fost lovit de un «al doilea glonț». Filmul făcut întâmplător de amatorul Zapruder (și pentru care acesta a obținut mai multe zeci de mii de dolari de la o publicație de mare tiraj) confirmă declarația guvernatorului, deoarece între imaginea în care Kennedy duce mâna la gît și cea reprezentînd prăbușirea guvernatorului există un interval — evident prea mare — echivalent cu aproximativ 1,8 secunde. Traectoria glonțului nr. 399 a fost de altfel pusă la îndoială chiar la redactarea finală a raportului. Trei dintre membrii comisiei (Russel, Cooper și Boggs) au exprimat rezerve asupra concluziei cuprinse în certificatul de autopsie și au refuzat consemnarea ei ca o probă «evidentă», cerînd să fie menționată doar ca «o ipoteză demnă de a fi crezută»;

— Comisia a anunțat că nu a fost în posesia radiografiilor realizate cu prilejul autopsiei corpului lui Kennedy. Au lipsit în felul acesta exact probele care puteau să stabilească, fără puțință de tăgadă, numărul și poziția rănilor președintelui. După cum s-a anunțat recent, un număr de fotografii și radiografii făcute cu ocazia acestei autopsii au fost donate de familia defunctului președinte Arhivei Naționale;

— Certificatul de autopsie susține că glonțul respectiv «a ieșit prin partea inferioară a gîtului», în timp ce două rapoarte ale F.B.I. (din 9 decembrie 1963 și din 13 ianuarie 1964), ignorate în mod paradoxal de comisie, arată că glonțul «a pătruns exact sub umăr, la dreapta coloanei vertebrale» și că «nu a mai putut fi găsit». Contradicția dintre cele două versiuni este evidentă. Dacă rapoartele F.B.I. n-ar fi fost recituate cu vederea, teza potrivit căreia președintele Kennedy și guvernatorul Connally au fost răniți de același glonț ar fi fost complet infirmată și comisia ar fi trebuit să recunoască faptul că s-a tras și din față, deci că au fost cel puțin doi asasini;

— Cercetarea hainelor președintelui a indicat existența unei rănii în dreptul umărului, ceea ce vine de asemenea în sprijinul ipotezei că s-a tras și din față;

— În mod cu totul surprinzător, poliția din Dallas a «omis» să înregistreze primul interogatoriu luat lui Lee Harvey Oswald după ce a fost arestat sub acuzația că i-a ucis pe președintele Kennedy și pe agentul de poliție Tippitt, cînd de regulă se înregistrează toate interogatoriile, chiar în cazuri incomparabil mai puțin importante;

— Vinovăția lui Oswald nu a fost stabilită într-un proces desfășurat pe baza unei proceduri legale. Mai mulți avocați au declarat că dacă le-ar fi fost client, ar fi izbutit destul de ușor să stabilească o «îndoială rațională» care să îngăduie eliberarea presupusului asasin;

— Comisia a fost acuzată că a trecut cu vederea anumite mărturii și a refuzat să convoace anumiți martori, care au susținut că dețin informații concludente. În lucrarea intitulată «Rush to Judgment» (Judecată pripită), avocatul Mark Lane scria: «Probele împotriva lui Oswald au fost puse sub lupă, în timp ce probele în favoarea lui au fost minimizezate, prezentate eronat sau ignorate».

BUNA-CREDINȚĂ ȘI «INTERESUL NAȚIONAL»

De altfel majoritatea observatorilor au subliniat faptul că activitatea comisiei s-a desfășurat în condiții care n-ar fi putut în nici un caz duce la stabilirea întregului adevăr. În presa americană s-a menționat că cei șapte membri ai comisiei nu au depus o muncă de investigație profundă, nu au cîntărit toate probele cu grijă, s-au grăbit să întocmească raportul pînă la alegerile prezidențiale din 1964, nu au organizat un corp de anchetă propriu, mulțumindu-se să folosească drept consilieri pentru luarea interogatoriilor doar cîțiva juriști supraîncărcați de treburi. Acești juriști, recrutați în majoritate dintre avocații cu faimă, au încasat onorarii mari și și-au făcut un punct de glorie din activitatea desfășurată pe lângă comisia Warren, dar imediat după fiecare întrunire a comisiei plecau cu primul avion la treburile lor.

Înșiși membrii comisiei, în afară de Allen Dulles și John McCloy, și-au continuat îndeletnicirile obișnuite. Ei n-au putut în nici un caz cerceta toate documentele. Prezența lor la lucrările comisiei a fost atât de neregulată, încît s-a stabilit că media frecvenței celor șapte nu a depășit 45 la sută.

Dar nu numai metoda de lucru a comisiei a fost incriminată.

De ce a lucrat comisia în felul acesta? — s-au întrebât criticii raportului Warren. În introducerea raportului se arată că s-a urmărit «liniștea internă și măturarea scepticismului în străinătate». Dar n-a fost oare sacrificat adevărul pentru dobîndirea unei pretinse liniști?

În lucrarea sa «Inquest» (Ancheta), juristul Edward Jay Epstein, care a examinat probele cu ochiul rece al cercetătorului, pentru a-și susține teza de doctorat la Universitatea Cornell și care a avut posibilitatea să se întâlnească cu cinci dintre membrii comisiei, scrie: «Stabilind versiunea sa asupra adevărului, comisia Warren a acționat în scopul de a da asigurări națiunii că nu a existat nici un complot pentru înlăturarea președintelui și de a proteja în felul acesta interesul național». Scopul acesta nu a fost însă, după cît se pare, atins.

RAPORTUL ȘI OPINIA PUBLICĂ

Printre cei care au formulat critici la adresa raportului comisiei Warren s-au înscris în ultima perioadă personalități care inițial păstraseră tăcere. Richard Goodwin, unul dintre colaboratorii fostului președinte Kennedy, care lucrează în prezent cu senatorul Robert Kennedy, a declarat în luna octombrie: «Asupra lucrărilor comisiei Warren au fost aruncate îndoiele considerabile», iar senatorul William Fullbright, președintele Comisiei de afaceri externe a Senatului, a declarat: «Procedura folosită de comisia Warren este departe de a fi fără cusur, iar aceea a F.B.I. este sub anumite aspecte îngrozitor de pripită». Harold Weisberg, autorul lucrării «Whitewash» (Reabilitarea), scria: «O crimă ca asasinarea președintelui Statelor Unite nu poate fi considerată închisă, așa cum pro-

(Continuare în pag. 12)

cine a ucis ?

cedează comisia, atât timp cât asasini și ucigași rămân în libertate și sînt deci liberi să repete crimele comise și să se bucure de beneficiile pe care s-au așteptat să le obțină de pe urma lor».

Pentru schimbarea atitudinii opiniei publice față de raportul comisiei Warren, la trei ani de la dispariția lui John Fitzgerald Kennedy, este concludentă confruntarea a două articole publicate în «New York Times» la interval de doi ani. La 28 septembrie 1964 ziarul scria: «Raportul Warren este o dare de seamă completă și convingătoare asupra împrejurărilor asasinării președintelui Kennedy. Faptele, verificate într-o manieră obiectivă și expuse într-un mod convingător, distrug bazele teoriei existentei unui complot. Cercetările întreprinse de comisie sînt peste măsură de convingătoare». La 26 septembrie 1966, același ziar, într-un articol intitulat «Pentru acordarea dreptului de apel lui Oswald», se pronunță în favoarea creării unei comisii parlamentare de anchetă, «a cărei sarcină fundamentală va fi să examineze măsura în care se poate acorda credit concluziilor raportului Warren. Totodată comisia parlamentară trebuie investită cu împuterniciri pentru a putea redeschide ulterior — dacă va considera necesar — întregul dosar al afacerii».

În aceeași ordine de idei, cel mai recent sondaj al Institutului Louis Harris indică faptul că «doi din trei americani sînt convinși că raportul comisiei Warren nu conține întregul adevăr».

De altfel, «întregul adevăr» va fi destul de greu de reconstituit, de vreme ce dispariția succesivă a martorilor care cunoșteau diferite amănunte despre asasinat a îngustat pe de o parte cercul celor capabili să aducă lumină, iar pe de altă parte i-a înfricoșat pe cei dispuși anterior să furnizeze probe suplimentare. Totuși, dezvăluirile senzaționale nu sînt încă cu desăvîrșire excluse.

ȘIRUL DISPARIȚIILOR

Jack Ruby, care la 24 noiembrie 1963 l-a asasinat pe Oswald în localul poliției din Dallas, va fi rejudecat. Sentința sa de condamnare la moarte a fost casată, iar procesul va fi redeschis într-un alt comitat, deoarece s-a constatat că reunitatea unui juriu imparțial la Dallas este dificilă.

În cadrul unui interogatoriu Ruby a declarat judecătorului Warren: «Vreau să spun adevărul, dar nu-l pot spune aici. Dacă nu veți izbuti să determinați să fiu transferat la Washington, eu nu voi trăi suficient timp ca să pot fi dovedită fie inocența, fie vinovăția mea». Este greu de stabilit aprioric în ce măsură Ruby va fi sau nu sincer. Fapt este că el a închis — prinuciderea lui Oswald — o pistă ce ducea spre stabilirea adevărului.

Succesiunea celorlalte dispariții nu poate fi considerată întâmplătoare. După ce Jack Ruby l-a asasinat pe Oswald, Warren Reynolds, martor ocular al uciderii poliștului Tippitt, care a declarat că Oswald nu semăna cu persoana care a comis crima, a fost rănit de un glonț tras de un necunoscut, iar după ce a părăsit spitalul și-a modificat depoziția; Nancy Jane Mooney, dansatoare într-unul din cabaretele lui Ruby, care a declarat că unul dintre acuzații de tentativă de

crimă asupra lui Reynolds se găsea la ea în momentul cînd a fost comis asasinatul, a fost arestată la Dallas pentru «scandal nocturn», ulterior anunțându-se că s-a spînzurat în închisoare; șoferul Domingo Benavides, care se afla în preajma locului unde a fost asasinat Tippitt și a declarat că nu l-a recunoscut pe Oswald în persoana criminalului, a fost victima mai multor atentate, iar apoi a dispărut fără urmă; trei persoane, care au vizitat locuința lui Ruby în zilele tumultuoase din noiembrie 1963 și au stat de vorbă cu vecinul lui de apartament — Bill Hunter, ziarist la «Long Beach Press Telegram», Jim Koethe, ziarist la «Times Herald» din Dallas, și avocatul Tom Howard — au murit fiecare din ei în împrejurări misterioase: șoferul William Whaley, care a condus taxiul în care se afla Oswald după asasinarea președintelui, a murit într-un accident de automobil; comentatoarea Dorothy Kilgallen, singura ziaristă care i-a luat un interviu între patru ochi lui Ruby, a fost găsită moartă în apartamentul ei; feroviarul Lee Bowers, care fiind de serviciu la stația de cale ferată din Dallas în ziua asasinării președintelui a consensnat prezența unui automobil și a trei persoane suspecte în locul de parcare rezervat poliției, a murit într-un accident...

Toți aceștia nu vor mai depune nici odată mărturie.

Paralel cu dispariția misterioasă a unui șir întreg de martori potențiali, în presa americană s-a dezlănțuit o campanie îndreptată spre convingerea opiniei publice că în America asasinarea unor președinți de către criminali izolați, suferind în general de un dezechilibru nervos, a devenit «o tradiție». Comparațiile istorice nu pot însă acoperi disparițiile posterioare asasinării lui John Kennedy.

A AVUT OSWALD UN FRATE GEAMĂN ?

Coincidențele nu se opresc însă aici. Existența unui «al doilea Oswald» a fost semnalată de mai mulți martori, ceea ce indică posibilitatea ca o persoană, care seamănă cu cel ce avea să fie prezentat drept unicul asasin al președintelui Kennedy, să fi intrat cu premeditare în joc.

Edward Epstein susține în lucrarea sa «Ancheta» că este verosimilă existența unui al doilea asasin. Richard Popkin, profesor de filozofie la Universitatea din California, și-a intitulat chiar lucrarea «Oswald n-a ucis». Corespondentul din New York al ziarului francez «Le Figaro», Léo Sauvage, pretinde «paternitatea» descoperirii unui al doilea asasin. Chiar comentatorul Henry Fairlie, care caută să aprobe tezele comisiei Warren, și-a intitulat studiul publicat în «New York Times Magazine», «Nu a existat o conspirație, dar doi asasini, poate».

Se pare că o persoană care seamănă în mod izbitor cu Oswald a căutat să-și facă simțită prezența înaintea comiterii asasinatului. Numeroși martori au declarat că Oswald a fost văzut în diverse împrejurări la Dallas, în timp ce el se afla de fapt în Mexic; s-a semnalat prezența sa într-un magazin unde intenționa să-și cumpere un automobil (deși adevăratul Oswald nu știa să conducă și nu-și părăsise în ziua aceea locuința). Chiar după asasinat, Oswald este văzut în trei locuri

concomitent. Cei ce au luat în considerare ipoteza unui «al doilea Oswald» susțin că dublura a fost lansată înaintea crimei, pentru ca adevăratul Oswald să poată fi indicat ulterior drept unicul asasin, în timp ce ulteriorii reali să rămână nedescoperiți.

CERERI PENTRU REDESCHIDEREA DOSARULUI

Contestarea concluziilor raportului comisiei Warren a creat o situație nouă, înregistrându-se pe de o parte cereri de revizuire a anchetei, iar pe de altă parte asumarea de către personalități ale vieții publice a sarcinii dificile de a organiza o anchetă pe cont propriu. Theodore Kupferman, membru al Camerei Reprezentanților, deputat republican al statului New York, a prezentat o moțiune în care cere răsopicat redeschiderea anchetei asupra asasinării lui John Kennedy.

Istoriograful familiei Kennedy, William Manchester, a anunțat că a întreprins cercetări împreună cu 26 de colaboratori și va publica o carte intitulată «Moartea președintelui», pe care revista «Look» a achiziționat-o cu suma de 600 000 de dolari, rezervîndu-și dreptul de a o reproduce.

Cu toate că lichidarea fizică a unor martori a îngreunat mult depistarea adevăraților inspiratori ai asasinării lui John Kennedy, totuși cei ce au cercetat condițiile săvîrșirii crimei și-au îndreptat privirile spre grupurile ostile fostului președinte. Mark Lane, Edward J. Epstein, Richard Popkins au susținut în lucrările lor existența unui complot împotriva președintelui. În lucrarea «Adevărul asupra morții lui Kennedy», publicată în Elveția, publicistul Joachim Joesten scrie: «Lumea nu avea de unde să știe — și nu știe nici acum, deoarece comisia Warren i-a ascuns acest adevăr amar — că președintele Kennedy avea dușmani jurați printre oamenii din preajma sa, și anume: regii petrolului din Texas, toți acei Hunt, Murchison etc., cărora voia să le reducă privilegiile fiscale; generalii în retragere cărora le-a tocit aripile războinice — mulți dintre aceștia locuind la Dallas și în împrejurimi; societatea John Birch, organizație secretă de extremă dreaptă, a cărei orbire merge pînă la a considera președinți atât de conservatori ca Truman și Eisenhower ca instrumente docile ale comunismului mondial; rasiștii fanatici din sud grupați în Ku Klux-Klan și în alte organizații similare; cercurile influente din C.I.A., care îl urau pe Kennedy».

În presa americană s-a scris foarte mult despre faptul că însuși Kennedy și-ar fi exprimat dorința de a vizita la 22 noiembrie 1963 Dallasul și, în consecință, de vreme ce nu se știa dinainte în mod sigur că el va veni în oraș, era imposibil ca cineva să fi pregătit asasinarea lui. Dar a doua zi după asasinat, ziarul «Dallas Morning News» (23 noiembrie) scria că «liderii ai partidului democrat l-au rugat insistent pe președinte să traverseze orașele texane Fort Worth și Dallas în fruntea unei coloane de automobile, pentru a da în felul acesta posibilitate unui număr cît mai mare de alegători să-l vadă». Or, comisia Warren nici nu s-a străduit măcar să stabilească căror lideri ai partidului democrat le-a aparținut această inițiativă.

Pentru vizita la Dallas s-au elaborat două variante. Celei aprobate de experții Casei Albe i s-au adus în ultimul moment corective asupra cărora nici guvernatorul Texasului, Connally, n-a fost încunostintat. Cortegiul de automobile a fost obligat să treacă cu o viteză de mai puțin de 20 de kilometri pe oră pe lângă clădirea depozitului de cărți școlare, unde s-a produs crima. Faptul că există indicii că s-a tras și din față, îl determină pe elvețianul Joachim Joesten să aprecieze că asasinarea lui Kennedy a fost minuțios pregătită, «după toate regulile artei bătațiilor de stradă, în care s-au arătat măiestria mării experți militari care au luat parte la complot».

Va fi oare inițiată o nouă anchetă? Recenta descoperire, în arhiva agenției U.P.I., a unei fotografii care înfățișează un om ascuns după o movilă, cu o armă îndreptată spre automobilul lui Kennedy și Connally, aduce un argument în plus pentru redeschiderea dosarului. (Revista «Esquire» a publicat săptămîna trecută fotografia respectivă, luată de un locuitor din Dallas — Orville Nix — la 22 noiembrie 1963).

Opinia publică americană, tulburată de apariția altor noi dovezi ce pun la îndoială concluziile comisiei Warren, se întreabă cînd și cum vor izbuti cei ce se străduiesc să facă lumină în hățișul acestei crime să atingă scopul pe care și l-au propus.

Z. FLOREA

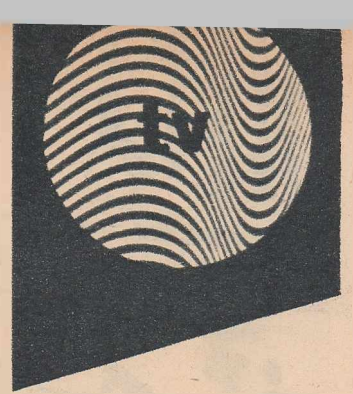

Jack Ruby (în centru) răspunzând ziaristilor, la închisoarea din Dallas, câteva zile după ce îl împușcase pe Oswald.

Cîteva secunde după ce au răsunit împușcăturile de la Dallas: spectatorii s-au aruncat la pămînt, cei care aveau aparate fotografice și-au îndreptat obiectivele spre coloana oficială, polițiștii din escortă se grăbesc spre mașina președințială.

MAI BRITANICI DECÎT ENGLEZII

Se spune că arta conversației despre starea vremii face parte integrantă din educația oricărui englez bine-crescut. Ca și ritualul servirii ceaiului în Japonia, ea se desfășoară după reguli nescrise dar imprescriptibile. A-ți spune părerea despre ploaie și timp frumos, a face pronosticuri meteorologice pe tonul convenit și exact în momentele cînd turnura discuției o impune, este un semn de politețe, de considerație față de interlocutor. Motivarea acestei marote britanice e simplă: în țara unde umbrela nu se lasă niciodată acasă, iar numărul zilelor cu soare de peste an e derizoriu, unde s-a creat cuvîntul «smog» pentru a descrie veșnica piclă londoneză formată din ceață și fum, termometrul și mai ales barometrul stau pe drept cuvînt în centrul atenției generale.

Cel puțin așa se spune. Sîntem însă în drept să credem că nu e chiar așa. Dacă starea vremii ar fi o obsesie britanică atît de tipică, ziarele și televiziunea ar trebui s-o reflecte pe măsura interesului general. În *The Times* însă, timpul probabil are dreptul doar la o casetă de dimensiuni mici, însoțită de o hartă a Angliei și de o hartă a Europei cu notarea temperaturilor din ziua precedentă. Totul pe un spațiu restrîns și în termeni simplii, fără incursiuni în subtilitățile meteorologice profesionale. Cît despre televiziunea britanică, ea, după cum arătăm și altădată, ia lucrurile mult mai puțin în serios. Îmbrăcămintea tinerei care prezintă prognoza este cel mai edificator element: ea poate fi un costum de baie, o haină de blană sau, cel mai adesea, un fulgarin. Textul nu este mai pedant decît țînta crainiceii.

Poate că englezii nu se pricep, n-au încă experiență în acest domeniu. Să învețe de la noi: indiferent de ora la care se stîrșește programul serii, meteorologul de serviciu rămîne la datorie. Conștiincios, profesional, convins, el (sau ea) ne comunică nu numai cum a fost și cum o să fie (fără nici un dubiu) vremea în țară, dar și cauzele științifice ale fenomenelor în discuție, cu amănunte multe, ca la o lecție. Caracterul didacticist, supradict al expunerii este accentuat de prezența hărții din stînga ecranului, pe care contururile Europei dispar sub niște apăsate linii curbe, capricios amplasate pe toată suprafața și dincolo de marginile ei. Ce vor fi reprezentînd cu adevărat fiecare dintre ele, nici nu ni se mai explică. Poate pentru că se presupune că, după atîtea prelegeri de meteorologie aplicată, știm și singuri. Sau poate, dimpotrivă, pentru că se consideră că încercarea de a înțelege tot ce e desenat ne-ar depăși în orice caz. Fapt e că ni se arată doar un punct sau o arie și ni se spune că e un cîmp baric care vine spre noi sau o zonă de depresiune care ne părăsește. Cu bățul ni se arată. Cu bățul acela despre care nimeni dintre cei interesați nu pare a ști că nu are ce căuta în rechizita televiziunii. Pentru că micul ecran cere ca harta să-l acopere cu totul. Pe ea au voie să se miște detalii truate sau, în cel mai rău caz, virful unui creion. Procedeeul ar exclude prezența în «video» a meteorologului.

Buletinul meteorologic ar cîștiga prin simplificare. Numărul celor care ar regreta actuala exegeză pretențioasă ar fi foarte mic. Cel mai bun buletin este cel de duminică dimineața, cînd crainica ne spune în două minute tot ce ne poate interesa cu adevărat. Și buletinul însoțit de caricaturi e bun. (Calificativul nu se referă la «certitudinea» previziunilor.) Experiența cu tîna postată în fața unei hărți și a unui tabel cu semne cabalistice și pusă în situația de a recita un text scurt pe care adesea nu-l știe pe dinafară și nu izbutește să-l citească, a dat greș.

Spre deosebire de alte emisiuni, nu îndeajuns studiate, cultivate, dezvoltate, cele consacrate meteorologiei suferă din cauză că sînt luate prea în serios. Se exagerează și în privința cantității de informații (prin forța lucrurilor mult mai incerte decît lasă să se înțeleagă autorii lor) și în privința spațiului și a ponderii ce li se acordă în economia generală a emisiunilor.

De ce să fim mai britanici decît englezii?

Felicia ANTIP

În partea dinspre nord

schită
de Mircea ȘERBĂNESCU
ilustrație
de Maria-Magdalena VASILIU

— Hai și noi să ne dăm în leagăn; văd unul liber și dacă nu ne grăbim ni-l ocupă altcineva.

— Nu merg.

— Vai! — exclamă Steluța îngrijorată — vezi cum ești?

O îngrijora nu atât posibilitatea ca altcineva să se urce în acel leagăn liber acum, cât rezistența rigidă a prietenei ei, ai cărei ochi și ten se închiseseră la culoare mai mult ca oricând.

— Dacă vrei — adăugă Reli cu buzele înțepenite și fără să o privească — du-te singură.

— Și tu ce-ai să faci?

— Rămîn aici. Mai stau puțin, mă duc acasă... văd eu.

Nu, acum nu se va întâmpla ca altădată, când îi înțelegea grija de a-și păzi fusta să nu se șifoneze, pentru că nu avea cine să i-o calce și făcea singură treaba asta. Va sta lângă Reli, decise ea, întorcînd

spatele spre parcă cu terenul de jocuri. Ceilalți copii se jucau acolo ca într-o țară din care nu lipsea nimic care le putea îndestula setea de bucurie: leagăne, tobogane, balansoare, ringșpiluri, rachete și toate celelalte. Pe la răsărit intra soarele, împodobit ca un prinț din poveste; ușa de la apus aștepta întredeschisă amurgul, iar ferestrele largi de la miazăzi lăsau înăuntru o briză răcoroasă, parfumată, care umfla zarea ca pe-o uriașă perdea de mătase.

La miazănoapte, o umbră de arțar se așternea cu falduri grele peste o bancă singuratică. Pe bancă, ele două — Steluța și Reli.

Cea dintîi, agitată, nerăbdătoare, cu brațul întins pe spetează, în spatele celeilalte, gata s-o cuprindă cald de va fi nevoie; Reli, în schimb, privea fix înainte, de parcă îi atrăgea luarea aminte doar vreun misterios și nemișcat punct în mișcarea vie a străzii cu oameni, mașini, tramvaie. Tocmai de aceea stătea Steluța lângă ea, pentru că bănuia ce purta ea în inimă. Căuta în fel și chip să o atragă către sud, acolo unde soarele transforma gălăgia voioasă în lumină de aur. Copilăria zburda în deplină libertate și Reli nu întorcea numai privirea de la ea, ci și clătina capul ca o femeie bătrînă, trecut prin necazuri de tot felul.

— De ce să nu mergem? — o întrebă Steluța, sperînd că stăruința ei va da rezultate. Le văd pe fetele noastre cu mînea. Ne fac semne să ne ducem și noi. Mergem?

— Nu.

— De ce?

— Nu pot. Știi tu bine că nu-mi place să mă murdăresc pe mîini și să mă șifonez. Și pe urmă soarele e prea tare pentru ochii mei. În ultima vreme mi-au slăbit, nu știu ce au. Poate unde-am citit prea mult pentru examen. Și nu vreau să se creadă că plîng. Îmi lăcrimează dacă stau la soare...

— N-o să creadă nimeni, dă-o-ncolo! — căută să o asigure cu prea mult zel Steluța, fără să-și dea seama că o putea jigni totuși. Și ea și celelalte fete, poate nu toate, dar cele mai multe, prinseseră de la părinții lor cite ceva din cele ce se petreceau între tatăl și mama Reliei. Însemna că neînțelegerile dintre ei ajunseseră mai departe decît își putuseră ele imagina. Își coborî brațul pe umărul prietenei și aceasta tresări scurt, cu silă.

— Nu-mi place aici, la umbră. Parcă am sta pe întuneric.

Reli dădu din cap, resemnată.

— Mie nu mi-e frică să stau singură pe întuneric, articulă slab. M-am obișnuit de mult, deși la început nu puteam să adorm decît cu lumina aprinsă. N-aș fi stîns becul dacă mă lăsau singură acasă, să fi stat ei toată noaptea în oraș.

Ca s-o poată auzi, Steluța se aplecă ușor, pîrînd că o ascultă și că o îmbrățișează în același timp, pradă unei emoții și unei griji așa cum nu simțise niciodată. Era ceva nou și ciudat, un simțămînt pe care nu-l cunoscuse încă, dar creștea în inima ei ca o durere ascuțită. Strigătele copiilor ce se învîrteau în ringșpilurile cu scaune sau cu animale de tot felul, strigătele celor care se lansau fericiți pe tobogane și balansoare, acele țipete înalte și melodioase ale fetelor care băteau mînea, erau sunete pe care niciodată nu le luase în seamă, considerîndu-le ale ei, firești, aparținîndu-i dinăuntru ca o rezonanță intimă; acum însă nu numai că o deranjau, dar o scoteau din sărite: îi venea să le curme cu un strigăt sau întinzînd mîna și dîndu-le la o parte ca pe un mînunchi de crengi supărătoare.

Îi vedea Reliei numai luciul măt de la coada ochiului dinspre ea: părea un ochi bătrîn, plîns îndelung, cum a văzut numai la buñica, întotdeauna cînd se întorcea de la cimitir, de la morții ei.

Un puternic cor de exclamații izbucni pe neașteptate, biciuindu-le deopotrivă sensibilitatea. Reliei, pentru că se temea necontenit ca durerea ei tainică să nu fie cunoscută de toți, Steluței pentru că-i destrămasă un gînd care abia se răsucise într-un fir precis conturat. «Dacă așa stau lucrurile, cum să mai ai încredere?...», cam așa se rotunjise acel gînd risipit dintr-o dată. Se întoarse spre sud curioasă, din nou copil.

Ochii tuturor erau îndreptați în sus, poate după un balon scăpat, poate după un zmeu. Pe fețele rotunde și roze își dădeau înțîlnire lumina soarelui și curiozitatea strălucindă. Steluța fu nevoită să se întoarcă înainte de a înțelege dacă era vorba de un balon sau de un zmeu; sub palma ei trupul Reliei se relaxa, parcă printr-un suspin, după momentul de tensiune. Dar rămînea la fel de întunecată ca un trunchi de copac în partea lui dinspre nord. Întoarsă cu totul de la țara aceea plină de soare, unde toate se mișcau, se legănau, alunecau și zburau fără alt sens decît acela de a aduce bucurie, ea privea întunecată, cu dezaprobare, viața celor mari, în forfotă neistovită pe strada dinaintea lor.

— Reli — îi spuse atunci Steluța cu o mare lumină în glas; m-am gîndit la ceva. Tu știi că eu n-am nici frate, nici soră; să-mi fii tu de acum încolo soră. Vrei?

Răsărind într-o căldare de munți golași, Ulan-Batorul — capitala Republicii Populare Mongole — se înfățișează brusc ochilor călătorului. Clădiri cu mai multe etaje, printre care și cele câteva blocuri înălțate în ultimii ani, se înșiruie de o parte și de alta a asfaltului bulevardelor. În vechea Urga, singurele clădiri de zid erau reședința de iarnă a hanilor și cele câteva mănăstiri; întreaga capitală a Mongoliei pre-revoluționare nu era de fapt decât o aglomerare de iurte. E adevărat că iurtele n-au dispărut încă cu totul; dar ele se retrag an de an tot mai mult spre periferii, făcând loc noilor microraiioane cu zeci de blocuri din panouri prefabricate de beton — material de construcție pe care mongolii nici măcar nu l-au cunoscut înainte de revoluția populară.

★

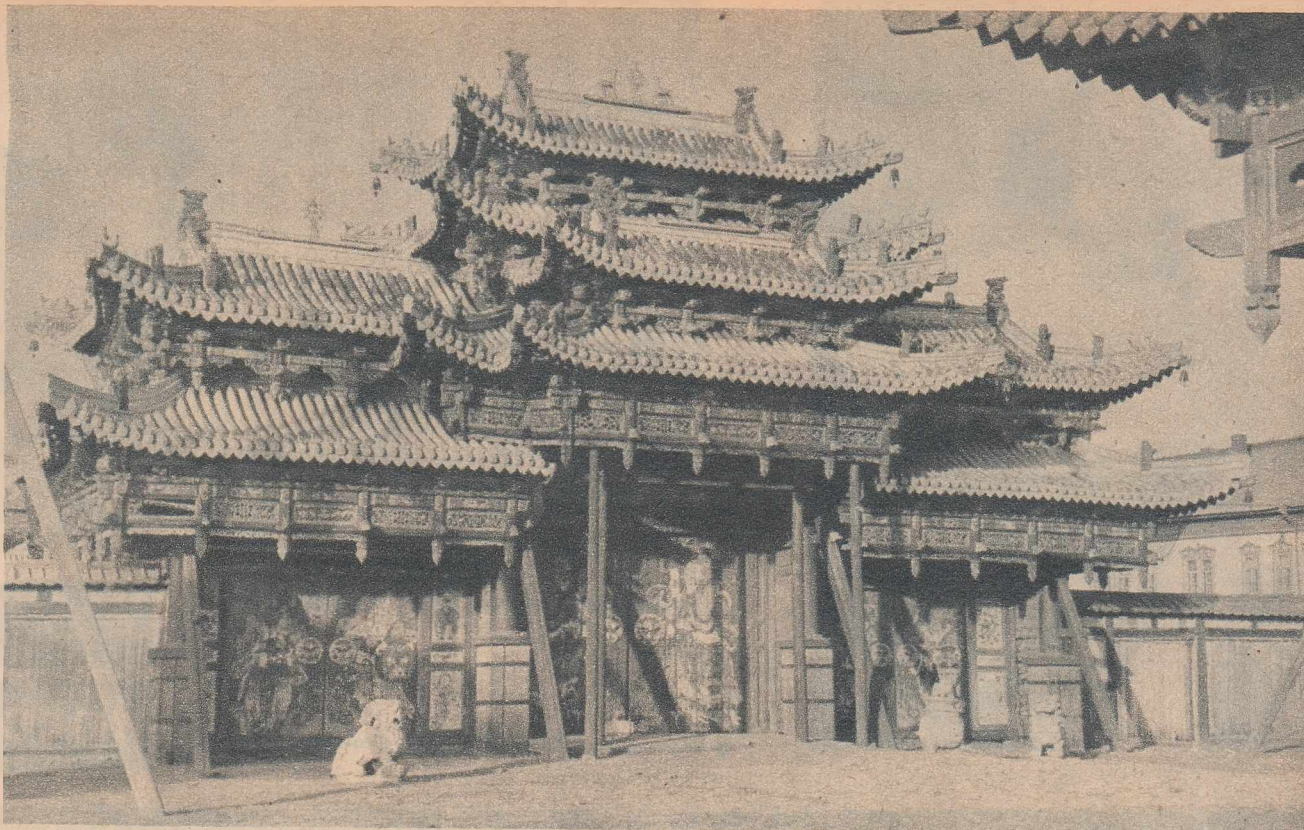
Prima întreprindere industrială a apărut în Mongolia în anul 1934. Acum la Ulan-Bator există numeroase fabrici — de prelucrare a pielilor, țesătorii de lână, fabrici de ciment și de materiale de construcții, unități ale industriei alimentare etc. Se află în construcție un combinat de prelucrare a cărnii în care o mare parte a procesului de producție va fi automatizat. Primele unități vor intra în funcțiune în 1968, urmând ca atunci când combinatul va începe să lucreze cu întreaga capacitate să prelucereze zilnic 570 de tone de carne.

La Darhan, cel de-al doilea oraș al țării — unde s-a construit în ultimii ani un complex industrial de mari proporții — au intrat în funcțiune cea mai puternică termocentrală din țară, un combinat de materiale de construcție și alte unități industriale.

Potrivit prevederilor planului cincinal, pînă în anul 1970 producția industrială a țării se va dubla.

★

Îndeletnicirea tradițională a arașilor mongoli este creșterea vitelor, a oilor, caprelor și cailor pe nesfârșitele pășuni din partea de nord a țării, pe coastele și în văile munților Altaii Mongoliei, în semideșertul Gobi. Șeptelul Mongoliei a atins în prezent cifra considerabilă de 23,8 milioane capete. Pământul pietros, clima aspră cu arșițe cumplite și violente furtuni de praf în timpul verii, cu geruri pînă la minus 50 de grade iarna, cu precipitații puține, fac ca hrana vitelor să fie săracă, iar sursele de apă neîndestulătoare. De aceea arașii mongoli își mină turmele dintr-un loc într-altul, într-o continuă transumanță, în căutare de hrană și de apă, așa cum făceau și străbunii lor. Dar dacă la prima vedere viața lor nu pare cu nimic diferită de cea a părinților și bunicilor lor, în realitate s-au petrecut și aici schimbări profunde. S-au forat puțuri și s-au instalat

Fostul palat de vară al hanilor mongoli, în prezent muzeu.

blocnotes MONGOL

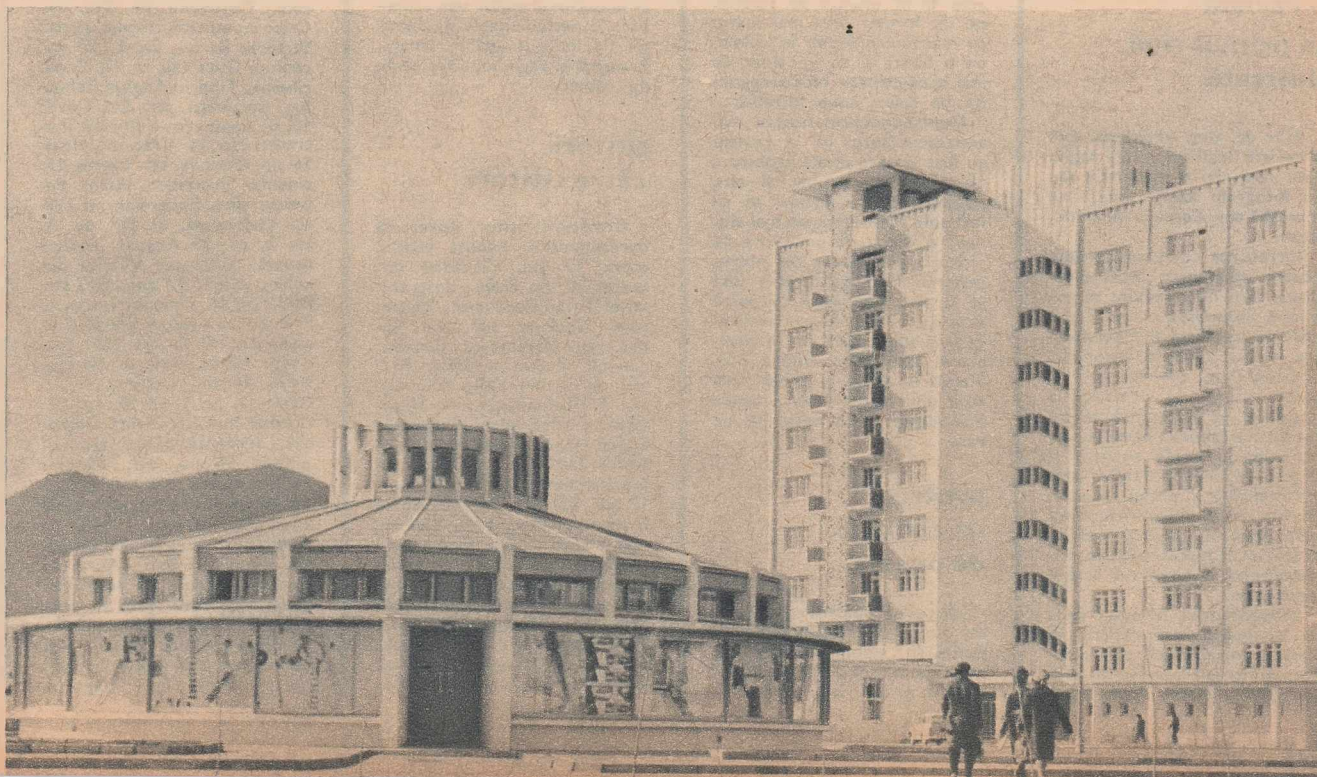
— note de călătorie —

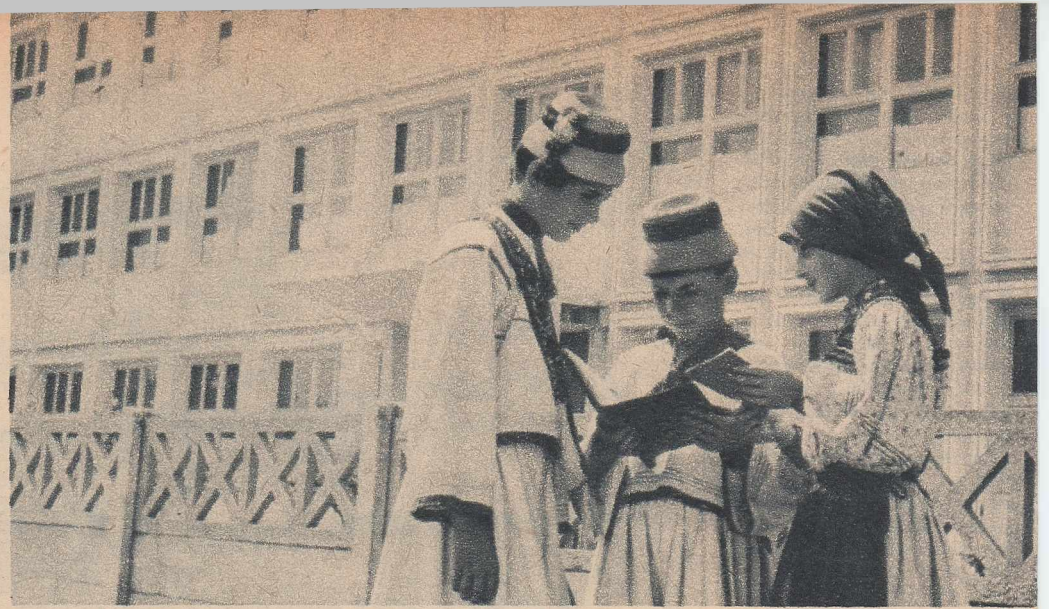
de Silviu PODINĂ

stații de pompare mecanizate deservind centrele de adăpare a vitelor. Păstorii nu mai luptă fiecare de unul singur cu vitregiile naturii, ci uniți în cooperative de producție — fiecare uniune agricolă dispunând de 300 000 pînă la 500 000 hectare de pășune. În viața nomadă a țărănilor mongoli au apărut puncte fixe — centrele uniunilor agricole — unde se află administrația uniunii, școala, dispensarul, grădinița de copii, clubul, unități pentru deservirea populației.

În anii următori vor fi terminate lucrările de construire a liniilor de comunicație care vor lega aimacele (centrele regionale) de capitală. Liniile vor fi dotate cu aparatură de înaltă frecvență cu mai multe canale. Capacitatea stațiilor telefonice va crește astfel în noul cincinal de 1,6 ori. La Ulan-Bator va fi construit un centru de televiziune și va fi instalată de asemenea o linie-releu prin care programele vor putea fi recepționate la Darhan și Suhebator.

Un bloc-turn și un magazin — variantă modernă de beton a tradiționalei iurte de pîslă — la Ulan-Bator.

▲ Școală nouă — Victor Voicu VEDEA, Sibiu.

◀ E prea mare! — Aurel ȚUI, Craiova.

cititorii fotografiază

„flacăra“ - revistă în primul rînd ilustrată

«De ce, deși «flacăra» este o revistă ilustrată, unele pagini apar fără nici o fotografie sau cu fotografii foarte mici!» ne întrebă tov. Corneliu Mihai din Ițcani.

Întrebarea corespondentului nostru este într-un totuși justificată. Noi ne străduim să publicăm îndeobște numai materiale pe specificul revistei noastre — adică articole, reportaje, documentare, anchete etc. al căror subiect se pretează la ilustrare. Se pare însă că nu totdeauna izbutim acest lucru, mai ales în unele anchete și în unele rubrici fixe («Curier», «Memento», «Cadran internațional» etc.). Răspunzînd corespondentului nostru trebuie să arătăm că și colectivul nostru redacțional a remarcat aceste deficiențe.

Îmbunătățirea în acest sens nu se poate însă realiza, în măsura dorită, decît prin reînnoirea întregii formule de prezentare a revistei. Acest lucru

îl vom putea face în a doua jumătate a lunii ianuarie, cînd vom fi în măsură să tipărim pe un format ceva mai mare, cu mai multe pagini în culori, pe o hîrtie și cu un tipar de mai bună calitate. Noi pregătăm de pe acum noua formulă.

Corespondentul nostru mai sesizează faptul că în revistă au fost tratate unele probleme de care s-au ocupat și alte publicații. Este normal să se întîmple acest fenomen, mai ales dacă e vorba de probleme de strictă actualitate și de interes general. Principalul este însă ca fiecare publicație în parte să vină cu materialele ei proprii, care să aducă date noi în informarea cititorilor asupra problemei în discuție. Altfel, apariția unui articol sau a altuia într-adevăr nu ar avea nici un rost.

pentru un concurs de poezie

Cititoarea noastră Adina Cristea din Pitești ne propune organizarea unui concurs de poezii la care să participe debutanți în arta scrisului. Nu cre-

dem că un asemenea concurs ar corespunde specificului revistei noastre. Sîntem o publicație ilustrată de informare generală, care publică uneori și cite o lucrare literară, dar extrem de rar poezii. În schimb există foarte multe publicații literare, care publică număr de număr versuri. În afara revistelor literare bucureștene, clujene și ieșene, care apar de multă vreme, în ultimii ani au apărut numeroase alte publicații, lunare sau bilunare, în aproape toate centrele de regiuni din țară (inclusiv la Pitești!). Aceste reviste publică și ele cu regularitate poezii. Credem, de aceea, că propunerea organizării de concursuri literare ar fi mai bine primită de publicațiile — centrale sau regionale — cu caracter literar.

P.S. Răspundem și la o întrebare a corespondentei noastre: «Flacăra» apare de la 1 Mai 1952 și a avut dintotdeauna același caracter de revistă ilustrată de actualitate pe care-l are și astăzi. Bineînțeles însă că în decursul anilor s-au schimbat: 1) periodicitatea de apariție (la început apărea lunar); 2) numărul paginilor; 3) o serie de rubrici.

cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespundă: Lenuța Maței, elevă, 17 ani, Cîsnădie, str. Lungă 20, rn. Sibiu; ilustrate; Ionel Țura, electrician, 20 ani, com. Cetăție 100, rn. Lăpuș, reg. Maramureș; filatelie, cinema, ilustrate; Nuți Eremia, elevă, com. Valea Voievozi, str. T. Vladimirescu, rn. Tirgoviște; muzică, sport, ilustrate; Eugen Popescu, pontator, Șancierul 73-I.P.C.F., Orșova; teme diverse; Iulian Frunză, elev, 17 ani, Iași, str. 30 Decembrie 7; teme diverse; Lidia Sadkovich, studentă, Iași, Complexul studentesc, bl. U3 (7); teme diverse, ilustrate; Maria Smaranda-Mamară, muncitoare, Dorohoi, str. Mărășești 23; cinema, ilustrate; Ecaterina Sobek, elevă, 21 ani, Roman, str. Cuza Vodă 20; muzică, ilustrate; Flo-

rentina Dobrovici, elevă, Iași, str. Socplă, bl. 5, sc. A1, et. II, ap. 9; cinema, sport, muzică, ilustrate; Ștefan Runcu, muncitor, Hunedoara, str. Spiru Haret 2, ap. 4; ilustrate; Iulia Marin, elevă, Rm. Sărat, str. C. Brîncoveanu 64; teme diverse, muzică, ilustrate; Ion Marin, laborant, 28 ani, Galași-Țiglina 2, str. Siderurgiștilor 20, bl. 12, et. 6, ap. 163; teme diverse; Nelu Barbu, student, Lupeni, str. Kogălniceanu 20; teme diverse; Andă Ștefănescu, elevă, 16 ani, Lipova, Calea Timișoarei 32; literatură, cinema; Violeta Rădulescu, elevă, 17 ani, com. Mușătești, rn. Curtea de Argeș; teme diverse, ilustrate; Constantin Petrescu, inginer, Petroșani, str. Unirii, bl. 4, sc. 2, ap. 6; teme diverse, ilustrate; Puiu Mircea, lăcătuș mecanic, 26 ani, Medgidia, bl. ciment 1/11 (fabr.); teme diverse, sport, ilustrate; Rica Andrei, elevă, Mizil, str. Ștefan cel Mare 70; literatură, cinema, ilustrate; Marin Coandă, lăcătuș mecanic, 19 ani, com. Coșovenii de Sus, rn. Craiova; muzică, cinema, sport; Victoria Barbu, elevă, 17 ani, comuna Gura Văii, rn. Tg. Ocna; cinema; Tiberiu Anghel, tehnolog, București, str. Ana Davila 10, rn. Lenin; teme diverse, ilustrate; Maryca Crăciun, elevă, 16 ani, Craiova, str. Petrila 11; cinema, ilustrate; Marin Popescu, elev, București, str. Vatra Luminoasă, bl. D7, sc. A, ap. 2, rn. 23 August; muzică ușoară, ilustrate; Viorica Sorohan, elevă, 17 ani, Iași, str. Pompieri 16; cinema, ilustrate; Pricuța Stăvărache, elevă, Craiova, str. I.P. Pavlov 118; ilustrate; Miana Dolores Burtea, elevă, 16 ani, Craiova, str. 6 Martie 1, et. 1, sc. A, ap. 14; cinema, ilustrate; Irina Dizmacek, studentă, Cluj, căminul «Elena Sîrbu», str. Moșilor 76; literatură, muzică, ilustrate; Gheorghe Stoian, pensionar, com. Șag (Timișeni) 158, rn. Timișoara; floricultură, schimb de soiuri de flori; Aurel Ionescu, student, 24 ani, Timișoara, str. Anul 1848 6; teme diverse, cinema, literatură; Katy Unchi, elevă, 16 ani, Rm. Sărat, str. Viorelelor 1; cinema, ilustrate; Emil Găgeanu

învățător, 19 ani, com. Robeasca, rn. Făurei, reg. Galați; teme diverse, muzică ușoară, cinema; Gigi Perianu, elev, 20 ani, Tg. Jiu, bd. 1 Mai, bloc tineret, ap. 43; cinema, muzică ușoară, ilustrate.

o rectificare binevenită

Nota intitulată «Vagoane pentru cincinal», publicată la rubrica «Curier» din nr. 36, a dus la redacție o adresă din partea Uzinelor de vagoane Arad prin care ni se semnalează o eroare serioasă și cîteva imprecizii în ce privește restul articolului. Astfel, adresa arată: «Revista «Flacăra» afirmă că uzinele arădene dau o producție anuală de 500 vagoane de diverse tipuri și întrebuințări. În realitate se produc anual 5 000 (cinci mii) vagoane».

Răspunderea acestei regretabile erori, provenind din neatenție, revine în întregime redacției.

Apreciem de asemenea precizările cuprinse în adresa Uzinelor de vagoane Arad, precizări care vin să aducă noi date cu privire la producția acestei importante unități industriale a țării noastre.

„misterele“ de pe discuri

Cititoarea Elvira Szemerjei din Sibiu se adresează redacției noastre rugîndu-ne să ne facem interpretul doleanței ei față de întreprinderea «Electrecord». «Aș vrea să știu ce înseamnă în limba română «Le stelle d'oro», «On the street where you live», «Ghiaccio bollente», «Let's make the memories», «Quando c'è la luna piena» etc. Acestea sînt titlurile unor cîntece imprimate pe discuri, titluri pe care nu le înțeleg și pe care casa de discuri «Electrecord» ar trebui să le traducă, deoarece astfel se vor ivi poate mai mulți cumpărători». E un punct de vedere justificat, pe care redacția noastră l-a mai susținut în cadrul rubricii «Memento».

▲
Așteptare — Reinhold STANZL, Bocșa.

în câteva rânduri

Maria Șaramet, Piatra-Neamț; Lenuta J., com. Borla; Fy. S., Reșița; Otilia, Tîrnăveni. Pentru a vă putea răspunde, vă rugăm comunicați-ne numele și adresele dv. complete.

Paula Puran, București. 1) Pentru Capitala țării noastre, spațiul rezervat rubricii «Orașele patriei» ar fi prea mic. Despre trecutul orașului București există însă numeroase documente — cunoscute publicului atât din exponatele de la Muzeul de istorie a orașului București cât și din numeroasele studii și articole apărute în presă cu prilejul jubileului de acum cîțiva ani al Capitalei noastre (vezi și numerele din «Flacăra» din luna septembrie 1959). 2) Despre Johnny Hallyday ați putut afla ceea ce vă interesează în numărul 45.

Mariana Panait, Constanța; Mihai Poștaru, com. Chișoda; Rodica Alecu, Slatina. Comunicați-ne dacă v-au satisfăcut răspunsurile noastre publicate în încheierea anchetei «Din nou despre polițea cea de toate zilele» («Flacăra» nr. 45). În ce privește cartea tratînd comportarea în societate, va apărea la începutul anului viitor, la Editura tineretului.

Păun Popoșteanu, București. Am transmis sesizarea dv. organelor de difuzare a presei, care ne-au comunicat că s-au luat măsurile necesare. Vă rugăm să ne confirmați dacă ați primit abonamentul.

Mihaela Iancu, București. Ne pare rău că nu ne arătați motivele pentru care sînteți «oarecum» mulțumită de conținutul revistei «Flacăra» (și, mai ales, ce nu vă mulțumesc pe deplin). În ce privește numele actorilor pe care-i propuneți drept primă copertă, au fost luate în evidență. Vă rugăm însă să nu considerați aceasta drept un angajament.

Angela Onofrei, com. Lețcani, rn. Iași. Am luat notă de dorința dv. cu privire la cîntărețul Remo Germani. Nu cunoaștem însă adresa sa, tot așa cum nu cunoaștem și nu furnizăm adrese ale actorilor străini.

Cititorii întreabă

creatorul școlii geologice românești

Cititorii IULIA ROȘU din Alexandria și TIBERIU MARTINESCU din Caransebeș vor să afle unele date despre viața și opera științifică a învățatului român Grigore Cobălcescu.

Răspunde prof. univ. dr. docent VICTOR TUFESCU, șef de secție la Institutul de geologie-geografie al Academiei.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea geologia se afla, pe plan mondial, încă în faza începuturilor. Lupta de opinii dintre plutoniști, care atribuiau terenurilor o origine vulcanică, și neptuniști, care susțineau că ele s-ar fi născut prin sedimentare în apamărilor, era în toi și dezbina lumea geologilor. În asemenea condiții această știință înainta mai ales prin cercetările legate de scopuri practice: exploatarea minieră.

Și în țara noastră cele dintîi cercetări (Hacquet, M. de Hodocin ș.a.) s-au mărginit tot la semnarea unor minerale utile. Cunoașterea geologică temeinică a terenurilor țării noastre a început prin Gr. Cobălcescu (1831—1892), care a pus bazele geologiei moderne la noi. După ce-și face studiile la Iași este numit profesor de științe naturale și fizică la liceul din orașul său natal. În 1859 scrie primul manual de geologie apărut în țara noastră («Elemente de geologie pentru clasele gimnaziale»).

După o specializare la Paris, în 1863 e numit profesor de geologie la Universitatea din Iași, unde desfășoară o rodnică activitate didactică și de cercetare.

În domeniul cercetării începe cu calcarele din dealul Repede de lângă Iași despre care și publică o primă lucrare în 1862. Colindă apoi dealurile din întreaga Moldovă, din Dobrogea, din Subcarpați etc., cercetînd pretutindeni cu atenție structura pămîntului. Contribuțiile sale sînt astfel destul de variate: «Considerațiuni asupra Dobrogeii» (1878), «Cercetări geologice în județul Buzău» (1882), «Depozitele Sarmatice» (1883), «Formațiunea saliferă» (1883), «Tărîmuri oligocene» (1883), «Vulcanii de glod» (1883) și lucrarea sa fundamentală «Studii geologice și paleontologice asupra unor tărîmuri terțiare din unele părți ale României» (1883), apoi «Asupra unor formațiuni terțiare din Moldova» (1883), «Asupra însușirilor geologice ale munților din vestul și nordul Buzăului» (1885), «Observațiuni asupra depozitelor neocomiene din bazinul Dimbovicioarei» (1889) etc.

Pentru meritele sale științifice este ales în 1887 membru al Academiei Române.

Moartea l-a surprins în seara zilei de 20 mai 1892 pe cînd lucra în laborator. Cădea răpus de inimă, la 61 de ani. Cheltuielile unei înmormîntări modeste au fost suportate de prieteni.

De pe urma lui au rămas nu numai lucrări ce se înscriu printre cele dintîi în geologia românească, dar și contribuții valoroase la cercetarea geologică mondială. Unul dintre elevii lui, celebrul naturalist și explorator Em. Racoviță, a dat unei insule depărtate din ținuturile Antarcticii numele lui Cobălcescu, drept mărturie simbolică a prețurii pe care i-o poartă urmașii.

identitate între viață și creație . . .

«Aș ruga redacția revistei «Flacăra» să publice un articol dedicat creației pictorului francez Paul Gauguin».

Avram LUPĂȘCU, Moinești

Răspunde ANCA ARGHIR, critic de artă.

Biografia lui Paul Gauguin a fost romantată, oral și tipărit, adesea în dauna veritabilei ei semnificații care-i aceea gravă, a identificării dintre viață și creație.

Născut în 1848 la Paris, într-o familie care înrudește o poetă militantă progresistă (Flora Tristan) cu un cap încoronat al Perului, copilăria și-o petrece la Lima și adolescența pe un vas de marină comercială. De-abia la 25 de ani se așază la Paris, în trai înstărit, cu nevastă, copii și slujbă. Iși petrece orele libere ca pictor amator, pretuit de cîțiva prieteni pictori din grupul impresionist, care-l încurajează să-și expună lucrările. La 35 de ani renunță la slujbă, se consacră artei, înfruntă mizeria boemei, singur, căci soția se întoarce în Danemarca sa originară, luîndu-și cu ea copiii. În 1886 Gauguin pleacă în nordul Franței la Pont-Aven, în Bretania. Peste 5 ani pleacă în Tahiti, de unde se întoarce, la răsîmpuri, în Franța, pentru cîtă puțină

vreme. Moare în 1903 la Atuana, într-o insulă din arhipelagul Marchizelor. Epitaful îl face, justițiar, o indigenă, strigînd: «Nu mai este omul!», cu o intuiție mai exactă a valorii decît o avea publicul scandalizat de abaterile artistului de la morala curentă.

Iar morala lui Gauguin e identitatea dintre idealul omului și cel al artistului.

Tabloul exprimă ideea și sentimentul, spune el, rostul lui nu-i să dea copia naturii, ci echivalența ei. Intrate în tablou lucrurile își pierd semnificația comună și devin semnele unui limbaj poetic; aceasta e ideea fundamentală a simbolismului în pictură, pe care îl practică Gauguin și discipolii săi, adunați în jurul la Pont-Aven. Estetica simbolistă comandă modificarea structurală a imaginii. Gauguin renunță la procedeele adecvate picturii de imitație a naturii: perspectiva, volumul, umbra și lumina, consistența pastei. Limbajul i se adaptează celor două dimensiuni ale suprafeței pe care pictează: corpurile spațiale sînt deci proiectate în plan și așezate după criteriul unei elocvențe poetice. Formele se reprezintă prin contur-arabesc iar culoarea, prin rolul afectiv al nuanțelor. Exemplu îi e mai ales arta primitivilor italieni, cu ardența ei spiritualitate exprimată naiv. Stilul acesta întemeiat pe un proces de abstracție e

sintetismul, una din premisele artei veacului XX, care îl stimează pe Gauguin ca pe un profet al picturii eliberate de servitutea naturalistă.

Idealul spiritual apare constant și progresiv limpezit în opera lui Gauguin, de la imaginile cu motiv religios de început și autoportretele care înfățișează un vizionar sever și lucid, pînă la figurile de indigeni care simbolizează o umanitate mai aproape de paradis, prin comuniune cu natura. Chiar și peisajele sale feroice, sugerate de priveliștea exotică a Oceaniei, sînt icoanele unui paradis întrezărit. Un tablou timpuriu ca «Bonjour, monsieur Gauguin» prefigurează în atmosfera lui fericit diurnă exaltarea solară din operele lui cele mai caracteristice, create în ultimul deceniu de viață, în insula sa adoptivă: «Încîntătoarea zi», «De unde venim? Ce sîntem? Încotro mergem?», «Călăreți pe plajă» etc.

pe scurt

Iancu Munteanu, Timișoara. 1) Mulțumim pentru urări și aprecieri. Am continuat și vom continua să discutăm despre tineret și problemele sale. 2) Pentru a primi cărțile dorite, faceți comanda cunoscută la librăria «Cartea prin poștă», str. Sergent Nuțu Ion nr. 8-12, rn. V.I. Lenin, București. 3) Nu sîntem în măsură să vă furnizăm datele cerute. 4) Despre procesul tehnologic al producției vaselor noastre de pescuit oceanic am scris pe larg în reportajul «Două traufere străbat oceanele» (Flacăra nr. 42 din 17 octombrie 1964).

Corneliu Mihai, Ițcani. 1) Precum ați putut observa între timp în cadrul ciclului «Pe valurile muzicii ușoare», am și scris despre muzica ușoară italiană (în nr. 45 din 5 noiembrie). 2) Nu avem informații cu privire la eventualitatea programării pe ecran a filmului de care ne întrebați. 3) Întrebarea privitoare la muzica ușoară transmisă prin posturile noastre de radio și televiziune ar fi mai bine s-o adresați direct Radioteleviziunii, str. Nufferilor 62, rn. 16 Februarie.

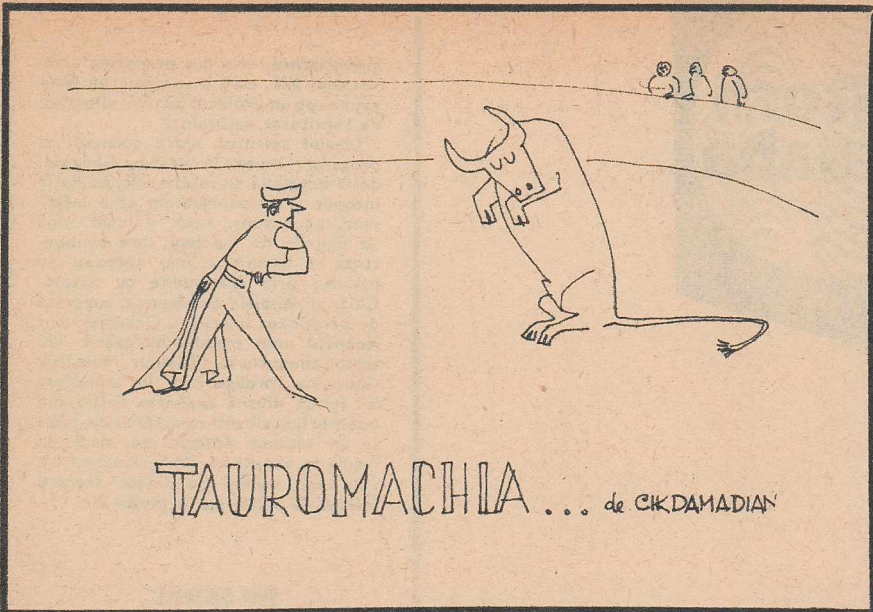
Mariana I., Tirgoviște. 1) Și despre orașul dv. o să scriem în cadrul rubricii «Orașele patriei». 2) Actorul care a interpretat rolul lui George în filmul «Coliba unchiului Tom» se numește Thomas Fritsch și este fiul unui cunoscut actor al filmului antebelic: Willy Fritsch. 3) Nu există legături de rudenie între Gérard Philipe și Gérard Barry. 4) Alain Delon a apărut pe coperta noastră în nr. 43 (22 octombrie). 5) Jocuri de cuvinte s-au creat din cele mai vechi epoci ale civilizației umane, iar strămoșul careului de cuvinte încruciate a apărut în Roma antică. Această ultimă formă de jocuri de cuvinte nu a fost însă dezvoltată pînă în epoca noastră. Jocul de cuvinte încruciate, în forma sa modernă, a apărut abia în secolul al XX-lea: un gazetar sud-american de origine franceză a publicat primele careuri (înainte de primul război mondial); noua formă de joc de cuvinte a cucerit în scurtă vreme lumea. 6) La prima parte a întrebării citiți răspunsul dat tov. Adina Cristescu în pag. 16. În istoria presei noastre însă mai sînt cunoscute și alte publicații cu același titlu: revista literară «Flacăra» a lui C. Banu, apărută între 1911 și 1923 (cu întreruperi), și revista «Flacăra», organ al Uniunii sindicatelor de artiști, scriitori și ziariști (între 1948 și 1951). 7) Noi am publicat adesea articole și reportaje din viața indienilor americani. Bineînțeles că nu toți indienii trăiesc în rezervații — formă specifică Statelor Unite. Există zeci de familii, grupe și subgrupe de limbi vorbite de acești indieni, dintre care grupa chechia numără 7 000 000 oameni (Peru, Ecuador, Brazilia și parțial în Chile și Argentina). Departe de a fi «sălbatică», cum li socotim în mod greșit dv., indienii aparținînd unora dintre grupele ce trăiesc pe teritoriul S.U.A., Mexicului, Perului și Republicii Chile sînt urmașii unor popoare care, la descoperirea Americii de către Columb, întreceau în civilizație, în multe privințe, popoarele Europei occidentale.

V. SILVIAN

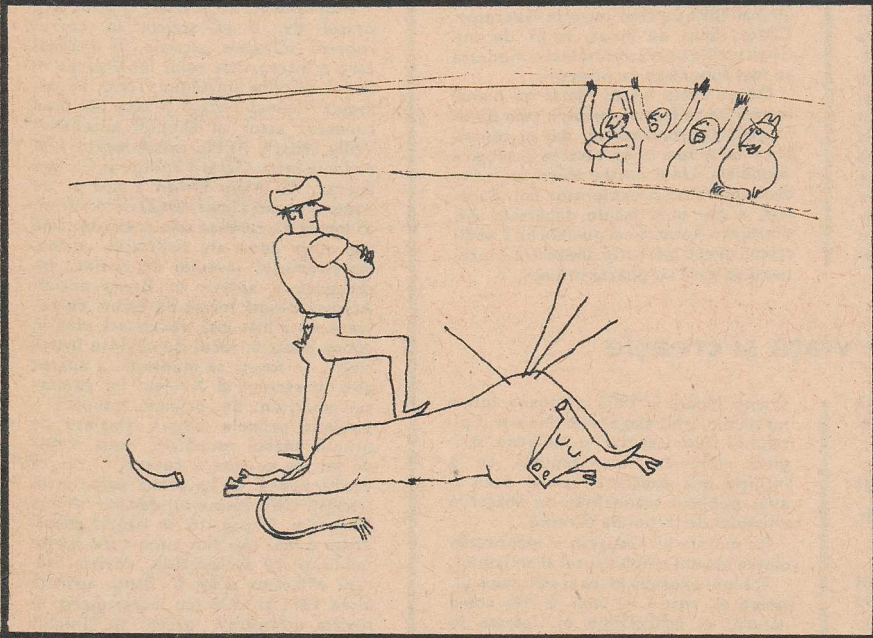
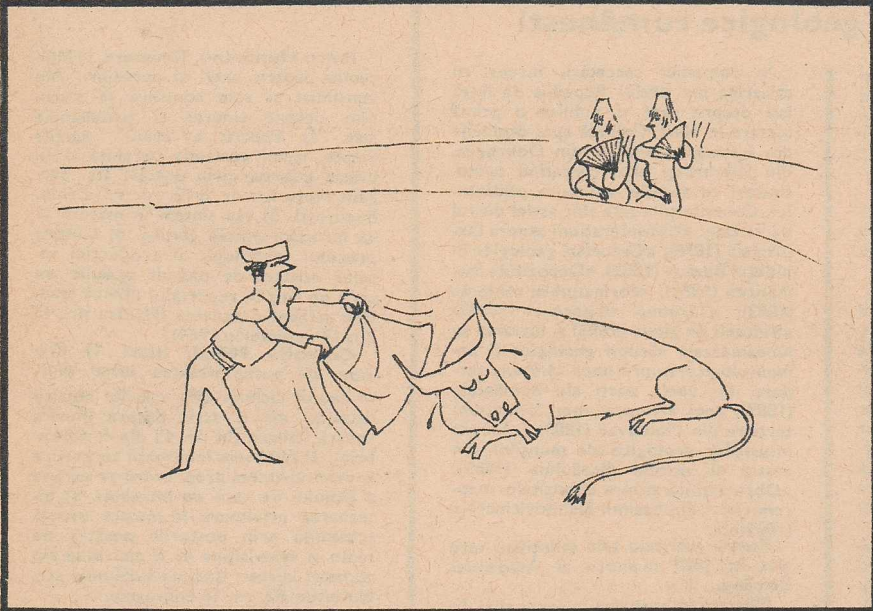

BLAJ*

- Oraș rațional.
- Coordonate geografice: 23°55' longitudine estică și 46°10' latitudine nordică.
- Numărul locuitorilor: 15 670 (la 1 ianuarie 1966).

TAUROMACHIA ... de C.K. DAMADIAN

POVESTEA VORBEI: RUDELE PLUMBULUI

Nu despre a plumbii, plumbuit, plumburiu sau plumbifer vom vorbi astăzi, ci despre cuvinte a căror legătură cu plumbul e vizibilă numai pentru un ochi de filolog.

Cariile dentare se astupă cu un amalgam în care poate intra și plumbul; indiferent de compoziția chimică a materialului folosit de dentist, lucrarea se numește plombă. Cuvântul acesta nu e asociat de vorbitorii limbii române cu noțiunea de «plumb», ci cu ideea de

«astupare, umplere a unui gol». Dovada că această interpretare e corectă ne-o dă faptul că în ultima vreme sînt denumite tot plombe blocurile construite pe spațiile rămase libere într-un șir de imobile. Prin completarea acestor locuri, arhitecții spun că plombează un bulevard.

În latinește, de la substantivul **plumbum**, numele metalului, s-a format verbul **plumbicare** (= a cădea ca plumbul), devenit în franceză **plonger** (în românește a

plonja). De firul unditelor pescării prindeau o bucăciță de plumb. Cineva care **plonjează** se afundă în apă aproape perpendicular, ca firul unditelor pescării, prin intermediul acestei comparații, ajungem de la **plumb** la **plonjoane**, deși de la «metal» pînă la «săritură în apă» e foarte mult.

Un zid e solid dacă e perfect perpendicular, adică paralel cu direcția firului cu **plumb**. Era de așteptat ca noțiunea de **perpendicular** să se exprime cu ajutorul

cuvîntului **plumb**: în franceză à **plomb**. Direcția verticală a zidului a servit, în aceeași limbă, ca metaforă pentru exprimarea ideii de soliditate, «siguranță», și așa am ajuns să vorbim despre **persoane cu aplomb**, despre **actori care joacă cu mult aplomb**. Mai e nevoie să subliniem distanța semantică dintre **plumb** și **aplomb**?

Sorin STATI

alții, continuînd activitatea începută de corifeii Școlii ardelen.

O bună parte din evenimentele anului revoluționar 1848 se leagă de Blaj, unde în piața din fața catedralei și pe cîmpul din apropierea orașului s-a desfășurat, în zilele din mijlocul lui mai 1848, marea adunare a celor peste 40 000 țărani, cărturari și țirgoveți din Transilvania. Pe acest cîmp, numit de atunci Cîmpul Libertății, s-a cerut desființarea iobăgiei, viață socială și națională liberă. La adunarea de pe Cîmpul Libertății au participat și revoluționarii moldoveni și munteni, ca un simbol al unității poporului nostru și al luptei pentru libertate socială și politică. Amintim pe: Alecu Russo, V. Alecsandri, Al. Ioan Cuza, Gh. Sion, Costache Negri și alții.

Cu prilejul împlinirii a 110 ani de la revoluția din 1848, prin grija partidului și a organelor de stat, s-a ridicat pe Cîmpul Libertății un mare obelisc. Placa de marmură de pe el are următorul text: «Acest monument s-a ridicat în anii puterii populare în amintirea celor peste 40 000 țărani iobagi din Transilvania care la 3/15 mai 1848 s-au adunat pe această cîmpie pentru a-și revendica drepturile sociale și naționale». Tot cu acest prilej s-au așezat plăci comemorative pe casele în care au locuit și și-au desfășurat prodigioasa activitate Gh. Șincai, T. Cipariu, Iacob Mureșianu, precum și pe zidurile clădirii în care s-a deschis școala de obște «deschisă tuturor și de toate vîrstele pentru a se deprinde în cetanie, cîntare și scrisoare, nici o plată de la ucenici așteptîndu-se», precum glăsuiește textul de pe placa respectivă.

La Blaj, în 1911 s-au desfășurat serbările jubiliare ale societății culturale «Astra» la care au participat: I.L. Caragiale, G. Coșbuc, St. O. Iosif, N. Iorga, Oct. Goga, Emil Isac și alții. Tot în cadrul acestor serbări de pe Cîmpul Libertății s-a ridicat cu avionul, în freacă și uralele a peste 30 000 privitori, tinărul inginer Aurel Vlaicu, cu aparatul construit de el.

Blajul, în anii regimului nostru democrat popular, cunoaște o importanță și multilaterală dezvoltare. În apropiere de Cîmpul Libertății s-a ridicat în anii șesenalului un modern combinat pentru industrializarea lemnului, care produce în cele patru unități ale sale: placaj, materiale fibrolemnoase, mobilă și binal.

Alături de căsuțele și casele moderne ale vechiului Blaj s-au construit șiruri de blocuri cu sute de apartamente, cu confort modern, pentru oamenii muncii.

Lucrările gospodărești și edilitare executate după 23 August 1944, ca pavarea străzilor, modernizarea drumurilor, amenajarea parcurilor și zonelor verzi, aprovizionarea cu apă potabilă în măsură suficientă, lucrări importante pentru iluminatul public și particular, au schimbat aproape cu totul înfașurarea orașului de la confluența Tîrnavelor. În același timp, Stațiunea hortivitecolă din Blaj desfășoară o intensă activitate de cercetare, studiu și experiență pentru dezvoltarea pe baze științifice a sectorului hortivitecol din podgoriile bazinului Tîrnavelor. Produsele stațiunii: vinuri, șampanie, fructe, legume și struguri sînt deosebit de apreciate la expozițiile din țară și de peste hotare.

Pompei BĂRLEA
directorul Muzeului Blaj

TOT DESPRE CRONOFAGI

Din toate colțurile țării ne-au sosit numeroase scrisori conținând referiri a acei pe care în nr. 42 al revistei noastre i-am numit cronofagi. Fie că folosesc onalități patetice sau ironice, mai calme sau mai puțin calme, fie că sînt semnate de tineri sau de oameni mai în vîrstă, aceste scrisori (minus una singură, despre care vom vorbi la sfîrșit) exprimă totala adeziune a corespondenților la opiniile exprimate în revista noastră.

Impresionează de-a dreptul ecoul stîrnit de foileton în rîndurile unor mame și profesoare din Botoșani, în numele cărora semnează Elena Marinescu. Iată câteva extrase din lungă scrisoare primită:

«Se cheltuiesc miliarde pentru instruirea și formarea tinerilor noștri; li se pun a dispoziție confort și belseg, într-atît încît se poate spune că sînt niște răsfațați. Marea majoritate știu să răspundă acestei situații. Unii însă, nu...»

Oare acești cronofagi, acești pierde-vară, lipsiți de spirit de ordine, de bun-simț, de hărnicie și morală, nu-și dau seama că n-au altă cale de ales decît aceea pe care a ales-o majoritatea tineretului nostru?...

Se spune în articolul dv., și e adevărat, că nu-s mulți, că nu-i întîlniești la tot pasul și ca atare că nu reprezintă un pericol public. Și se conchide: dar prezența lor jenează bunul-simț, iar noi am adăuga: și contagiază...

Ion Albu din Deva, tată a trei copii, îi califică pe incriminații cronofagi drept «figuri triste» și încearcă să-i identifice pe străzile Devei:

«...Ei sînt aceia care te împiedică să intri cînd și cînd cu soția sau cu fiica ta într-un local public, care te fac s-o oprești pe fiica ta să umble pe stradă chiar în toatul zilei, ei sînt aceia pe care eu i-aș numi adevărate deșeuuri ale societății...»

Același tot și aceleași reproșuri aflăm și în scrisoarea lui Gheorghe Axente din Rîmnicu Sărat:

«Rîndurile publicate de dv. trebuie să fie un semnal de alarmă și să contribuie la o transformare a acestor elemente cu apucături nesănătoase, aflate în contradicție flagrantă cu esența orînduirii noastre socialiste... Comportarea, ținuta și apucăturile acestor tineri, care sfidează strădanile tuturor, trebuie să fie îndreptate.»

Ion Ardeleanu din București ne scrie: «Foarte bine! Oricît de puține ar fi, aceste secături trebuie să se afle în atenția noastră». Dar Dolores Opreșan, din Tulcea, în vîrstă de 15 ani, își începe astfel scrisoarea: «În primul rînd țin să saluț cu simpatie inițiativa de infierare a pletosilor indecenți de pe bulevard și de readucere în rîndurile societății noastre a unor tineri pur și simplu rătăciți.»

Exprimîndu-și satisfacția față de publicarea «Cronofagilor» («Chiar intenționam să vă cer să scrieți despre acest lucru»), considerînd că «abretonul exagerat, țigara, favoritul, pantalonii charleston, cămășile în culori țipătoare etc.» nu pot fi idealurile unui adevărat tînar al zilelor noastre, Florentina Grosu din Galați ne face apoi o destăinuire pe care o încredințăm tiparului, tocmai pentru că o găsim perfect îndreptățită. Iată-o:

«Dar cum s-a prezentat la Festivalul de la Mamaia cîntărețul Aurelian Andreescu? Cu niște pantaloni ca o fustă, cu o haină ca un pardeslu și cu niște favoriti care îi acopereau aproape toată fața! La mine se aflau în vizită niște tineri, la televizor, și i-am auzit spunînd: «Dacă Aurelian Andreescu se îmbracă așa înseamnă că asta e moda și atunci să ne îmbrăcăm și noi!» Desigur, veți spune dv., ar fi avut și alte modele de urmat. Constantin Drăghici, de pildă, era îmbrăcat foarte frumos și decent. Dar nu uități: neudat din acest punct de vedere, tînarul dezorientat se îndreaptă către extravaganță. Aveți dreptate, tovarășă Grosu, în vom comunicăm lui Aurelian Andreescu părerea dv.»

Iar Fiorea Albu din Iași scrie: «Cei care au citit „Cronofagii” trebuie să înțeleagă ce e bunul-simț, respectul față de semenul său, civilizația.»

Dar printre numeroasele scrisori primite la redacție, prin care bulevardiști de tot soiul sînt infierăți, apare și o voce singulară: a lui Constantin Berca din comuna Plopeni, raionul Negru Vodă, regiunea Dobrogea. Într-o limbă și gîndire ciudate, autorul scrisorii combate părerile exprimate în «Cronofagii» și nu vede nimic criticabil în fotografiile publicate. El consideră că «moda» coafurilor de troglodit, a puloverelor purtate direct pe corp și altele de acest fel sînt pe gustul «marilor majorități» a tineretului nostru.

Opinia acestui corespondent este însă infirmată de părerile exprimate în numeroasele scrisori pe care le-am primit, precum și de comportarea corespunzătoare a marilor majorități a tineretului nostru ce-și găsește în studiu și în muncă preocupările esențiale.

Bazil DUNĂREANU

sport

Una din fazele dramatice — finalizată cu un gol — din recenta întîlnire a reprezentativei noastre de fotbal cu formația elvețiană.

FOTBALUL ROMÂNESC de la liverpool la addis abeba

Lucrurile nu s-au petrecut firește ca în tableta plină de umor a maestrului Arghezi care evocă o debarcare de acum 50 de ani a unor matrozi români pe malurile Tamisei, unde, pătrunzînd într-un local de noapte, au fost nevoiți să dea lecții de box nu tocmai ortodox colegilor lor britanici. Nu, de astă dată alți marinari români se aflau la Liverpool, așezați cuminte în tribunele stadionului Anfield. Printre cei 44 364 de spectatori, peste vacarmul asurzitor și într-un duel inegal cu galeria locală, glasurile membrilor echipajului motonavei «Tg. Mureș» — aflată de cîteva zile în port — s-au făcut auzite: «Hai Petrolul!» Se

înțelege de la sine ce a însemnat această insolită incurajare pentru fotbalistii ploieșteni, aflați la mii de kilometri de patrie.

Jocul întîmplării ar fi putut repeta această scenă inedită în numeroase orașe ale lumii, datorită excepționalului sezon internațional de toamnă în care s-a angrenat fotbalul românesc. Numele jucătorilor noștri au fost silabizate în ultima lună nu numai la Liverpool, ci și la Sevilla și Toulouse, la Opole și la Strasbourg, la Istanbul, la Bruxelles și la Sofia, iar pînă la sfîrșitul anului este vreme să fie cunoscute și la Neapole și Nicosia, la Tel Aviv și la Addis Abeba. Fără a mai pomeni de echipele franceze, bulgare, iugoslave sau din R.D.G., care ne-au vizitat tot în rîstimpul ultimei luni.

Circulația aceasta intensă, cu aspect turistic, dar de esență fotbalistică, are semnificații mai largi. De la rarele meciuri internaționale de altădată, s-a ajuns la un calendar încărcat, care pe harta europeană a Federației internaționale de fotbal trebuie să arate ca un păienjenis dens, concurînd rețelele de comunicații ale companiilor aeriene. Patru mari competiții cheamă echipele continentale la o activitate itinerantă fără reflux: «Campionatul Europei» (rezervat echipelor naționale), «Cupa campionilor europeni», «Cupa cîștigătorilor de cupe» și «Cupa orașelor-tîrguri». Meciurile tur-retur (în care fiecare echipă îi revine rolul de gazdă) sînt completate cu jocuri — tot internaționale — de pregătire, de antrenament.

De aci se naște un trafic sportiv profitabil pe toate planurile. Jucătorii revin acasă nu numai cu sticle de vin de Malaga sau cu brelocuri-miniatuă după Turnul Eiffel, ci și cu un bagaj cultural sporit de imaginile frecventate. Catedrala cu vitralii din Strasbourg sau Alcazarul de pe malurile Guadalquivirului — nu vor mai fi pentru ei plămăuiri vagi, adesea cu totul necunoscute.

Pe de altă parte, prezența concomitentă sau succesivă pe atîtea stadioane străine este și o chestiune de prestigiu. Pe stadionul «Ramon Sanchez Pizjuan» 36 000 de andaluzi, dezamăgiți de eșecul echipei favorite, au aplaudat totuși pe cei 11 tineri argeșeni, iar ziarul spaniol A.B.C. scria: «Dinamo-Pitești ne-a plăcut prin exemplara sa sportivitate». Aprecierile se reintîlnesc în The Times: «Românii au fost corecți, sportivi, inteligenți teh-

nicieni» sau în l'Equipe (Paris): «Românii au surprins prin calitatea jocului pe care l-au produs pe stadionul Meinau». Urmarea: aceleași echipe (vizitate de formațiile noastre), cînd au venit în România, au fost însoțite de numeroși ziaristi, a căror curiozitate stîrnită cerea confirmări. Au venit trimiși speciali de la France-Football, Daily Mail, La Tribune de Genève, Les Dernières Nouvelles d'Alsace etc. Cel de-al treilea joc, decisiv, dintre Petrolul și Liverpool, disputat pe stadionul «Haysel» din Bruxelles a fost parțial retransmis de televiziunea italiană și de cea franceză. Interesul pentru fotbal a trecut și dincolo de cercurile gazetărești. Liderul partidului liberal din Marea Britanie, Jo Grimond, în vizită în țara noastră, n-a ezitat să cheltuiască o jumătate de zi din programul său, deplasîndu-se la Ploiești să vadă meciul Petrolul-Liverpool, deși orașul englezesc nu este nici măcar fieful său electoral. Ca orice fan (suporter pasionat), Jo Grimond a constatat că fotbalul e la fel peste tot: pasionant și pasionat. Aluzia sa privea și lipsa de fair-play a unora din țara celor care au născocit expresia și ale căror nume se pretau la calambururi. Dintre jucătorii englezi care au evoluat la Ploiești: St. John nu e de loc un sînt scoțian, Yeats nu e fin ca poetul, iar Strong și-a schimbat porecla în renunșe (strong în limba engleză înseamnă al brucii).

Debutul victorios al echipei României care a învins în Campionatul Europei formația Elveției; performanța echipei Dinamo-Pitești, care s-a calificat în turul III al «Cupei orașelor-tîrguri», eliminînd echipe de prestigiu ca F.C. Sevilla și F.C. Toulouse; performanța echipei Petrolul-Ploiești, care a pus la grea încercare, timp de 270 de minute de joc, adică în trei meciuri consecutive, campiona Angliei (F.C. Liverpool) — performanțele acestea sînt de latura strict sportivă. Nădăjdum să le putem adăuga vești bune de la confruntările viitoare din campionatul european interțări. Dar, dincolo de rezultate, de succese sau de înfrîngeri pasagere, ni se par mai importante relațiile internaționale ce se stabilesc cu aceste prilejuri și care l-au făcut pe Max Urbini, redactor la France-Football, să ne declare: «Niciodată, poate, n-aș fi aflat ce țară frumoasă aveți, dacă n-aș fi venit să văd acest meci la București!»

Victor BĂNCULESCU

CUVINTE ÎNCRUȚIȘATE: OPTICĂ

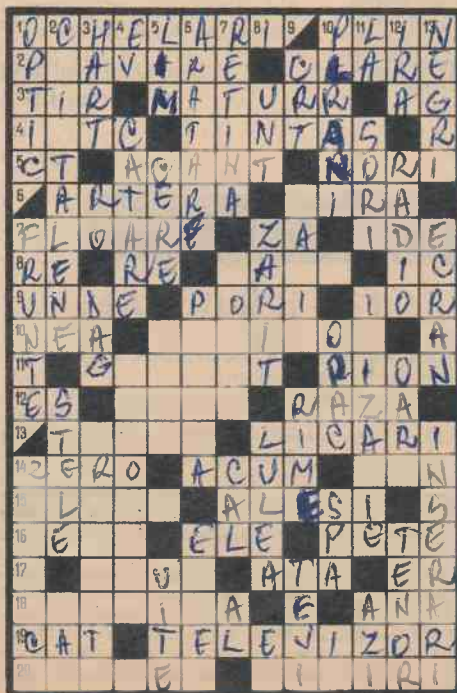
ORIZONTAL: 1) Dispozitiv optic... la purtător — Umplut... ochi. 2) Funcție tematică — Cu ochi și cu sprîncene (fem. pl.). 3) Prilej de a lua linia de ochire — Privesc în jur cu optica celui experimentat (fig.) — Argint. 4) Poet ardelean — Ochitor. 5) Cete! — Orna-

ment arhitectural — Piedică în calea luminii solare (pl.). 6) Vas sanguin — Prefix. 7) «Ochiul bouului» sau «Ochiul lupului» — Ochi de lanț — Zile la romani. 8) Dintr-o privire! — Notă muzicală — Produs cosmetic — Pană de despicat. 9) Mișcări de vibrație — Orificii ale pielii — Industria optică română. 10) Zăpadă — Îți ia ochii! 11) Comasat — Piesă de șah. 12) Eugen Simion — Ținut în Grecia antică — Traietorie luminoasă. 13) Piele de vitel — Verbul luminii de-abia întrezărite. 14) Temperatură scăzută — În acest moment — Culoarea feței. 15) A evita — Luat pe sprînceană! (pl.) 16) Nu sînt ale tale — Dînsule — Se pot vedea... și în soare. 17) Culoarea ochiului — Fir — La vedere! 18) Imbușorare — Lac vulcanic în Carpați. 19) Caut — Cinema... la domiciliu. 20) Întărit — Te face să privești cu ochii mari...

VERTICAL: 1) Referitor la vedere — Deasupra ochilor — A ochi. 2) Parte a ochiului care are aspectul unei lentile transparente biconvexe (pl.) — Aștri — Interjecție. 3) Ceartă (reg.) — Caro! — Decagram — Medici de ochi. 4) Epocă — Piesă din dispozitivul de ochire al puștii — Revizuirea unui text scris. 5) Devine limpede! — A solicita — Instrument optic — Privește! 6) Înfățișare — Lumina ochiului — lubește frumosul. 7) Membrana sensibilă la lumină, pe care se formează imaginea vizuală — Punct în care converg razele de lumină — Poartă ochelari... deveniți proverbiali — Aluminiu. 8) Aliment lactat — Percepți cu ochii — Pipă — Pronume. 9) Curent (abr.) — Săltat — Potrivire la sfîrșitul versurilor (pl.) — Conducute. 10) Suită de vederi — Lipsit de transparență — În spațiu! — Glod. 11) Luna! — Stele cu lumină proprie — Ansamblu de culori care apar la suprafața unor cristale datorită fenomenelor de interferență — Astăzi. 12) Cureauă — Are un ochi... magic — Orătînie — Voce în cor. 13) Ochi... ca murele — Atrage privirile telespectatorilor — Timpul cînd... se fac ochii mici!

Ion PASCAL

Cuvinte mai puțin cunoscute: ACANT, EPIR, HIRA, DAG, OARE.

despre anna karenina

- CU REGIZORUL

ALEXANDR ZARKHI

- CU ACTRIȚA

TATIANA SAMOILOVA

Zarkhi și Anna Karenina. Iată o asociere care generează de la început curiozitatea iubitorului de film pentru care numele regizorului sovietic, alături de cel al lui Heifetz, e asociat de realizări clasice ca «Vântul în față», din epoca filmului mut, sau, mai târziu, «Deputatul de Baltica» și «Membrii al guvernului». Sub semnul acestor curiozități debutează și convorbirea noastră.

— De ce și cum v-ați apropiat de Anna Karenina?

Zarkhi vorbește rar, formulând cu grijă gândurile care îl frământă, vizibil, de mult.

— Trebuie să încep prin a vă mărturisii că mi-am pus și eu întrebarea — și nu o singură dată. De ce Tolstoi și de ce Anna Karenina? Mi se pare că Anna Karenina poate — scuzați-mi formularea didacticistă și prozaică — poate, zic, juca un oarecare rol în educația morală a oamenilor de astăzi. Mi se pare, cu alte cuvinte, că ea este actuală. Pentru că se poate observa acum în lume, și mă gândesc cu îngrijorare că și în artă, un proces ciudat, de neînțeles, care duce la primitivizarea unuia din sentimentele cele mai profunde umane; mă gândesc la iubire. Cred că iubirea este cea mai înaltă emanație, creație, dacă vreți, a sufletului uman. Mă întristează tendințele de a o transforma în «simț erotic», de a o reduce la instinct. E nevoie, poate, de o «reconsiderare» a iubirii, a înălțimilor la care pot ajunge oamenii prin ea, a optimismului și a tragismului ei. Eu aparțin unei generații care crede că omenirea are nevoie de iubire. Nu voi fi original spunând că «Anna Karenina» este una din marile capodopere ale literaturii universale, închinată dragostei. Nu știu ce personaj feminin poate fi așezat alături de Anna ca întrupare a nevoii de iubire, a idealului uman de iubire. Acum cîtva timp, în Ceylon — și nu în capitală, ci într-un orașel provincial — am avut o întâlnire cu spectatorii. Când le-am spus că lucrez la «Anna Karenina», în sală s-a produs rumoare. Oamenii cunoșteau cartea și interesul lor venea fără îndoială din faptul că ea le era un lucru drag și apropiat.

De ce? De ce și de unde ecoul universal pe care-l are pînă astăzi romanul lui Tolstoi? Tolstoi a scris romanul în plină putere, în plină bărbăție, la 40 de ani. Anna a căpătat trăsăturile idealului său. Ea este femeia așa cum poate s-o vizeze numai un bărbat. Femeile se vor și ele așa, visează și ele să fie așa, iar bărbații vor să înțelească o Anna. Veți înțelege frământările mele: nu e ușor să te apropii de Anna Karenina în felul acesta.

— Sarcina nu vă e de loc ușurată nici de multe încercări anterioare de a da viață cinematografică Annei. Personal eu nu cred în Karenina-Greta Garbo. Karenina are trăsături specifice, care o fixează geografic în Rusia și cred că alegerea Samoilovei este din acest punct de vedere foarte bună.

— Adevărat, spune Zarkhi cu un imperceptibil zîmbet ironic în colțul buzelor. Am însă impresia că aprobarea lui e politicoasă și altfel. Spune după o pauză: Karenina e rusoaică, dar Tolstoi a înzestrat-o cu trăsături care o fac «femeie» în general. Dacă e să vorbim despre caractere, atunci eroii lui Ostrovski sînt ruși. Și ai lui Dostoevski, dacă vreți. Dar Anna este Femeia, femeia ca forță, ca vis. Tolstoi nu spune nicăieri «Karenina este femeia rusă». Deși utilizează în descrierea ei câteva zeci de adjective.

Zarkhi se plimbă prin cameră și enumeră rar, subliniat, căutînd mereu diferențele de subtilitate, adjective după adjective. Le asociază, citează formulări din Tolstoi, fraze întregi. Apoi reia:

— Anna depășește specificul rusesc, e universală. Sophia Loren a declarat că ar vrea s-o interpreteze — și e gata să joace rolul Annei. Și Liz Taylor, și Marina Vlady. Zeci de mari actrițe vor să joace pe Anna și eu cred că pot să o facă.

Iar alegerea Samoilovei... Zarkhi zîmbește iar: am primit zeci de scrisori care nu sînt de acord cu alegerea mea. Totul e deci destul de relativ în acest domeniu. Eu am ales-o pe Samoilova pentru că ea are o sensibilitate modernă, contemporană, apropiată de felul cum văd eu rolul. De altfel, criteriile asemănătoare m-au condus și în distribuirea altor roluri. În film vor juca și «neactorii», ca dansatoarea Maria Plisețkaia sau regizorul Basso.

— Îi rog să-mi mijlocească o întâlnire cu această Anna ideală. Mă roagă să încerc singur și-mi explică:

— E foarte ocupată. Munceste enorm... Și are groază de ziariști.

M-am descurcat cu ajutorul binevoitor al colegilor moscoviți. Sunăm și ne deschide Samoilova. Prima decepție: Samoilova reală nu e frumoasă. E mică, se mișcă de-a dreptul stîngaci, pare în general foarte neîncredincioasă. Discuția se angajează destul de greu. Mărturisesc că «aversiunea» față de ziariști îi vine de la întrebările stupide care i se pun de obicei, ca «este», și care adesea n-au legătură cu viața ei artistică, singura care o interesează.

— Dacă ne-ai acceptat, va trebui totuși să ne răspunzi la întrebări, Tatiana Evghenevna. Care e preocuparea cea mai actuală în legătură cu rolul Annei?

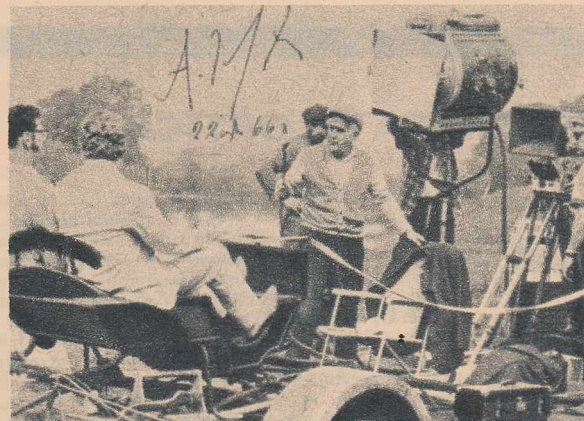
— Sînt neliniștită, frământată de mersul filmărilor. S-ar putea ca acest lucru să vă pară ciudat. De trei ani acest rol e singura mea preocupare. Au trecut trei ani de muncă concretă la Anna Karenina; muncă pe scenariu, pe scenariul literar. Zeci de întrebări legate de atmosfera epocii și de ecoul contemporan pe care trebuie să-l găsească povestea Annei și-au aflat treptat răspunsurile. A fost o muncă titanică, de care e greu să vă dați seama. Fără obișnuitele «găselnițe» spontane ale muncii pe platou: «Gata? Am găsit!» În cazul Annei, totul a fost «găsit» după o profundă judecată, după o trudnică căutare. Ce n-am găsit încă? Adevărul operei tolstoiene îmi e clar. Cred însă că n-am găsit mijloacele artistice

- corespondență din Moscova -

Un nou chip al Annei Karenina.

Regizorul Alexandr Zarkhi și-a pus semnătura pe una din fotografiile de lucru trimise revistei noastre.

FIȘĂ FILMOGRAFICĂ

LOUIS JOURDAN

S-a născut la Marsilia la 19 iunie 1919. A urmat cursurile de teatru ale lui Rene Simon.

Primul rol în cinematografie l-a avut într-un film rămas neterminat — Corsarul — al lui Marc Allégret. Între 1941 și 1943 turnează în Franța filmele: Prima întâlnire (regia — Henri Decoin), Arleziana, Felicia Nanteuil, Micuțele de pe cheiul cu flori.

În anul următor se stabilește la Hollywood unde apare în filmele: Procesul Paradino, Madame Bovary, Pasărea paradisului, Scrisoare de la o necunoscută (1948, cu Joan Fontaine).

În 1952 se reîntoarce în Franța. Filme mai importante de după această perioadă: Mireasa este foarte frumoasă (1955, cu Brigitte Bardot), Gigi (1958, cu Leslie Caron), Can-Can (1959, cu Shirley Mac Lane), Conte de Monte Cristo (1961, cu Yvonne Furneaux), Mathias Sandorf, Hotel Internațional (1963), Sultanii (1965, cu Gina Lollobrigida).

de a-l traduce exact în limba cinematografică.

Samoilova vorbește cu convingere, răspunzînd unor preocupări pe care le simți puternice, aproape dureroase. Iluminată, fața ei capătă treptat trăsăturile cunoscute din filme. Miinile mari devin deosebit de expresive. Încep să înțeleg în ce constă forța ei.

— Am o reprezentare exactă a acelei epoci, continuă Samoilova. Știu exact, pînă la amănunt, datele vieții lui Tolstoi în perioada cînd a conceput și scris cartea. Descrierea lui Vronski, casa lui Karenin, plimbarea Annei, culoarea și nuanțele de culoare ale cutărui sau cutărui cadru de natură... Toate componentele pentru ca o întâmplare sau alta să devină artă există în această «bază materială» a povestirii. Și recuzita sau decorul au fost gândite, în amănunt, cu acest scop. Scaunul acesta în cadrul este necesar și e parte din povestire. Spectatorul nu pipăie însă scaunul. Obiectul se judecă doar ca gând, ca intenție artistică. Asta e și problema mea ca interpretă: aș vrea ca fiecare gest și fiecare mișcare să nască artă, să traducă emoțional niște gânduri. Aș vrea să pot transmite, fără rezerve, tot ceea ce simt eu că trebuie să fie Anna. M-am gândit mult la ceea ce ar însemna «limbaj modern» în arta mea interpretativă. Arta se dezvoltă, se mișcă, are cîteodată, ca vulcanii, erupții. Oamenii caută căi noi, nu vor să repete soluții vechi, nu vor să bată aceleași drumuri. Sînt convins că arta trebuie să rămînă un lucru înălțător și că nu ai dreptul să te ocupi de ea decît cu interes, cu fantezie, cu tărie. Ca să ajungă la oameni, ea trebuie să devină o problemă personală a ta. Chiar dacă e vorba de un vechi monument ca «Anna Karenina»... Nu știu nimic despre talentul meu. Știu numai că ceea ce fac mă satisface, mă bucură și simt că e neapărat nevoie s-o fac. Vreau să dăruie totul spectatorului. Acesta este egoismul meu.

— Și ca pentru ea: dar acest egoism mă privește, la urma urmei.

— Iată și o întrebare de gazetar antipatic: vă e frică de public? Zîmbește. Și, după un moment de meditație, recunoaște:

— Da! Mi-e frică de public. De fapt mi-e teamă de mine, de neizbutirea mea.

La întoarcere, o conducem spre centrul Moscovei. E seara târziu, întuneric. Șoferul taxiului a recunoscut-o însă. După ce coboară întreabă:

— Era Samoilova? Vă vedem ce o să facă din Karenina.

Samoilova are motive să se teamă. Foarte mulți oameni o așteaptă pe Anna Karenina.

Interviuri realizate de Adrian RIZA

DORIȚI O APROVIZIONARE RAPIDĂ ȘI VARIATĂ

Magazinul general cu autoservire din șos. Mihai Bravu 95-105

Magazinul cu autoservire din str. Matei Voievod

VIZITAȚI

cu încredere magazi-
nele cu autoservire ale
O.C.L.-Alimentara, ra-
ionul 23 August, din:

Mihai Bravu 10
Mihai Bravu 90
Mihai Bravu 95-105
Matei Voievod (Com-
plex 1)
Moșilor 131
Moșilor 291
Matei Voievod 2 (Aus-
trului)
Halele centrale Obor
Ziduri Moși
Pantelimon 40
Pantelimon 244
Pantelimon 344
Complex A 7 Titan
Complex A 8 Titan

Magazinul cu autoservire din str. Ziduri Moși 1

În magazinele noastre
găsiți un bogat sortiment
de produse de băcănie,
cafea, dulciuri, mezeluri-
brînzeturi-lactate, carne,
piine etc.

cînd smith caută arme la ... londra!

Recent, firma londoneză «D. William Turp» care se ocupă de 12 ani cu comerțul de arme a primit o comandă importantă din partea societății portugheze «Norte Importadore». Era vorba de o tranzacție fabuloasă, în sumă de peste 3 000 000 lire sterline, care prevedea echiparea completă a 5 000 de militari. Importatorii din Lisabona solicitau puști automate și pistoale, tunuri de cîmp și mașini blindate, aparatură radiofonică militară și mortiere, tancuri și muniții de toate tipurile. În afara plății integrale, maiorului Turp i se oferea și un «comision» personal de 50 000 de lire. Era vorba de o afacere de mari proporții, care ar fi suris oricărui angrosist de arme din Occident.

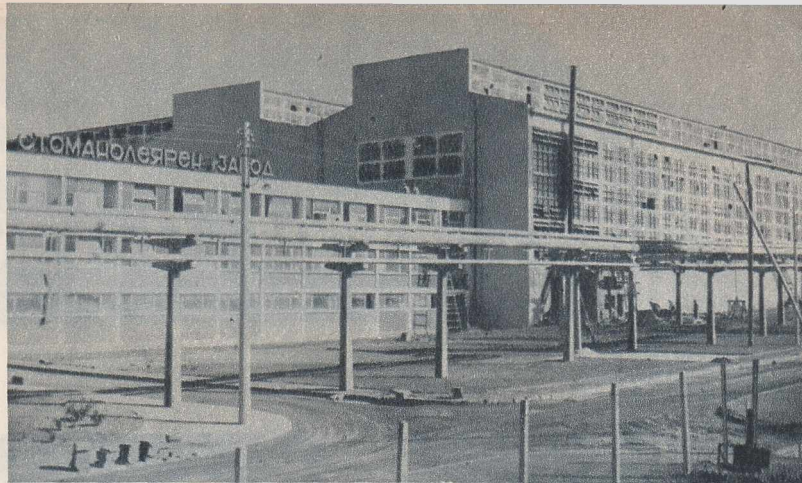
Firma portugheză a precins că armele sînt destinate Pakistanului. Explicația, vădit cusută cu ață albă, n-a fost crezută de funcționarii firmei londoneze care și-au dat seama că, în realitate, era o comandă destinată înarmării forțelor armate ale regimului rasist rhodesian. Or, în acest domeniu, există un embargo înscutit de guvernul britanic. Puși în fața unor întrebări precise, frații Jose și Luis Zoio, proprietarii firmei «Norte Importadore», au recunoscut că era vorba, într-adevăr, de o comandă destinată să fie expediată la Salisbury. Ei au declarat că se bucură de sprijinul deplin al guvernului portughez, care s-a angajat să faciliteze transportarea

armelor, în secret, spre Rhodesia.

Nu se cunosc cu precizie evenimentele care au determinat pe maiorul Turp să informeze despre această «comandă» Ministerul Apărării al Marii Britanii și, apoi, pe reprezentanții presei londoneze. Săptămînalul vest-german «Vorwärts» consideră că această hocrărire a fost luată după ce în capitala britanică au «transpirat» unele știri privind originile respectivei comenzi. Semnificativă este însă îndrăzneala lui Smith, care nu s-a sfiit ca, în ciuda embargoului oficial instituit de guvernul britanic asupra comerțului cu Rhodesia, să solicite arme chiar la... Londra. Poate că acest «curaj» deosebit a fost determinat tocmai de numeroasele «găuri» existente în embargoul britanic, lucru demonstrat de numeroasele tranzacții încheiate, prin persoane interpușe, de oamenii de afaceri englezi și rhodesieni. Un exemplu recent în acest sens îl constituie cumpărarea de tutun rhodesian de către mai mulți fabricanți britanici.

Oricum, eșecul tranzacției solicitate firmei «D. William Turp» nu l-a descurajat pe Ian Smith. «Vorwärts» informează că rasiștii rhodesieni au transmis acum oferta lor unor firme vest-germane, transportul urmînd să aibă loc, bineînțeles, tot via Lisabona!

I. RETEGAN

Puternicul avînt de muncă cu care poporul bulgar a întîmpinat cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar s-a materializat în succesele obținute pe frontul construcției socialiste, în noile obiective intrate în funcțiune în aceste zile. Printre ele se află și oțelăria din orașul Plevna — cea mai mare uzină de acest fel din R.P. Bulgaria.

„imprudențele“ d-lui beidas

În presa occidentală, nu rareori s-a afirmat despre libanezi că au un pronunțat gust al riscului, meridional sută la sută. Dar recenta aventură a lui Youssef Beidas, fondatorul și președintele Intrei Bank, pare să fi întrecut măsura. Pentru că, de fapt, în lumea mării finanțe, crahul celei mai mari bănci libaneze este atribuit «imprudențelor» d-lui Beidas și prea mării sale încredere în sine.

Este drept că Youssef Beidas și-a petrecut toată viața în lumea bancară, începînd cu Barclays Bank din Ierusalim (unde intră în 1928, la vîrsta de 16 ani), apoi la Arab Bank și, în sfîrșit, la Intra Bank (pe care o înființează în 1952), în cadrul căreia își desfășoară întreaga sa artă... speculativă. Așa se explică cum în cîțiva ani numai, Intra Bank a devenit cea mai puternică bancă din Orientul Mijlociu, cu filiale în peste 15 țări și numărînd printre clienții săi pe regele Arabiei Saudite, pe șeful Kuweitului, pe emirul Qatarului și pe alți suverani mai mărunți, îmbogățiți de pe urma petrolului.

Pînă în momentul crahului, Intra Bank gira depuneri în valoare de peste 2 miliarde dolari. Evoluția neobișnuit de spectaculoasă a afacerilor Beidas născuse însă de mai multe luni suspiciuni și neliniști în cercurile economice din Beirut. Bancherul, orbic fără îndoială de succesul său — menționa *La vie française* — a abandonat orice prudență, folosindu-se în operațiunile sale financiare de enormele depuneri ale prinților petrolului, care în cea mai mare parte erau simple conturi à vue. Așa se face că retragerile ini-

țiale a numai doi deponenți kuweiteni au zdruncinat echilibrul aparent al Intrei Bank. Pe dl. Youssef Beidas (care, în creacă fie zis, în afară de faimoasa bancă, mai posedă cîteva companii de aviație și alte peste 20 de societăți pe diferite profiluri) «evenimentul» l-a găsit în plinătatea desfășurării noilor sale proiecte: opțiuni pentru achiziționarea a 2 avioane «Concorde» (pe lîngă cele 5 «Caravelle» nu demult intrate în patrimoniul său); construirea unui întreg cartier Beidas chiar în inima Parisului (70 milioane franci), compus din birouri, un centru comercial, un cinematograful etc., și a unui studio cinematografic personal lîngă Beirut, pe platourile căruia, la inițiativa Beidas, urmau să fie produse filmele «Beidas». Buget provizoriu: 7 milioane dolari. Dar împotriva voinței sale, primul film al d-lui Beidas (de aventuri, bineînțeles) l-a avut în rolul titular chiar pe proprietar. Și o dată cu aceasta au rămas fără perspectivă și inițiativele generatoare de «imprudențe» al căror cost material și psihologic este incalculabil.

Pelicula s-a rupt tocmai în locul unde aventura era mai pasionantă, iar pe ecranul internațional, desigur, n-a rămas decît... sonorul și un mandat de aducere lansat de procurorul general libanez (cu multe șanse de a se transforma în mandat de arestare).

Viorica BABA

cercul vicios al ghetourilor negre

O acțiune de amploare desfășurată paralel cu protestul intelectualilor din Statele Unite împotriva războiului din Vietnam este mișcarea pentru drepturi civile, respectiv pentru înfăptuirea egalității între toți cetățenii S.U.A. Căci, dacă sărăcia există în bogata Americă de Nord, ea este prezentă mai ales în rîndurile populației de culoare, căreia legile îi recunosc virtual toate — sau aproape toate — drepturile, dar căreia nimic — sau aproape nimic — nu i le garantează. De zece ani legea interzice segregarea rasială în școli, după cum de la o vreme permite accesul liber al cetățenilor, indiferent de culoarea pielii, în localuri publice, în autobuze etc. Dar cîți oameni de culoare n-au căzut jertfă încercărilor de a traduce în practică aceste prevederi? Se spune — și de multe ori cu reală bună intenție — că pentru a se putea bucura de drepturi egale, pentru a avea tratament egal cu alții în ocuparea și deținerea diverselor posturi, negrii trebuie mai întîi să aibă o calificare, o pregătire corespunzătoare. Dar accesul limitat în școli și mai ales în învățămîntul superior creează un lanț infernal: neputîndu-se pregăti, califica, spe-

cializa prin sistemul de învățămînt, oamenii de culoare nu pot beneficia de dreptul de a munci unde și cum le-ar permite aptitudinile lor.

Psihosociologii americani încearcă uneori să explice fenomenele criminalității crescînde și ale altor forme de degradare și descompunere socială și umană din Statele Unite prin existența ghetourilor în care trăiesc negrii și prin înmulțirea acestora. Dar în explicația lor există numai o parte, o foarte mică parte din adevăr (Charles Whitman, de pildă, ucigașul de la Austin, avea fața ca laptele și părul ca aurul). Se știe că în ghetourile negre — Harlemul din New York este doar unul dintre ele (cel mai celebru) — atmosfera este sufocantă la propriu și la figurat. Disperarea, lipsa de orizont, promiscuitatea, posibilitatea rarismă de realizare superioară (limitată de regulă la muzică și sport, unde negrii sînt de neînlocuit) duc adesea la dezechilibrul psihic, la decăderea morală. În condițiile de azi, legea recent elaborată pentru desegregarea locuitorilor nu este de natură să desființeze ghetourile negre și efectele lor. Tentați să profite de dreptul

De șapte secole Italia n-a cunoscut un asemenea dezastru ca acela provocat de recentele inundații: peste 100 persoane și-au pierdut viața, 754 comune au fost acoperite de apă, aproximativ 800 000 ha teren și 5 000 km drumuri au fost distruse, 12 000 clădiri avariate. Fotografiiile înfățișează două aspecte dezolante de pe străzile Florenței după ce apele revărsate ale riului Arno au început să se retragă.

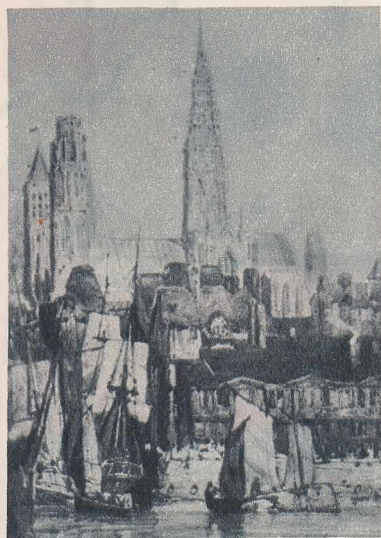
lor legal, negrii vin în orașe și mai ales în centrul orașelor, mai puțin apreciat de albi și mai repede părăsit de aceștia după instalarea negrilor. Centrele orașelor se transformă astfel în noi ghettouri încercuite de o centură a cartierelor «albe». Această proliferare a ghetourilor a devenit alarmantă. Soluția este una singură: să se ia măsuri substanțiale pentru a îmbina desegregarea cu îmbunătățirea reală a condițiilor de viață, materiale, culturale și morale, ale populației de culoare. Dar acum nu sînt

bani pentru așa ceva. Și nici timp. Președintele își sacrifică nopțile pentru a studia rapoartele generalului Westmoreland, comandantul forțelor militare americane în Vietnamul de sud, consacrat de o revistă ilustrată din S.U.A. ca «bărbatul anului»; iar dimineața îi sînt ocupate de întrevederile cu ministrul apărării McNamara și alte oficialități, în legătură cu aceeași și aceeași mare problemă a Asiei de sud-est.

Gabriela DOLGU

bonington la ora rememorării

«Tablourile dimitale sînt niște capodopere», îi spune cu entuziasm Delacroix tînărului său prieten englez, ale cărui peisaje le admira. Baudelaire, mai apoi Signac — și nu numai ei — vor privi cu încintare pînzele și acuarelele lui Bonington, acest copil teribil al romantismului englez, care moare la 26 de ani (1828) măcinat de tuberculoză și care lasă în urma lui o operă

Catedrala din Rouen și cheiurile.

prodigioasă. Dacă marii lui contemporani Turner și Constable s-au bucurat de o permanentă audiență europeană, Bonington (printre ale cărui merite trebuie socotită și străduința de a-l face cunoscut lumii artistice de pe continent pe marele peisagist Constable), chiar dacă nu uitat, rămîne în umbra ilustrațiilor artiștii ai plasticii universale și doar rarele expoziții, ca cea de la muzeul Jacquemart-André, deschisă în aceste zile, mai prilejuiesc rememorări.

La 14 ani Richard Parkes Bonington vine în Franța și rămîne aici timp de zece ani, cu rare absențe, colindînd tărîmul normand, nordul țării. Parisul cu împrejurimile lui, notînd totul cu febrilitate: atmosfera orașelor medievale cu zidurile în ruine, mișcarea norilor pe cerurile întunecate, Parisul epocii etc. Fluiditatea și transparența aerului, elasticitatea elementelor, amestecul de culori juxtapuse, tonurile pure, toate elementele care au dat strălucire școlii peisagiste engleze din secolul al XIX-lea îi sînt proprii. «Catedrala din Rouen și cheiurile» (una din cele mai importante lucrări ale artistului, care datează cam din 1822, deoarece la acea dată clădirea s-a prăbușit), «Vedere de pe coastele normande» (gen de compoziție care i-a adus faima), «Sena la Rouen» (desen care evidențiază stilul tipic englezesc al artistului), «Parcul de la Versailles», «Pescarii» «Marea galerie a Luvrului», ca să cităm numai cîteva dintre lucrări, păstrează după mai bine de o sută de ani lirismul și fervoarea unui artist inspirat, care deși a trăit atît de puțin a lăsat totuși o amintire durabilă.

I. CORIBAN

de-a lungul canalului de suez - corespondență din cairo -

De-a lungul Canalului de Suez, în extremitatea de nord-est a Deltei Nilului, cu fața spre Mediterană, se află orașul Port Said. Aici, Asia se întâlnește cu Africa. Sat de pescari înaintea construirii canalului, Port Saidul s-a transformat într-unul dintre principalele orașe ale R.A.U., fiind al treilea port din lume în ce privește tranzitul maritim.

Port Saidul vede defilînd toate pavilionele lumii. Statisticile acestă dezvoltarea continuă a tranzitului. Dacă în 1870 treceau prin canal 486 nave, în 1955, înainte de naționalizare, numărul navelor ajunse la 14 666, iar în 1965, după diferite lucrări de adîncire a canalului, s-a înregistrat tranzitul a 20 289 de nave în ambele sensuri, adică o medie zilnică de 55.

Tonajul brut de tranzit al mărfurilor în același an a depășit 246 milioane tone, iar numărul pasagerilor a ajuns la 300 000. Deoarece marile societăți de transport au început să utilizeze petroliere de dimensiuni din ce în ce mai mari, în prezent se studiază posibilitatea lărgirii canalului. Se mai propune construirea unei mari conducte petroliere de la Port Said pînă la Mediterana, paralel cu canalul, și crearea unui grup de cheiuri la sud de Suez și, în apropiere de Port Said, pentru acostarea marilor petroliere care nu pot trece prin canal. Petrolul va fi adus la aceste nave prin conducte și va putea fi în acest fel transportat în Europa.

Leșim din Port Said și, îndreptîndu-ne spre șoseaua care merge de-a lungul canalului, imediat atenția ne este atrasă de duduul sutelor de tractoare grele care au început să transforme deșertul Suez în grădini roditoare. Pe aproximativ 500 000 ha, ne spune inginerul Yafi, de la organismul de transformare a deșerturilor, se vor cultiva grîu, orez, porumb și legume. Alte 300 000 ha vor fi plantate cu pomi fructiferi. Apa de irigație va proveni în mare parte din canalul Ismailia, o prelungire a Nilului, al cărui debit va crește simțitor în tot cursul anului, ca urmare a construirii barajului înalt de la Assuan.

După aproximativ 80 km zărim noua clădire a organismului Canalului de Suez din Ismailia, unde aflăm că încă în cursul acestui an va începe amenajarea noului port, care la sfîrșitul actualului plan de dezvoltare va putea primi simultan 21 de nave.

Lăsăm în urmă, rînd pe rînd, cele 20 de tancuri petroliere uriașe din convoiul care a plecat din Port Said în zorii zilei. Tot de aici, pe inserat, va pleca spre Suez un al doilea convoi, care va străbate canalul în cursul nopții. Mergem mai departe, tot de-a lungul canalului, pe șosea. După ce parcurgem cei 162 km, cît măsoară canalul, ajungem la Suez, punctul terminus al acestei căi maritime artificiale. Orașul, deschis larg spre Marea Roșie, este situat pe o limbă de pămînt în prelungirea cîmpiei Attaka. Înainte de revoluție, Suezul era o simplă poarcă

de trecere. Naționalizarea fostei companii a Canalului de Suez a determinat o schimbare radicală, orașul jucînd acum un rol important în cadrul revoluției industriale. Aici au fost investite zeci de milioane de lire egiptene pentru construirea de centrale electrice, rafinării, fabrici de îngrășăminte. Cel de-al doilea plan de dezvoltare prevede construirea unei gări maritime mo-

derne, care, printre altele, va înlesni deplasările turiștilor străini care vizitează în număr din ce în ce mai mare R.A.U. Noile amenajări care se aduc Canalului de Suez vor sporii rolul său de cale maritimă internațională, întărind aportul său la economia națională.

C. OPRICĂ

Un nou pas în cercetarea spațiului cosmic l-a constituit lansarea navei cosmice americane «Gemini-12», avînd la bord pe cosmonauții James Lovell și Edwin Aldrin. La puțin timp după lansare, nava spațială a făcut joncțiunea cu racheta-țintă «Agena», plasată pe orbită cu 90 minute înainte de «Gemini-12». Un alt punct principal al programului de zbor a constat în ieșirea în spațiu a cosmonautului Edwin Aldrin (în fotografie), care a luat o serie de fotografii ale Pămîntului și stelelor.

din lume adunate

Există moduri diferite de a stimula vinzările pe o piață sau alta. Ziarele engleze sînt profund nemulțumite de cel ales de ministrul de externe Brown, în timpul vizitei în Statele Unite. Se citează faptul că Brown, aflîndu-se la Detroit, a invitat 30 de oameni de afaceri la un banchet pantagruelic la care s-au servit mincăruri alese și vinuri scumpe. Și totuși atmosfera nefavorabilă comerțului cu Anglia nu a fost risipită. Mai mult: a doua zi, businessmenii din Detroit l-au invitat pe Brown la un banchet la care s-au servit doar două feluri: rasol de vacă și... apă. «Americani — scrie Daily Express — ar fi fost mai impresionați dacă dorința Angliei de a-și pune ordine în economie s-ar fi manifestat printr-o masă mai austeră servită de domnul Brown». Opoziția conservatoare nu s-a declarat însă satisfăcută numai cu nemulțumirea manifestată în presă. În Camera Comunelor urmează să fie supus dezbaterii un proiect de lege care prevede reducerea drastică a fondurilor pentru banchete oficiale oferite în țară și peste hotare de reprezentanții englezi, fonduri care s-au ridicat la suma de 178 784 lire sterline. În timpul guvernării conservatoare, fondul totaliza doar... 142 288. Se vede treaba că autorii proiectului nu speră ca echipa conservatoare să revină curînd la putere. Sau contează pe rezervele ce le vor găsi din economiile laburiste.

Un general-maior în vîrstă de 57 de ani, din forțele de rezervă ale aviației Statelor Unite, a cerut de trei ori să fie încadrat temporar în serviciul activ din Vietnam și a fost refuzat, ultima oară de însuși secretarul departamentului apărării, Robert McNamara. Nu se poate spune că în urma pierderilor suferite de aviația americană n-ar fi nevoie de rezerviști pentru umplerea golurilor, cu toate că oferta vine din partea unui voluntar intrat în al șaselea deceniu de existență. Chiar și de generali este nevoie... Unii sînt de părere că insistența și repetata cerere nu ar fi fost respinsă dacă personajul în cauză nu ar purta numele de Barry Goldwater — candidat înfrînt la postul de președinte al Statelor Unite.

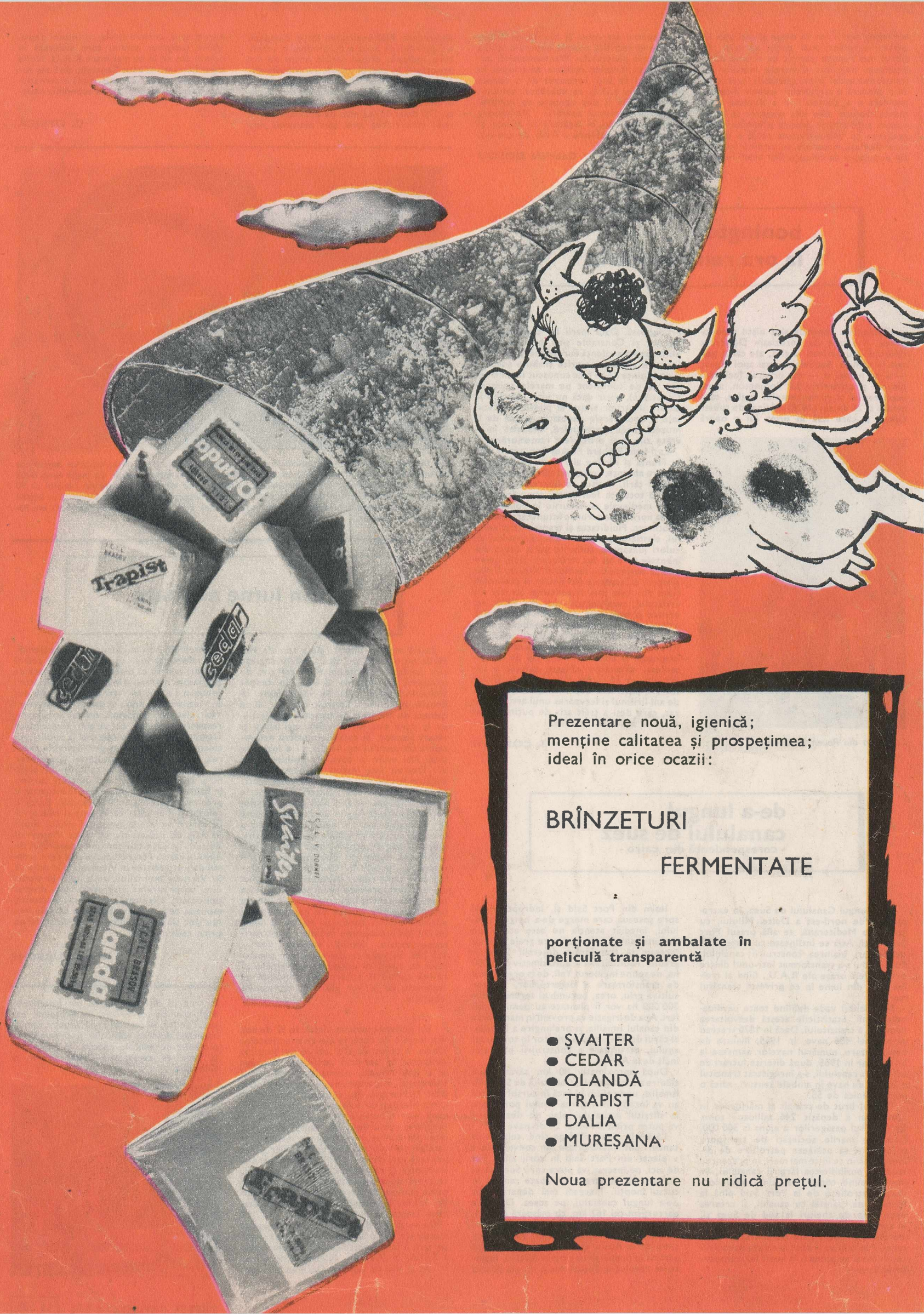
Ce s-a gîndit Barry? În timpul campaniei electorale el a preconizat exact programul pe care îl înfăptuiește actuala administrație a S.U.A. în Vietnam. Numai că el a fost înfrînt și alții au cîștigat. Oare nu ar putea

să intre din nou în cursa pentru președinție, demonstrînd că planul său suferă eșecuri pentru că democrații, în calitate de plagiatori, nu-l aplică în mod corespunzător? Johnson s-a dus în Vietnam, Nixon s-a dus în Vietnam, de ce nu s-ar duce și Goldwater? Mai ales în uniformă de «combatant», respectiv general cu sarcini temporare? Democrații care se pricep și ei la publicitate electorală nu au respins pur și simplu cererea, ci au aprobat prezența lui Goldwater în Vietnam «numai în calitate de civil, nu și de militar». Numai că dintr-un turneu în haine civile nu se poate face la întoarcere prea multă propagandă electorală. Barry a refuzat și a anunțat că în timpul călătoriei pe care o va face la începutul anului viitor în Asia de sud-est nu va vizita Vietnamul de sud. Se pare că-i convine acum rîbul de «erou» căruia i s-a refuzat oferta «generoasă» de a «combate» în Vietnam. Și în timp ce în Vietnam mor zilnic americani în slujba unei cauze străine intereselor lor, diverși politicieni calculează la bursa electorală moneda ce s-ar putea bate din sîngele lor. Nu sînt singurele fînte care trăiesc de pe urma cadavrelor.

Nicolae URECHE

În timp ce diferitele runde ale tratativelor anglo-spaniole ca privire la Gibraltar bat pasul pe loc, în această zonă situația rămîne încordată datorită măsurilor și amenințărilor provenite din ambele «părți». În fotografie: la linia de demarcație dintre Spania și Gibraltar.

Prezentare nouă, igienică;
menține calitatea și prospețimea;
ideal în orice ocazii:

BRÎNZETURI FERMENTATE

porționate și ambalate în
peliculă transparentă

- ȘVAITER
- CEDAR
- OLANDĂ
- TRAPIST
- DALIA
- MUREȘANA

Noua prezentare nu ridică prețul.